

Butlletí

**BISBAT
DE
TERRASSA**

Març-Abril 2019

Butlletí del Bisbat de Terrassa

Núm. 16 (2019) II

30 d'abril

Redacció i administració:

Bisbat de Terrassa. Mitjans de Comunicació Social
c/ Vinyals 47-49, 08221 Terrassa - Tel. 93 733 71 20; Fax 93 733 70 95
A/e: bisbatdeterrassa@bisbatdeterrassa.org

Església Diocesana

Bisbe diocesà

Decrets

Promulgació del Decret i Reglament del Tribunal Eclesiàstic de Terrassa

DECRET 03/19.- Terrassa, a 8 d'abril de 2019

PEL PRESENT decret, en virtut del cànon 1420 del Codi de Dret Canònic, promulguem el Reglament del Tribunal Eclesiàstic de la diòcesi de Terrassa, segons la versió que s'hi adjunta, i que haurà de ser publicada al Butlletí del Bisbat de Terrassa, tot seguint les regles d'entrada en vigor del cànon 8 § 2.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Terrassa

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Per manament del Sr. Bisbe

Mn. Carles Cahuana i Bartra
Secretari General i Cancellier

DECRET I REGLAMENT DEL TRIBUNAL ECLESIASTIC

Preàmbul

La potestat sacra que pertany al Bisbe diocesà de forma pròpia inclou les tres funcions eternes que provenen del mateix Jesucrist Nostre Senyor: la funció d'ensenyar (Jesús Mestre), la funció de santificar (Jesús Sacerdot) i la funció de governar (Jesús Pastor i Rei). Els Bisbes diocesans, successors dels Apòstols, gaudeixen d'aquesta potestat per a exercir-la en comunió amb el Bisbe de Roma, successor de Sant Pere. A

més, el Dret canònic especifica que la funció de govern a l'Església se subdivideix en legislativa, executiva i judicial, i determina de quina manera ha de ser exercida cadascuna.

En concret, el c. 1420 preceptua que la potestat de govern judicial del Bisbe diocesà sigui confiada per aquest de manera habitual al seu Tribunal Eclesiàstic, presidit pel Vicari Judicial. Els Tribunals Eclesiàstics diocesans provenen remotament de l'*episcopalis audientia* de l'Edat Antiga, en la qual els bisbes exercien de jutges en els litigis i conflictes eclesials, tot aplicant així el precepte paulí contingut a la Primera Carta als Corintis (1 Cor 6, 1-8); amb el temps, els mateixos bisbes confiaren aquests processos a sacerdots experts en Dret que en nom seu dictessin justícia. A través de les èpoques, aquests jutges eclesiàstics han rebut diverses denominacions: oficials, auditors, provisors..., actualment vicaris judicials.

Tant el Codi de Dret Canònic de 1917 (CIC17) com el vigent Codi de Dret Canònic promulgat en 1983 (CIC83) han procurat la regulació de la funció judicial dins l'Església. En efecte, la comunitat eclesial ha d'esforçar-se per ser ella mateixa model de societat justa, i per això l'administració de justícia és un aspecte primordial de l'atenció pastoral dels fidels.

Per tal que cada Tribunal Eclesiàstic exerceixi correctament i amb claredat la seva funció, és convenient que compti amb el seu Reglament propi, al qual es remeten diversos canons del Codi de Dret Canònic (per exemple, cc. 1470, 1509, 1520, 1561, 1602, 1649, 1653...) Així doncs, tot donant compliment a aquest precepte del Codi, aquest Reglament s'adreça principalment a detallar aspectes organitzatius del Tribunal Eclesiàstic de la Diòcesi de Terrassa, i secundàriament a concretar alguns aspectes processals en la línia del que disposen els canons del Codi de Dret Canònic, per tal de facilitar-ne la seva aplicació. Aquesta segona finalitat no pretén ser exhaustiva, però les normes suara recollides són així promulgades com a exercici de la competència legislativa del Bisbe Diocesà sobre el seu Tribunal.

La llei processal canònica bàsica es troba al Llibre VII del Codi de Dret Canònic, entre els cc. 1400 i 1739, que fou promulgat el 25 de gener de 1983. El Tribunal Eclesiàstic jutja en nom del Bisbe tots els litigis que hagin de ser resolts en àmbit judicial, per la qual cosa no és un òrgan exclusivament dedicat als processos de declaració de nul·litat de matrimoni, i això s'ha tingut en compte en la redacció del Reglament. Tanmateix, els processos matrimonials constitueixen la seva activitat més habitual, i així aquest Reglament sovint hi fa referència directa, tot apli-

cant l'última reforma del Codi en aquest àmbit, efectuada pel motu proprio *Mitis iudex Dominus Iesus* (15 d'agost de 2015) del Papa Francesc. Moltes de les normes recollides en aquest Reglament deriven també de la instrucció *Dignitas conubii*, de 15 de gener de 2005 (DC). En tot cas, en la tramitació de processos sobre declaració de nul·litat de matrimoni cal observar la interpretació que de les normes processals fa el Tribunal de la Rota Romana (cf. Subsidi per a l'aplicació del motu proprio *Mitis iudex Dominus Iesus*, 2016:

http://www.rotaromana.va/content/rotaromana/it/riforma-del-processo-canonico.html#innertop-1_text_1.

En aquest context s'emmarca el present Reglament: vol ser un mitjà idoni pel millor funcionament del Tribunal Eclesiàstic, per una major diligència en la tramitació de les causes a ell encomanades i, en definitiva, per a una major eficàcia en la seva missió-pastoral “*ad animarum salutem*”.

Amb l'estudi previ per la Cúria de Justícia, realitzades les consultes oportunes, promulguem el present Reglament que concreta en la pràctica del nostre Tribunal els principis i les normes canòniques tant en les lleis generals de l'Església, com en les particulars de la nostra Diòcesi.

Fonts i abreviatures:

Article: art.

Cànon (del CIC83): c.

Codi de Dret Canònic de 1917 (últim text vigent): CIC17

Codi de Dret Canònic de 1983 (text vigent): CIC83

Instrucció *Dignitas connubii* (15/1/2005): DC

Motu proprio *Mitis iudex Dominus Iesus* (15/8/2015):MIDI

I. DE LA FUNCIO DE JUTJAR: EL TRIBUNAL ECLESIASTIC DIOCESA

Article 1:

&1. A la Diòcesi i per a totes les causes no exceptuades expressament pel dret, el Jutge de Primera Instància és el Bisbe Diocesà (cf. c.1419, 1; DC, art 22,1) perquè a ell correspon governar l'Església particular que li està encomanada amb potestat legislativa, executiva i judicial (cf. c.391).

&2. El Bisbe, que pot exercir la potestat judicial per si mateix o per mitjà d'altres (cf. c.1419,1; DC, art 22,2), ha de, per prescripció del dret

(cf. c.1420,1; DC, art 38,1), nomenar un Vicari Judicial que gaudirà de la potestat ordinària, i un nombre suficient de Jutges diocesans (cf. c.1421,1 i 2; DC, art.43,1 i 2).

- &3.** El Tribunal Eclesiàstic de la Diòcesi de Terrassa es compon d'una única Sala, al front de la qual es troba com a President el Vicari Judicial.
- &4.** Els Jutges diocesans que integren el Tribunal per torn podran tenir dedicació plena o parcial.
- &5.** El Tribunal té la seva pròpia Notaria, al front de la qual hi ha com a mínim un Notari-Secretari, que assistirà sempre a les declaracions que prengui el President o les compareixences que se celebrin davant d'ell, aixecant acta de les mateixes.
- &6.** En qualsevol procés haurà de prendre-hi part el Notari: les actes no firmades per ell han de considerar-se nul·les (cf.c.1437,1; DC, art 62,1).
- &7.** Les actes que redacta el Notari en l'exercici de la seva funció amb l'observança de les formalitats prescrites per la llei fan fe pública (cf.c.1437,2; DC, art 62,2).
- &8.** Tot Notari té també les funcions d'Actuari. L'Actuari només podrà exercir les seves funcions en els actes propis de la instrucció de la causa.

Article 2

- &1.** El Vicari Judicial forma amb el Bisbe un únic Tribunal (cf. 1420,2; DC, art. 38,2) de manera que no és possible apel·lar al Bisbe contra una sentència del Vicari o viceversa; el Bisbe, per tant, no pot modificar una sentència del Vicari, però pot abocar cap a si mateix una determinada causa en quin cas el Vicari és privat de competència.
- &2.** Correspon al Vicari Judicial, en qualitat de President, la vigilància sobre el Tribunal per a que les causes que arribin s'assignin per ordre de torn als Jutges que hagin de conèixer-les (cf. c.1425,2; DC, art.48,1), amb el fi d'evitar qualsevol sospita d'acceptació de persones.
- &3.** El Vicari judicial, sens perjudici del que li correspon *ex iure*, de manera particular la llibertat en el pronunciar la sentència, està obligat a informar sobre l'estat i activitat del Tribunal al Bisbe, a qui correspon vigilar la recta administració de justícia en el mateix (cf. DC. Art. 38,3).

Article 3

- &1.** Per a les causes en que es discuteix la nul·litat o dissolució d'un matrimoni, ha de nomenar-se en la diòcesi un Defensor del vincle que, per ofici, ha de proposar i manifestar tot allò que pugui aduir-se raonablement contra la nul·litat o dissolució (cf. c.1432; DC, art 53,1; 56,3).
- &2.** El Defensor del Vincle pot desenvolupar al mateix temps la funció de Promotor de Justícia, però no li és consentit exercir ambdós oficis en la mateixa causa (cf. c.1436,1; DC, art 53,3).
- &3.** Si el Defensor del Vincle ha intervingut en una causa determinada, no pot després definir vàlidament com a jutge en la mateixa causa en una altra instància (cf. c. 1447; DC, art. 66,2).
- &4.** El Defensor del Vincle no pot mai actuar a favor de la nul·litat del matrimoni; si en algun cas no té res que proposar o exposar raonablement contra la nul·litat del matrimoni, que se sotmeti a la justícia del Tribunal (cf. DC, art. 56,5).

Article 4

Els jutges i col·laboradors del Tribunal estan obligats a guardar secret d'ofici (cf. c. 1455,1; DC, art. 73,1). Igualment, es prohibeix als jutges i altres ministres acceptar regals de qualsevol tipus amb ocasió de les actuacions judicials (cf. c. 1456; DC, art. 74).

Article 5.

La Delegació de Causes Administratives Matrimonials de la Diòcesi de Terrassa, té per funció instruir en nom del Bisbe Diocesà els procediments administratius referents a matrimonis dins l'àmbit diocesà (instrucció i tramitació de dispensa de dissolució de matrimoni rat i no consumat, per privilegi en favor de la fe, de mort presumpta, etc.); consta d'un Delegat Diocesà i compta amb el suport dels Defensor del Vincle i dels Notaris-Secretaris del Tribunal. Aquesta Delegació gaudeix d'autonomia procedimental, i depèn directament del Vicari General.

Article 6

L'Assessoria Jurídica és el servei que ofereix lliurement i gratuïtament el Tribunal a tots els fidels que vulguin obtenir informació sense compromís sobre com exercir accions judicials davant la jurisdicció eclesial, o sobre els drets processals i substantius que se'n derivin (cf. art. 3 de les

Regles processals del motu proprio Mitis Iudex Dominus Iesus). Podrà assessorar sobre com obtenir un advocat particular o d'ofici. Serà atesa preferentment per experts en Dret canònic i Dret matrimonial que en l'actualitat no exerceixin. El Dret processal canònic, per raons d'incompatibilitat i d'inoportunitat, desautoritza que els jutges del Tribunal puguin assessorar aquells que manifestin intenció de presentar demandes davant el Tribunal (cf. art. 113 § 2 DC).

Article 7

El Tribunal Eclesiàstic de Terrassa compta amb una Biblioteca pròpia privada i de servei exclusiu al Tribunal i als membres de la Cúria Diocesana, i no està oberta al públic; tanmateix, el Vicari Judicial pot autoritzar prudentment el seu ús a tercers.

Article 8

La seu del Tribunal Eclesiàstic de Terrassa, sota determinació del Bisbe Diocesà, es troba a les dependències de la Casa de l'Església de Terrassa (carrer Vinyals 47-49).

Article 9

L'horari del Tribunal és de dimarts a divendres de 9:30 h a 13:30 h, tot seguint les directrius de la Cúria diocesana pel que fa a dies festius i període de vacances.

Article 10

El Tribunal Eclesiàstic de Terrassa, com a Cúria de Justícia de la Diòcesi, depèn directament i exclusivament del Bisbe Diocesà com a Moderador del mateix (cf. c. 1673 § 4), i el Tribunal gaudeix així de la necessària autonomia orgànica, funcional i econòmica. Tanmateix, i per tal de servir assenyadament al govern episcopal de la diòcesi, la Vicaria Judicial coordinarà el seu funcionament amb les diverses seccions de la Cúria de Govern, especialment amb la Vicaria General, la Secretaria General del Bisbat, la Delegació d'Economia, la Delegació Diocesana de Pastoral Familiar i la Delegació de Mitjans de Comunicació Social.

Article 11

Conforme a la resolució 140 del Concili Provincial Tarraconense (1995) que "referma l'ús del català com a llengua pròpia de l'Església a

Catalunya”, i l’art. 13, 4, de la Llei 1/1998, de 7 de gener, del Parlament de Catalunya sobre Política lingüística, les llengües d’ús del Tribunal Eclesiàstic de Terrassa són el català i el castellà; tots els fidels tenen dret a adreçar-se al Tribunal en qualsevol de les dues llengües, i que les seves declaracions siguin transcrites fidelment en la llengua usada en declarar (cf. c. 1471). El Tribunal usarà a cada procés la llengua triada per la part actora en iniciar-lo, llevat que hi hagi circumstàncies que n’aconsellin altrament. Si un Tribunal superior sol·licités la traducció d’actes redactades en qualsevol de les llengües d’ús (cf. c. 1474 § 2), aquesta traducció no podrà ser imputada a les parts.

TÍTOL II. DE LA DEFENSA I LA REPRESENTACIÓ

Article 12

El Dret processal canònic atorga als fidels el dret de defensar-se per ells mateixos en totes les causes judicials (cf. c. 1481), però la mateixa norma confia al jutge que prudentment suggereixi als litigants la conveniència de comptar amb assistència lletrada, i fins i tot pugui arribar a obligar-la per tal d’evitar la indefensió. Com sigui que, sobretot en les causes sobre l’estat de les persones i en les causes criminals, no convé que el mateix interessat assumeixi la seva pròpia defensa per la càrrega emocional i subjectiva que això comporta, és criteri general d’aquest Tribunal que les parts que actuen en judici comptin amb la defensa d’advocat, especialment en aquests processos.

Article 13

La defensa de les parts i llur representació es regula d’acord amb el Dret canònic (cc. 1481-1490). Tradicionalment el Dret canònic no impedeix que aquestes dues funcions les pugui exercir la mateixa persona (CIC17, c. 1656), és criteri general d’aquest Tribunal que sigui així en tots els casos, llevat d’aquells que, a criteri del jutge, es donin circumstàncies que aconsellin altrament i hom eviti el perill d’endarreriment de les notificacions o de manca de la immediatesa desitjable.

Article 14

D’acord amb la norma del Dret (cf. c. 1483), el Tribunal Eclesiàstic de Terrassa compta amb un Elenc d’Advocats propi, aprovat pel Bisbe Dio-

cesà i gestionat pel Vicari Judicial. Caldrà estar inscrit en aquest Elenc per a exercir l'ofici d'Advocat davant el Tribunal, per a la qual cosa cada lletrat comptarà amb el seu número, que hom farà constar en signar l'escrit de demanda.

- &1.** La part pot designar lliurement un advocat i procurador, encara que també pot demandar i contestar personalment, a no ser que el Jutge consideri necessari l'ajut del procurador o de l'advocat (cf. c.1481,1; DC, art. 191,1-2).
- &2.** Podran ser admesos en l'elenc de lletrats del Tribunal els que siguin doctors o llicenciats en Dret Canònic o els que tenint, almenys, la llicenciatura en Dret Civil acreditin la seva perícia en Dret Canònic (cf. c. 1483; DC, art. 105).
- &3.** La perícia de Dret Canònic s'acreditarà per algun dels mitjans següents:
 - 1r. Certificat d'haver superat els cursos d'Estudi Rotal del Tribunal de la Rota de la Nunciatura Apostòlica.
 - 2n. Certificat d'haver superat el curs de formació en Dret Canònic organitzat per algun dels Col·legis d'Advocats ubicats dins del territori de la Diòcesi de Terrassa en col·laboració amb Tribunal Eclesiàstic del Bisbat de Terrassa.
 - 3r. Certificat d'un altre Tribunal Eclesiàstic acreditatiu de formar part del seu elenc i d'haver portat causes canòniques davant del mateix.
 - 4t. Altre títol equivalent.
- &4.** Per a acreditar la perícia en Dret Canònic no és suficient l'haver cursat la llicenciatura en Dret Civil.

Article 15

Per a que algú pugui ser admès com a lletrat en l'elenc del Tribunal, haurà de presentar els següents documents:

- 1r. Sol·licitud adreçada al Sr. Bisbe per mitjà del Vicari Judicial.
- 2n. Certificació d'estar col·legiat en el Col·legi d'Advocats.
- 3r. Certificació que acrediti la seva perícia en Dret Canònic.
- 4t. Declaració jurada d'acceptar les normes que regeixen el procés canònic i les pròpies del Tribunal, i de procedir conforme a les mateixes en l'exercici de la seva funció.
- 5è. Carta de presentació del rector propi o d'un prevere que conegui al sol·licitant.

Article 16

&1. Per a que algú pugui ser admès en l'elenc dels procuradors del Tribunal haurà de presentar els següents documents:

- 1r. Sol·licitud adreçada al Sr. Bisbe per mitjà del Vicari Judicial.
- 2n. Certificació d'estar col·legiat en el Col·legi de Procuradors.
- 3r. Declaració jurada d'acceptar les normes que regeixen el procés canònic i les pròpies del Tribunal, i de procedir conforme a les mateixes en l'exercici de la seva funció.
- 4t. Carta de presentació del rector propi o d'un prevere que conegui al sol·licitant.

&2. S'estableix també pels procuradors allò disposat en l'article 14,4 d'aquest reglament.

Article 17

Tots els lletrats que hagin de ser admesos a formar part de l'Elenc hauran de prestar jurament de respectar la doctrina de l'Església i d'observar fidelment les lleis canòniques, segons el model establert pel Vicari Judicial. Excepcionalment un lletrat pot ser admès a actuar *ad casum* en judici si, a criteri del Vicari Judicial, es donen circumstàncies que ho aconsellen sense perill d'indefensió, però aquesta dispensa no pot tenir continuïtat habitual.

Article 18

Tant l'advocat com el procurador, per a ser tinguts com a tals en el procés concret, hauran de presentar davant del Tribunal el mandat autèntic rebut (cf. c.1484, 1; DC, art. 106,1).

Article 19

Tots els lletrats, advocats i procuradors, a més d'actuar sempre conforme a les prescripcions canòniques pel que fa a llurs obligacions i prohibicions, observaran igualment les normes deontològiques pròpies de llur professió, i les que se'n derivin de la doctrina i la moral catòliques. En concret:

- a) posaran tot l'interès i diligència perquè cada causa es tramiti segons dret i no es demori injustificadament; a aquest fi observaran totes les normes processals que directament els atenyen, des de l'escrit de la demanda (c. 1504), consignació de dipòsits, fins a la disposició de

tota la prova i molt particularment formulació dels interrogatoris (c. 1564) i les qüestions per als perits (c. 1577), compliment de terminis al llarg de tot el procés (cc. 1465-1466) i per últim i molt particularment, després de comprovar la completa instrucció de la causa (cc. 1599-1600), avaluar el seu resultat en l'escrit de defensa (cc. 1601-1602). Especialment en aquest escrit, però també en la demanda i la resta d'escrits de la causa, procuraran la concisió desitjable sense excedir-se en una extensió injustificada.

- b) Els advocats i procuradors seran ben conscients de les diligències que no poden realitzar sense especial manament –com és ara renunciar a l'acció, la instància o actes judicials (c. 1485)–, i asseguraran la validesa d'allò que insten bé procurant la presència del client a ratificar-se, bé invitant-lo a estendre el manament especial o tenir per vàlid el ja formulat en l'inicial escrit de poders.

Article 20

- &1.** En virtut del caràcter pastoral propi de la jurisdicció eclesiàstica, els advocats i procuradors seran conscients que el seu servei no només té un caràcter particular, sinó també eclesial, i per això evitaran qualsevol abús econòmic ni res que pugui semblar una mercantilització entorn als processos canònics, tot això sense que obsti al principi de lliure contractació o les orientacions sobre honoraris que puguin emetre els Col·legis d'Advocats.
- &2.** Amb motiu del mateix caràcter pastoral, els advocats i procuradors assumeixen igualment l'obligació de guardar secret, tant en tot allò que pogués afectar la fama de les persones com també en els detalls que poguessin donar peu a enemistats, mals entesos, intrigues, etc. (cf. c. 1455 § 3). En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni aquest secret també inclourà la reserva i prudència envers el propi client, a qui no podran lliurar còpia de les actuacions processals, tot descartant que en resulti perjudicada la seva defensa (cf. art. 229 § 3 DC); és prudent que els lletrats informin els seus clients d'aquesta llur limitació abans d'iniciar un procés.

Article 21

D'acord amb la norma canònica (cf. c. 1488), el President del Tribunal que tracti una causa jutjarà també els possibles conflictes entre un justiciable i el seu advocat sobre els honoraris a satisfer.

Article 22

L'incompliment greu de les obligacions o prohibicions del Lletrats de l'Elenc del Tribunal en l'exercici del seu càrrec podrà ser sancionat conforme el Dret canònic, sense excloure'n l'expulsió de l'Elenc si la gravetat de la falta així ho exigeix, d'acord amb el que es preveu en l'articulat del Títol VII d'aquest Reglament.

Article 23

El Tribunal Eclesiàstic podrà organitzar cursos d'especialització en Dret canònic, especialment en Dret matrimonial substantiu i processal, així com sessions d'actualització, per ell mateix o en col·laboració amb altres institucions de caràcter universitari o professional.

TÍTOL III. DEL PROCÉS

Article 24

Una vegada designat per decret del Vicari Judicial el Col·legi de Judges, així com la resta dels ministres que intervindran en la causa, queda reservat al mateix la substitució d'algun dels jutges o ministres, per causa gravíssima en el cas dels jutges, i per causa justa en el cas dels altres ministres. La substitució es farà mitjançant decret raonat, que es notificarà a tots els afectats.

Article 25

En els processos matrimonials, el Vicari Judicial, abans d'acceptar una causa, ha de tenir la certesa que el matrimoni ha fracassat irreparablement, de manera que sigui impossible restablir la convivència conjugal (cf. c. 1675). Rebuda la demanda, el Vicari Judicial, si considera que aquesta gaudeix d'algun fonament, l'admetrà, i ordenarà que una còpia sigui notificada al Defensor del Vincle, i si la demanda no ha sigut firmada per ambdues parts, a la part demandada, donant-li un termini de quinze dies per a expressar la seva posició respecte a la demanda. Transcorregut aquest termini, després d'haver amonestat novament a l'altra part, si ho veu oportú i en la mesura que així ho estimi, per a que manifesti la seva posició, escoltat el Defensor del Vincle, el Vicari Judicial amb un decret seu determinarà la fórmula de dubtes i establirà si la causa ha

de tractar-se amb el procés més breu conforme els canons 1683-1687, i serà notificat de seguida a les parts i al defensor del vincle. Si la causa ha de ser tractada amb el procés ordinari, el Vicari Judicial, amb el mateix decret disposarà la constitució del col·legi de jutges (cf c.1676,1.2 i 3).

El procés més breu davant del Bisbe se seguirà en les causes de nul·litat cada vegada que: 1. la petició hagi sigut proposada per ambdós cònjuges o per un d'ells, amb el consentiment de l'altre; 2. concorrin circumstàncies de les persones i dels fets, sostingudes per testimonis o documents que no requereixin una investigació més precisa, i facin manifesta la nul·litat (cf.1683).

Article 26

- &1.** L'escrit de demanda a que es refereix el c. 1502 serà presentat al Registre General del Tribunal, per tal que sigui admès a tràmit. Aquest escrit, a més dels requisits del c. 1504, haurà de ser signat per l'actor interessat i pel seu advocat, o només per aquest si és acompanyat de poders notariaus suficients.
- &2.** En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, amb l'escrit de demanda cal acompanyar un certificat autèntic de la celebració del matrimoni, i si el cas ho requereix, el document sobre l'estat civil de les parts així com certificació autèntica de la separació i/o de divorci. En el cas del procés més breu davant del Bisbe, haurà de: 1. exposar breument, en forma integral i clara, els fets en els que es fonamenta la petició; 2. indicar les proves que puguin ser immediatament recollides pel jutge; 3. exhibir com adjunts els documents en els que fonamenta la petició (cf.c.1684).
- &3.** En el cas de procés documental, el document al que es refereix el c. 1688.
- &4.** L'escrit de demanda, a més a més del que estigui establert en el dret (cf. c. 1504; DC, art 116,1), farà esment del telèfon i correu electrònic de l'advocat i de les dues parts en la mesura que siguin coneguts i altres circumstàncies especials no ho impedeixin; la part actora, a més de consignar sempre el seu domicili propi, podrà designar-ne un altre per a notificacions. Si la part actora desconeix el domicili de la part demandada, caldrà que indiqui les gestions que ha realitzat per a intentar esbrinar-ho, i aportarà –tant com sigui possible– algun altre domicili de possible localització (de familiars, lloc de feina...).
- &5.** L'escrit de demanda també haurà d'aclarir si hi ha possibilitat de reconciliació entre les parts, i d'oferir breument els motius en cas negatiu.

Article 27

L'escrit de demanda justificarà adientment la competència del Tribunal, tant si es tracta del lloc dels fets o contracte com del domicili o quasi-domicili de la part demandada; en les causes de declaració de nul·litat del matrimoni, caldrà justificar el fur del domicili o quasi-domicili de l'actor, si és el cas, amb la presentació de documentació suficients; el Vicari Judicial o el Jutge Instructor jutjarà si són suficient les raons aportades per apreciar el fur del Tribunal on s'hagi de recollir la major part de la prova.

Article 28

- &1.** L'escrit de demanda cal que sigui breu, i exposarà concisament els fets principals en els quals pretén fonamentar la petició. També cal exposar concisament els fonaments de Dret, sense necessitat d'aportar més que allò essencial. Les demandes d'extensió excessiva o de contingut confús, podran ser retornades per a una nova redacció.
- &2.** En la relació de fets exposats en l'escrit de demanda i en qualsevol altre escrit s'observarà el respecte de la dignitat de les persones, evitant tot allò que sigui injuriós, lesiu o de mal gust, tant per les parts en el procés com per als tercers.
- &3.** L'escrit de demanda, i tots aquells altres dels quals calgui notificar l'altra part, es presentaran en original i tres còpies.
- &4.** La demanda, així com la resta d'escrits que es presentin al Tribunal, seran impresos a una sola cara i amb marge esquerre suficient per a l'enquadernació del sumari.

Article 29

En el moment de presentació de la demanda, la part actora farà efectiu el dipòsit previ segons les taxes judicials vigents, llevat que pretengui litigar amb benefici de justícia gratuïta o reducció de taxes judicials. En aquest cas, abans caldrà que presenti la corresponent demanda incidental amb la documentació que permeti avaluar la seva situació econòmica, d'acord amb el que disposa l'article 91 d'aquest Reglament.

Article 30

Si la demanda no ha estat acompanyada de poders notariais suficients, caldrà que el Jutge Instructor procedeixi a obtenir la ratificació de la part actora abans d'emetre el decret d'admissió; en el mateix acte, a més,

podrà complementar breument alguns aspectes de la demanda. Si la demanda ha estat acompanyada de poders, el Vicari Judicial o el Jutge Instructor decidirà si convé acte de ratificació o si pot procedir directament a emetre el decret d'admissió (cf cc.1675-1676).

Article 31

- &1.** La notificació de les citacions, decrets, sentències i altres actes judicials ha de fer-se per mitjà del servei públic de correus. Haurà de constar en les actes la notificació i la manera com s'ha fet (cf. c. 1509; DC, art 130).
- &2.** Admesa a tràmit la demanda, cal tenir present que la notificació a la part demandada és un acte de la màxima importància processal, per tal d'evitar qualsevol indici de possible indefensió. Per als demandats residents a la Província Eclesiàstica Barcinonense, d'acord amb allò previst a l'article 46 d'aquest Reglament, la notificació de la demanda i citació per a la seva contestació es remetrà per correu certificat amb avís de recepció.
- &3.** El demandat que rebutgi rebre la cèdula de citació, o que impedeixi que aquesta arribi a les seves mans, però tanmateix constés la correcció del seu domicili o quasi-domicili, ha de tenir-se per legítimament citat (cf. c.1510; DC, art.133), de manera que el Tribunal podrà declarar-lo absent de judici i fixar l'objecte del procés, i repetirà la tramesa per correu ordinari tot atorgant a l'interessat un temps breu per a presentar-se davant el Tribunal i rectificar aquesta postura processal.
- &4.** Si la notificació resultés infructuosa per error en el domicili o quasi-domicili del demandat, caldrà que la part actora rectifiqui aquest error en el termini més breu possible. El Jutge Instructor, a més, podrà dur a terme la investigació que cregui prudent per tal d'esbrinar la localització del demandat.
- &5.** En els casos en què definitivament no sigui possible localitzar el demandat, podrà ser notificat per edicte exposat al tauló d'anuncis del Tribunal i publicat a la pàgina web del mateix Tribunal i al Butlletí del Bisbat de Terrassa.
- &6.** El frau sobre el domicili o quasi-domicili del demandat comès per la part actora no corregit abans de la decisió de la causa serà unes de les causes de nul·litat de la sentència per indefensió segons allò previst als cc. 1593 § 2 i 1620, 7è.

- &7.** Si la citació no fos legítimament notificada, són nuls els actes del procés, excepte el previst pel c. 1507, 3 (cf. c. 1511).
- &8.** A les parts que estan en judici personalment o a través del procurador, s'han de notificar tots els actes a que tenen dret (cf. DC, art. 134,1).
- &9.** Al demandat que se sotmet a la justícia del Tribunal ha de notificar-se el decret amb el que s'estableix la fórmula del *dubium*, la nova demanda que pugués presentar-se en el transcurs de la causa, així com els nous fets que apareguessin durant la instrucció i que poguessin causar indefensió al demandat, el decret de publicació de les actes, així com la decisió o sentència definitiva.
- &10.** Al demandat absent de judici només se li comunicarà la decisió o sentència definitiva, en la mesura que això sigui possible.

Article 32

La instància judicial caduca quan, sense que existeixi un impediment, la part obligada a actuar no realitza cap acte processal durant tres mesos i ha estat legítimament apercibuda pel Tribunal, llevat que el Jutge Instructor consideri que altres circumstàncies permetin l'aplicació del termini de sis mesos previst al c. 1520.

Article 33

- &1.** Llevat que consideri necessària la intervenció de les parts, el Jutge instructor establirà d'ofici la litiscontestació amb la fixació del *dubium*, que determinarà amb claredat l'objecte del procés (cf.c.1513&2). En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, el Vicari Judicial o en el seu cas el President de Sala dictarà decret del *dubium* que ha d'establir clarament els capítols de nul·litat al·legats i a quin contraent afecten (cf. c. 1676); en el mateix decret, el Vicari Judicial o en el seu cas el President de Sala, resoldrà –si s'escau– la sol·licitud de procés breu davant del Bisbe, i, consultada la Defensa del Vincle, la concedirà si observa que es compleixen les condicions legals, és a dir, litisconsorci originari o sobrevingut, o almenys acció consentida expressament per l'altra part (c.1683.1r), i presència de prova certa i definitiva que no necessiti de posterior instrucció (c. 1683,2n), i que no es donen altres circumstàncies que desaconsellen o impedeixen el procés breu.
- &2.** El decret que obre a prova concedeix termini per tal de proposar els mitjans de prova; la pràctica o instrucció es decreta després que el Sr. Defensor del Vincle hagi examinat les proposicions de les parts.

Article 34

En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, cal proposar almenys els mitjans de prova següents: declaració judicial de la part actora; declaració judicial del demandat o demandada; testifical; pericial, si és el cas (cf. c. 1678 § 3 i art. 203 DC).

Article 35

- &1.** La prova documental pot aportar-se amb la demanda o posteriorment amb la proposició de prova, però en aquest darrer supòsit cal vetllar que la presentació tardana de documents importants no provoqui indefensió a un demandat remès a la justícia del Tribunal; els documents poden ser presentats directament pels interessats (originals o còpies autenticades, cf. c. 1544 i art. 190 DC), o bé sol·licitar-se la seva obtenció d'ofici. Documents d'interès poden ser: informes mèdics o psicològics, conveni regulador de separació, sentències civils de separació i divorci, correspondència...
- &2.** Com que el Tribunal Eclesiàstic no té la consideració d'autoritat judicial a l'Estat espanyol, tampoc no té potestat per a exigir el lliurament de documents públics o privats, i tot això sense obstar la normativa legal sobre protecció de dades. Per aquests motius, per tal de facilitar el procediment i mentre sigui possible, la part interessada ha d'aportar tots els documents que desitgi usar en el procés, especialment els certificats mèdics que pressuposen l'aixecament del secret professional que obliga als qui han d'emetre'ls.

Article 36

En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, és oportú proposar com a prova testifical quatre testimonis: els que sobrepassin aquest nombre seran objecte d'aranzel especial per prova extraordinària. Poden ser testimonis els familiars, amics i tots aquells que hagin conegut dels fets directament, o almenys *tempore non suspecto*; també poden proposar-se testimonis de credibilitat.

Article 37

El Dret canònic prohibeix greument donar a conèixer als testimonis les preguntes de llur interrogatori, així com preparar-los prèviament (cf. c. 1565 § 1).

Article 38

Els testimonis són citats pel Tribunal (cf. cc. 1552 i 1556); el llistat de testimonis que proposin les parts haurà d'especificar la relació personal de cada testimoni amb les parts, així com la seva adreça postal completa, telèfon de contacte i adreça de correu electrònic.

Article 39

Mentre es tracten les causes davant el Tribunal, solament han de ser presents a la Sala aquells que la llei o el jutge determinin que són necessaris per a realitzar el procés (c. 1470 § 1). El Jutge Instructor pot permetre que els lletrats puguin ser acompanyats d'un ajudant acreditat. En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, poden estar presents als interrogatoris de part i de testimonis els lletrats de les parts, el Defensor del Vincle i, si s'escau, el Promotor de Justícia; amb el consentiment dels interessats i l'autorització del Jutge Instructor, poden ser admesos excepcionalment altres lletrats o juristes que es comprometin fermament a guardar-ne secret.

Article 40

L'examen de les parts i dels testimonis correspon al Jutge Instructor o a un seu delegat o auditor; per tant, si les parts, el Promotor de Justícia, el Defensor del Vincle, o els advocats que assisteixen a l'interrogatori, volen formular altres preguntes al testimoni, no poden fer-les-hi directament, sinó que han de proposar-les al jutge o a qui el substitueix, perquè sigui ell qui les hi formuli (cf. c. 1561).

L'acta haurà de ser segellada i firmada per l'Instructor, el Notari i la Part o Testimoni, així com pel Defensor del Vincle i el/els Lletrat/s si estigués/sin present/s (cf. c. 1569,2; DC, art. 175,2).

Article 41

El demandat remès a la justícia del Tribunal, en el moment de la seva declaració judicial, pot suggerir al Tribunal alguns testimonis per a què el Jutge Instructor decideixi prudentment sobre llur citació d'ofici.

Article 42

Amb la proposició de prova cal aportar els formularis de preguntes per a ambdues parts i per a tots els testimonis. Caldrà que siguin ben complets, de forma que cada testimoni expressi tot el que sap sobre cada

cas, però sense un nombre excessiu de preguntes. Els interrogatoris que hagin d'instruir-se per exhort a Tribunals de països estrangers inclouran la corresponent traducció a la llengua del lloc.

Article 43

- &1.** Les preguntes no poden ser suggestives, capcioses, fal·laces, ofensives o que abastin diverses qüestions alhora (cf. c. 1564; art. 169 DC); no poden contenir en elles mateixes la resposta d'allò que és objecte d'investigació (llevat que explícitament s'esmentin dos disjuntius, per exemple), ni s'admet la fórmula "confessi ser cert..." Les preguntes evitaran també els termes excessivament tècnics (llevat que el testimoni sigui un pèrit en la matèria), i es redactaran de forma breu i entenedora, en estil planer, i mentre sigui possible s'ajustaran al clàssic esquema: *quis, quid, ubi, per quos, quoties, cur, quomodo, quando* (qui? què? on? per testimoni de qui? quants cops? per què? de quina forma o en quines circumstàncies? quan?...) En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, és convenient planificar la formulació dels qüestionaris en ordre cronològic, tot seguint la trajectòria vital de les persones, per tal d'evitar confusions i repeticions, tot començant per l'ambient familiar, desenvolupament d'infància i joventut, etc.
- &2.** El Jutge Instructor rebutjarà qüestionaris que puguin resultar ofensius, improcedents, desconsiderats, difamatoris o contraris a la moral.
- &3.** En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, és convenient planificar la formulació dels qüestionaris en ordre cronològic, tot seguint la trajectòria vital de les persones, per tal d'evitar confusions i repeticions, tot començant per l'ambient familiar, desenvolupament de la infància i joventut, prometatge, noces, convivència marital, etc.

Article 44

Conforme al cc. 1559 i 1677, els advocats de les parts poden ser presents en els interrogatoris, però només ells en persona gaudeixen d'aquest dret; per tal de presentar un substitut caldrà obtenir prèviament i per escrit poders del client, i el consentiment del Jutge instructor.

Article 45

La prova pericial se sol·licita amb la resta dels mitjans de prova, però es pot proveir en finalitzar la resta de la instrucció dels altres mitjans. En els processos de declaració de nul·litat de matrimoni, les causes relati-

ves al c. 1095 exigeixen la realització de prova pericial psiquiàtrica o psicològica (cf. c. 1678 § 3, art. 203, 1r DC); si no es demana al·tra·ment, les qüestions sobre les que el pèrit haurà d'informar seran les previstes genèricament pel Dret (cf. art. 209 DC). Per a la seva pràctica, el President designarà al pèrit/s que ha de portar-la a terme, després d'escoltar les parts o a proposta d'elles; i, si fos oportú, assumir els dictàmens ja elaborats pels altres pèrits (cf. c.1575; DC, art. 204,1).

Excepte si el President admeti el proposat per la/es part/s, la designació del pèrit es farà per rotació dels que figuren en l'elenc del Tribunal, alternant les causes de drets i les de patrocini gratuït.

No obstant això, en casos excepcionals i atenent a les especials circumstàncies que puguin concórrer en la causa, el President podrà designar directament el pèrit, motivant l'excepció.

El pèrit efectuarà el seu estudi i presentarà el dictamen en el termini màxim de quaranta-cinc dies següents al de la data en que se li entregui la documentació que s'assenyala en el c.1577,2.

Article 46

Per acord dels Vicaris Judicials de la Província Eclesiàstica Barcinonense, i per tal de facilitar i d'agilitzar la tramitació de les causes judicials, no es consideren necessaris els exhorts entre les tres diòcesis (Arxidiòcesi de Barcelona i Diòcesis de Sant Feliu de Llobregat i de Terrassa), i per tant s'autoritza la citació de tots aquells residents a la Província encara que no tinguin domicili o quasi-domicili a la pròpia diòcesi del Tribunal.

Article 47

&1. D'acord amb el c. 1418, cal tramitar per exhort a la jurisdicció corresponent les notificacions d'actes processals, així com les declaracions judicials de parts i testimonis, de tots aquells que resideixin fora de la Província Eclesiàstica Barcinonense, llevat que els interessats es comprometin espontàniament a personar-s'hi davant el nostre Tribunal segons llur comoditat; aquest compromís caldrà que el faci saber per escrit la part interessada en el moment oportú, i no pot ser exigít pel Tribunal.

&2. Els exhorts adreçats a d'altres jurisdiccions ho seran per correu ordinari o certificat, sense descartar fins i tot el correu electrònic o d'altres mitjans segurs, segons millor criteri del Jutge Instructor. Aquestes diligències seran anotades al Llibre d'Exhorts de Secreta-

ria, on es faran constar també les despeses generades en ordre a la seva liquidació.

&3. Quan s'hagi d'expedir lletres rogatòries a un altre Tribunal, l'Instructor ho durà a terme de manera immediata, remetent al Tribunal exhortat còpia de l'escrit de demanda i de la contestació a la mateixa, si n'hi hagués, del *dubium* fixat i dels qüestionaris presentats per les parts i el Defensor del Vincle i/o el Promotor de Justícia, així com del domicili de les persones que hagin d'acudir al Tribunal exhortat:

- a) Si, completades les declaracions de les parts i dels testimonis que han de ser examinats en el propi Tribunal, no s'haguessin rebut complimentades les lletres rogatòries, l'Instructor requerirà al Tribunal pregat per a que el complimenti a la major brevetat possible, o doni raó de la impossibilitat de portar-la a terme.
- b) De totes maneres, si transcorreguts trenta dies, el Tribunal requerit demorés el seu compliment, el procés seguirà el seu curs corresponent. El President, en tal cas, proveirà en la forma convenient, decretant si les diligències requerides, pel seu interès en el plet, han de ser incorporades en qualsevol moment que es rebessin, abans de la Sessió de Jutges per a dictar sentència; o si procedeix la suspensió del procediment, durant un termini màxim de trenta dies, amb nou requeriment del Tribunal "*ad quem*"; o comissionar al procurador de la part que va interessar dites diligències per a que cuidi de la seva ràpida tramitació en l'esmentat termini.

Article 48

El Jutge Instructor, en el moment de publicació de les actuacions (c. 1598), pot remetre per correu electrònic còpia de les mateixes als lletrats que ho sol·licitin. Tanmateix, aquesta remissió no substitueix el dret a l'examen de les actes de les que es tracta a l'article següent, i és responsabilitat dels lletrats adquirir la seguretat que han tingut coneixement complet o suficient de tot el contingut de les actuacions.

Si, publicada la causa i demanada alguna nova prova, aquesta fos admesa pel President, aquest enviarà de nou la causa a l'Instructor per a que procedeixi a completar la instrucció en el termini més breu de temps possible, sense subjecció al torn de les altres causes pendents d'instrucció. No obstant això, segons el seu prudent judici, el mateix President podrà procedir a la pràctica de la nova prova.

Article 49

L'examen de les actuacions en el moment de llur publicació (c. 1598), especialment en els processos de declaració de nul·litat de matrimoni s'ajustarà a les següents condicions:

- 1a. Hom considerarà que els lletrats inscrits en l'Elenc del Tribunal estan sotmesos a l'obligació greu de guardar el secret sobre les actuacions del Tribunal, la qual cosa inclou no poder facilitar còpia de les actes a ningú, inclosos els seus representats i defensats, ni usar-les de cap manera fora de la jurisdicció canònica; els lletrats no inscrits a l'Elenc i altres interessats a qui el jutge ho concedeixi, prestaran jurament o promesa en el mateix sentit;
- 2a. l'examen de les actes ha de realitzar-se en la secretaria de la Sala, i està expressament prohibit la sortida del sumari així com qualsevol còpia sense autorització de la mateixa;
- 3a. la Sala facilitarà còpia de les actes únicament als advocats que les sol·licitin, i aquests tenen la greu obligació de guardar secret i de no lliurar còpia, ni integral ni parcial, de les actes a tercers, incloses les parts (cf. art. 234 DC);
- 4a. la no acceptació d'aquestes condicions implicarà la pèrdua de la facultat d'examinar les actes;
- 5a. les faltes greus dels lletrats en aquesta matèria estan sotmeses a les sancions processals previstes per l'ordenament (cf. cànon 1487).

Article 50

Per tal de servir la intimitat de les parts i la confiança dels testimonis, i per a evitar perills d'enemistat i tergiversacions, els actes dels processos de declaració de nul·litat de matrimoni no seran mai manifestats a les parts directament, sinó a llurs advocats, tot guardant les regles de l'article 49.

Article 51

En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, el demandat o demandada sotmès a la justícia del Tribunal serà notificat del decret de publicació (art. 229 § 3 DC), però no així els absents de judici o en domicili ignorat, llevat que el Jutge instructor consideri altrament. El demandat sotmès a la justícia del Tribunal podrà sol·licitar accés a les actes, però no té dret a obtenir-ne còpia; en els processos de declaració de nul·litat de matrimoni, el Jutge instructor valorarà si pot per-

metre aquest accés o si l'ha de limitar a allò disposat a l'article 50, tot vetllant per a evitar el perill d'indefensió.

Article 52

- &1.** Els escrits de defensa o al·legacions es limitaran a un màxim de dotze folis, llevat que el Jutge Instructor aprecii l'existència de circumstàncies que aconsellin altrament (cf. c. 1602 § 3).
- &2.** Els escrits que presentin els lletrats, la part o el Defensor del Vincle i/o Promotor de Justícia es recolliran els fets veritablement provats i entitativament significatius que puguin subsumir-se en la norma canònica. S'evitaran acuradament les interpretacions esbiaixades o ofensives per a qualsevol dels intervinents en el procés o tercers, la disquisició acadèmica, el diletantisme i tot allò que allargui o obstaculitzi la celeritat processal. En aquests casos, el Jutge instructor tornarà l'escrit tot atorgant un termini breu per a que sigui corregit convenientment.

Article 53

Pel que fa al procés més breu de declaració de nul·litat de matrimoni davant el bisbe diocesà previst als cc. 1683-1687, si les circumstàncies no determinen altrament, actuarà de jutge instructor el Vicari Judicial; actuaran com assessors del Bisbe el mateix jutge instructor i un jutge diocesà designat per torn. L'instructor, en la mesura del possible, recollirà les proves en una sola sessió, i fixarà el termini de quinze dies per a la presentació de les observacions en favor del vincle i de les defenses de les parts, si n'hi ha (cf. 1686) i citarà per a la sessió a tots aquells que hagin de participar (cf. c. 1685), que haurà de celebrar-se, conforme el c. 1686, no més enllà del termini de trenta dies

Així mateix, el Bisbe Diocesà, rere la seva decisió, pot encomanar la redacció de la sentència al Vicari Judicial que n'hagi estat Instructor.

Article 54

Pel que fa al procés documental de declaració de nul·litat de matrimoni previst als cc. 1688-1690, si les circumstàncies no determinen altrament, actuarà de jutge instructor el Vicari Judicial, i aquest mateix jutge definirà la causa i signarà la sentència.

Article 55

- &1.** Si la causa ha de ser decidida per Tribunal Col·legial, la Sala lliurarà

als Judges Diocesans el sumari complet del procés, llevat que les circumstàncies permetin la remissió d'una còpia electrònica; aquests hauran de redactar el seu vot en un termini màxim de deu dies, però si prudentment preveïessin que no poguessin complir aquest termini, ho comunicaran al Vicari Judicial per tal de ser substituïts, si s'escau. Els vots caldrà lliurar-los per escrit i signats, amb el retorn del sumari, per tal que el President convoqui la sessió col·legial (cf. c.1609).

- &2.** Una vegada publicada la sentència, el Vicari Judicial posarà en un sobre tancat el vots i s'arxivaran en un lloc secret durant cinc anys a comptar des de la fermesa de la sentència.

Article 56

Si una part ha declarat refusar rebre qualsevol informació relativa a la causa, o també per evitar escàndol o altres mals justificats, el Vicari Judicial o, si escau, el President de la Sala, pot decretar que sigui comunicada a dita part només la part dispositiva de la sentència, però tot evitant el perill d'indefensió.

Article 57

&1. Els terminis per a presentar qualsevol recurs contra una sentència són sempre peremptoris i no poden eximir-se ni perllongar-se de cap manera (cf. cc 1621, 1623, 1630&1, 1635, 1646), llevat de la prossecció de l'apel·lació davant el Tribunal superior per concessió judicial (cf. c.1633). Totes les parts, inclòs el Ministeri Públic, resten sotmesos a la mateixa normativa.

&2. La sentència ferma serà executada d'ofici pel Vicari Judicial, el qual ordenarà allò que sigui oportú per al seu compliment (cf. c. 1653). En les causes de declaració de nul·litat de matrimoni, l'execució de la sentència ferma consistirà en ordenar als rectors de les parròquies l'anotació marginal de la sentència en els corresponents llibres de matrimoni i de baptisme, i els rectors hauran de confirmar al Tribunal l'esmentada execució; la negligència greu en el compliment d'aquesta obligació podrà ser sancionada amb repremsió (c. 1339 §§ 2-3), sense excloure altres responsabilitats que se'n poguessin derivar (cf. c. 128).

Article 58

El Tribunal Eclesiàstic no facilitarà mai cap certificació del contingut de les actuacions processals, llevat de la sentència, i aquesta només als interessats i a qui legítimament en tingui el dret.

Article 59

Les parts poden obtenir la devolució dels documents originals aportats al procés quan aquest hagi finalitzat, però dins les actuacions se'n conservarà una còpia en substitució.

Article 60

En el procés més breu davant del Bisbe de les causes de declaració de nul·litat matrimonial, el Bisbe diocesà, rebudes les actes, consultant a l'instructor i a l'assessor, examinades les observacions del Defensor del Vicle i, si existeixen, les defenses de les parts, si arriba a la certesa moral sobre la nul·litat del matrimoni, donarà la sentència. En cas contrari, remetrà la causa al procés ordinari (cf.c. 1687,1).

Article 61

El Tribunal Eclesiàstic i Metropolità de l'Arquebisbat de Barcelona és Tribunal ordinari de Segona Instància per a les causes judicials conegudes en Primera Instància pel Tribunal Eclesiàstic de la Diòcesi de Terrassa.

Article 62

La versió catalana o castellana dels documents o declaracions testifi­cals redactats en un altre idioma serà feta per un traductor designat pel Tribunal, a costa de qui els presentés o demanés o, en el seu cas, de la part actora (cf. c.1471; c.1474,2; DC, art.90,2).

TÍTOL IV. DE L'ELENC DE PERITS PÚBLICS

Article 63

Per a les causes en què el Dret preceptuï la provisió de prova pericial, o també per a aquelles en què les parts sol·licitin pericial pública (cf. c. 1678 § 3), el Tribunal mantindrà un elenc de pèrits disponibles que seran designats pel Jutge instructor per ordre rotatori, llevat que les circumstàncies aconsellin altrament.

Article 64

Els pèrits que hagin de formar part d'elenc hauran de prestar jurament de prestar el seu servei amb diligència i professionalitat, d'acord amb la

doctrina catòlica, en observança del Dret canònic, i també es comprometran a acceptar causes de reducció d'aranzels i de justícia gratuïta.

Article 65

Els pèrits observaran estrictament les normes deontològiques, tant canòniques com civils (cf. T. S. de la Signatura Apostòlica, 16.06.1998, n. 8), en especial el secret professional, i actuaran sempre amb el degut respecte i consideració a les persones implicades.

Article 66

En ser designats per a cada causa, els pèrits adquireixen la seva relació professional amb el Tribunal, no amb els periciats; per aquest motiu, no poden informar ningú fora del Tribunal sobre cap aspecte de la seva perícia, ni poden rebre ni demanar cap altra remuneració o compensació econòmica que l'aprovada pel Tribunal, del qual faran exclusivament el cobrament.

Article 67

Per tal de dur a terme llur comesa, els pèrits comptaran amb les còpies de les actuacions processals que el Jutge Instructor posi al seu abast, amb el compromís de custodiar-les prudentment i de guardar-ne el secret; també comptaran amb els elements propis de llur tasca professional que hagin de menester (com l'examen dels litigants); en tot compliran la seva missió d'acord amb la norma canònica i mirant d'observar així mateix les lleis civils (cf. cc. 1574, 1577 § 2 i 1578 § 2; Tribunal de la Signatura Apostòlica, 16.06.1998, n. 8), en particular, elaboraran amb tota lleialtat els dictàmens que se'ls encarreguin, els faran arribar al Tribunal dins el termini establert i restaran disposats a ratificar-se en els mateixos a presència judicial i a completar-los contestant les qüestions que se'ls puguin plantejar.

Article 68

Dins l'àmbit de la pròpia ciència, els pèrits han d'evitar tant d'entrar en qüestions pròpiament jurídiques com d'adoptar una antropologia que no s'avingui amb la doctrina de l'Església.

Article 69

&1. El rebuig de la part actora a sotmetre's al reconeixement pericial ordenat pel Jutge instructor equivaldrà a la seva renúncia a la ins-tància, si les circumstàncies no l'excusen.

- &2.** Quan s'escaigui que la part demandada refusi sotmetre's a l'examen del pèrit, aquest ho suplirà mitjançant un parer o *votum*, a partir dels seus coneixements i la seva experiència tècnica, i basat en la hipòtesi de veracitat de la resta del contingut dels actes processals, que el jutgador valorarà dins el conjunt de la prova.

Article 70

- &1.** El pèrit podrà conservar en el seu poder la documentació de cada procés fins a un any a partir de la fermesa de la sentència definitiva, passat el qual caldrà que la destrueixi.
- &2.** El pèrit que incompleixi greument les seves obligacions processals podrà ser sancionat pel mateix jutge segons les penes discrecionals que s'assenyalen al c. 1457 § 2, i fins i tot podrà ser retirat de l'elenc per decisió del Vicari Judicial.

TÍTOL V.

DELS TERMINIS PROCESSALS I DE LES COMUNICACIONS DEL TRIBUNAL

Article 71

- &1.** Si en el corresponent decret no es determina el contrari, per al còmput del temps regeix el temps continu de dies naturals (cf. c.201,1; 202-203); si el dia de venciment resultés inútil (és a dir, d'impossible compliment sense culpa pròpia), el termini es perllonga *ex lege* finse primer dia útil.
- &2.** Es consideren inútils tots els dies en què el Tribunal resti tancat, d'acord amb el calendari laboral vigent i les directrius diocesanes.
- &3.** Les vacances judicials del Tribunal es realitzen durant el mes d'agost de cada any, durant aquest mes, els terminis queden interromputs, reprenent-se llur còmput el mateix dia en que el Tribunal reiniciï la seva activitat.
- &4.** D'ordinari el Tribunal romandrà obert de dimarts a divendres, excepte els festius, sent l'horari d'atenció a les persones que acudeixin a ell de 10:00 a 13:00 hores.

Article 72

- &1.** Segons allò previst al c. 1509, el servei públic de correus es con-

sidera un mitjà prou segur de comunicació entre el Tribunal i les parts. Per a les notificacions en què el Tribunal necessiti constància de llur recepció (com la notificació de la demanda o de la sentència), s'usarà correu certificat amb avís de recepció, almenys per al primer intent.

- &2.** El Tribunal pot usar la comunicació als lletrats i representants per correu electrònic, i fins i tot amb les parts si el Jutge instructor ho considera convenient segons les circumstàncies.
- &3.** Sota llur responsabilitat, els representants de les parts poden sol·licitar recollir les notificacions en la seu del Tribunal; si transcorreguts cinc dies des del següent a la data de signatura del decret o sentència no l'haguessin recollida, començaran a córrer els terminis corresponents.
- &4.** El Ministeri Públic recollirà les notificacions a la seu del Tribunal, amb els mateixos efectes respecte als terminis assenyalats en el paràgraf anterior.

Article 73

Com sigui que els escrits de les parts al Tribunal han de ser originals signats per a incorporar-se al sumari, aquests han de ser presentats presencialment o per correu ordinari; tanmateix, els lletrats poden avançar al Tribunal el coneixement d'un escrit per correu electrònic a l'espera de la seva presentació formal.

Article 74

En la mesura en què les lleis canòniques ho permetin i pugui resultar factible i d'utilitat, el Tribunal podrà obrir la possibilitat de presentar escrits amb signatura electrònica.

Article 75

Qualsevol tipus de comunicació entre els ministres del Tribunal, tant per part dels lletrats com dels fidels en general, es realitzarà dins l'àmbit oficial del Tribunal i a través dels mitjans per aquest previstos (telèfon, email, fax, etc.), quedant absolutament prohibida l'obtenció i l'ús de les adreces i altres mitjans particulars dels mateixos ministres sense la seva expressa autorització.

TÍTOL VI.

DE L'ECONOMIA DEL TRIBUNAL I LES TAXES JUDICIALS

Article 76

El Tribunal Eclesiàstic de la Diòcesi de Terrassa gaudeix de l'autonomia econòmica necessària per a la seva missió, i administra els seus béns conforme aquest principi. En retrà comptes anuals al Bisbe Diocesà de Terrassa. La Secció d'Economia del Tribunal executa aquesta tasca sota la direcció del Vicari Judicial.

Article 77

Les fonts de finançament del Tribunal són:

1. Els recursos propis i aquells que la Diòcesi de Terrassa li pugui destinar.
2. Les taxes judicials legítimament aprovades.

Article 78

El Tribunal no té personalitat jurídica pròpia, car és una secció de la potestat de règim de la Diòcesi de Terrassa. Tanmateix, el Tribunal pot tenir comptes bancaris, sota la personalitat jurídica de la Diòcesi, per tal de dur a terme l'administració ordinària dels seus recursos. El Tribunal no pot adquirir béns immobles a nom propi.

Article 79

El Tribunal no pot admetre de cap manera altres donatius de ningú fora de les taxes judicials vigents.

Article 80

Els treballadors que puguin ser contractats per a prestar llur servei al Tribunal Eclesiàstic ho són per la Diòcesi de Terrassa, en el règim funcional establert en comú; la competència sobre el seu règim orgànic pertany al Tribunal.

Article 81

El calendari laboral del Tribunal és el comú per a la Cúria episcopal en cada exercici, si bé restarà tancat tots els dilluns de l'any; aquest mateix calendari determina els altres dies festius del Tribunal.

Article 82

Les dependències immobles que són seu del Tribunal, llur conservació i manteniment, mobiliari, i els serveis d'electricitat, aigua, climatització, telefonia i mitjans de comunicació són prestats lliurement per la Diòcesi de Terrassa, sota el règim comú vigent a la Cúria diocesana.

Article 83

Amb els recursos propis, el Tribunal sosté les seves despeses ordinàries pròpies: ofimàtica, papereria, impremta, informàtica, etc., i altres despeses que es considerin no comunes a la Cúria diocesana. També amb aquests recursos el Tribunal assumeix el pagament de pericials en casos de justícia gratuïta, i pot oferir gratificacions justificades segons costum.

Article 84

Cada trienni el Tribunal analitzarà els recursos propis que consideri sobrants per a la seva missió, i els integrarà a la caixa comuna de la Cúria diocesana.

Article 85

Les taxes judicials del Tribunal Eclesiàstic de Terrassa són aprovades pel Bisbe Diocesà (cf. c. 1649; arts. 302-308 DC). Aquest pot delegar al Vicari Judicial la seva revisió cada trienni només per dur a terme la seva moderada actualització.

Article 86

&1. Les taxes judicials al Tribunal Eclesiàstic seran meritades segons les regles següents:

1. En presentar la demanda que obre la instància: dipòsit previ.
2. Amb la litiscontestació: primera consignació.
3. Abans de proveir la instrucció de la prova: segona consignació.
4. En proveir la prova pericial: dipòsit de pagament del perit.
5. En decretar la decisió de la causa: comptes finals.

&2. Els litigants sotmesos a taxes judicials són la part actora, la part demandada que presenti oposició formal, la part demandada i actora reconvinent. No estan sotmesos a taxes judicials el demandat o la demandada remesos a la justícia del Tribunal, els absents de judici o els de domicili ignorat.

- &3.** Cadascuna de les parts haurà d'assumir les pròpies taxes, així com les despeses derivades d'exhorts a altres jurisdiccions i altres despeses que li siguin imputables segons dret. En el cas que les dues parts hagin demanat la pràctica de proves pericials, cada part abonarà els honoraris dels pèrits que a la seva instància s'hagin meritat.
- &4.** Si la pràctica de la perícia o l'enviament d'un exhort els hagués demanat només el Defensor del Vincle i/o el Promotor de Justícia, els honoraris seran abonats per la part actora. Si la part demandada estigués personada activament en el procés amb demanda reconvençional o acumulada, s'abonaran a parts iguals. Regirà la mateixa norma quan fossin demanats d'ofici pel Tribunal.

Article 87

Les taxes judicials han de ser satisfetes completament per tots els litigants que no obtinguin benefici de justícia gratuïta o de reducció de taxes. La liquidació completa caldrà atendre-la abans de la decisió de la causa.

Article 88

Com a norma general, tenen dret a obtenir el benefici de justícia gratuïta en el Tribunal Eclesiàstic aquells que, segons l'ordenament civil vigent, puguin obtenir la designació d'advocat d'ofici, és a dir, que no superin en els seus ingressos habituals el doble del salari mínim interprofessional vigent.

Article 89

Per a la concessió de benefici de justícia gratuïta cal que l'advocat defensor sigui designat d'ofici o renunciï completament als seus honoraris; per a la concessió de reducció parcial de taxes, cal que el mateix advocat hi renunciï en la mateixa proporció.

Article 90

- &1.** Pel reconeixement del dret a la reducció de taxes del tribunal o l'assistència jurídica gratuïta, o ambdues es farà de la següent manera i comprendrà les prestacions que després s'establiran:
- a) S'estableix el sistema escalonat i progressiu, sensible a la utilitat marginal decreixent dels recursos econòmics dels sol·licitants, quins topalls mínim i màxim són aproximadament i respectiva-

- ment, el salari mínim interprofessional i el doble de dit salari mínim interprofessional, computats anualment.
- b) La reducció de taxes es farà per graus, de l'ú al sis. El grau ú serà aquell en el que els recursos econòmics vagin des dels 0 euros fins el salari mínim interprofessional, que serà el topall màxim. El grau sis serà aquell en el que els recursos econòmics arribin fins el doble del salari mínim interprofessional.
- c) Com que s'estableixen més esgraons, els restants entre ells es fixaran seguint les següents fórmules:
- Per a fixar el topall màxim del grau 2, es dividirà entre cinc l'import del salari mínim interprofessional. A aquest resultat se li sumarà un 20%. La quantitat que surti d'aquesta suma se sumarà a la seva vegada al topall màxim pel grau 1 més un euro, i aquest resultat serà el topall màxim pel grau 2.
 - Per a fixar el topall màxim del grau 3, es dividirà entre cinc l'import del salari mínim interprofessional. A aquest resultat se li sumarà un 10%. La quantitat que surti d'aquesta suma se sumarà a la seva vegada al topall màxim del grau 2 més un euro, i aquest resultat serà el topall màxim del grau 3.
 - Per a fixar el topall màxim del grau 4, es dividirà entre cinc l'import del salari mínim interprofessional. La quantitat que surti d'aquesta fracció se sumarà a la seva vegada al topall màxim pel grau 3 més un euro, i aquest resultat serà el topall màxim pel grau 4.
 - Per a fixar el topall màxim del grau 5, es dividirà entre cinc l'import del salari mínim interprofessional. A aquest resultat se li restarà un 10%. La quantitat que surti d'aquesta resta se sumarà al topall màxim per al grau 4 més un euro, i aquest resultat serà el topall màxim del grau 5.
 - El topall mínim pel grau 6 serà el topall màxim per al grau 5 més un euro, i el topall màxim per al grau 6 serà el doble del salari mínim interprofessional.
- d) El reconeixement del dret de reducció de taxes donarà lloc:
- En el grau 1: a la gratuïtat del procés més la concessió d'advocat, i, si escau, de procurador d'ofici;
 - En el grau 2: a una reducció del 75% de taxes del Tribunal més la concessió d'advocat i, si escau, de procurador d'ofici;
 - En el grau 3: a la gratuïtat del procés;

- En el grau 4: a una reducció del 75% de les taxes del Tribunal;
- En el grau 5: a una reducció del 50% de les taxes del Tribunal.
- En el grau 6: a una reducció del 25% de les taxes del Tribunal.

No seran objecte de reducció de taxes els drets corresponents als altres Tribunals pels exhorts realitzats.

Si la persona a la que s'ha reconegut el dret o se li hagués denegat el mateix considera que la resolució és injusta per algun dels motius següents: no se li ha reconegut el dret, la concessió del dret resulta insuficient, o resulta excessiva dita concessió; podrà interposar recurs davant aquest mateix Tribunal en els termes del cànon 1649,2 i 1732 i següents del Codi de Dret Canònic de 1983.

Article 91

&1. La concessió del patrocini gratuït o la reducció de costos, serà sol·licitada per l'interessat abans de la presentació de l'escrit de demanda o de la contestació a dita demanda i serà tramitada com a peça incidental.

&2. Qui pretengui obtenir l'exempció de les costos judicials o la seva reducció i el patrocini gratuït, ha de sol·licitar-ho al Vicari Judicial i presentar els documents que demostrin la seva condició econòmica (cf. DC, art. 306,1r). A tal fi, haurà de presentar els següents documents:

- 1r. Sol·licitud adreçada al Vicari Judicial.
- 2n. Última nòmina o certificació del que percep pel subsidi d'atur, o certificació d'estar a l'atur.
- 3r. Declaració completa de la renda o certificat que no s'ha declarat en l'últim exercici fiscal i/o, en el seu cas, còpia de la carta de pagament dels ingressos trimestrals a compte de les activitats professionals i/o artístiques i dels trimestres de l'any en curs.
- 4t. Declaració del patrimoni o certificat que no ha declarat pel mateix en el darrer exercici fiscal.
- 5è. En el seu cas, sentència de separació i/o divorci, o conveni regulador. Si no existís dita sentència, declaració jurada de l'interessat dels fills al seu càrrec i de si percep pensió per aliments o altre tipus de pensions.
- 6è. Informe de vida laboral.

&3. Si en el transcurs del procés el litigant acredita la seva manca d'informació respecte al benefici de gratuït patrocini o que li ha sobrevingut una situació econòmica desfavorable, podrà gaudir de l'esmentat benefici.

Article 92

&1. La concessió de patrocini gratuït o reducció de costos es farà per decret del Vicari Judicial. En el mateix decret es designarà el lletrat i procurador d'ofici, si hi tingués dret.

&2. Si en el transcurs del procés el beneficiari esdevingués a millor fortuna o es comprovés el falsejament o l'ocultació de dades, es derogarà el decret de concessió i s'abonaran els drets corresponents.

&3. En el transcurs del procés el President podrà demanar a l'interessat que acrediti que es mantenen les circumstàncies per les que se li va concedir el patrocini gratuït.

Article 93

&1. La designació de lletrat i procurador al beneficiari del patrocini gratuït es farà per rotació dels que figuren en l'elenc del Tribunal.

&2. El lletrat o procurador així designat haurà, en el termini de set dies, de tenir coneixement de la designació, comunicar per escrit al Tribunal la seva acceptació. Si no contesten en l'esmentat termini, s'entendrà acceptada l'esmentada designació.

&3. Si, a judici del lletrat que ha sigut designat, no existís fonament suficient per a interposar la demanda de nul·litat matrimonial, aquest ho manifestarà al Tribunal en forma argumentada, per a que l'esmentada causa sigui novament assignada o es rebutgi definitivament la seva tramitació. En qualsevol cas, la rotació es considerarà deserta i el següent torn recaurà necessàriament sobre l'esmentat lletrat.

&4. Si el beneficiari del patrocini gratuït sol·licités la designació d'un determinat lletrat i/o procurador, haurà de motivar l'excepció, exposant convenientment les raons que l'assisteixen. El Vicari Judicial decidirà al respecte, escoltat el lletrat i/o procurador.

&5. En tot cas, el beneficiari sempre podrà acollir-se, si és el seu desig, a qualsevol dels patrons estables del Tribunal, a partir del moment que aquests estiguin instituïts.

Article 94

- &1.** El lletrat i el procurador, d'ofici percebran del Tribunal la indemnització corresponent a la seva actuació en el torn d'ofici en el moment de ser ferma la sentència a raó de 300 e l'Advocat i 100 e el Procurador.
- &2.** Els pèrits que intervinguin en una causa de patrocini gratuït percebran la quantitat de 100 e per l'exploració d'una part i 200 per l'exploració d'ambdues parts, en el moment de ser ratificat davant el Tribunal l'informe prèviament lliurat al mateix.
- &3.** El Bisbat subvencionarà, amb càrrec a les seves dotacions pressupostàries per a retribuir les actuacions professionals quan tinguin per destinataris a qui hagi obtingut el reconeixement del dret d'assistència gratuïta, en els supòsits que el mateix Tribunal no disposi dels fons necessaris per afrontar-ho directament.

Article 95

Correspon al/s Secretari/s de Sala el seguiment i l'actualització de la vessant econòmica dels plets, tot duent a terme les respectives sol·licituds de consignacions als lletrats i als interessats, les anotacions previstes a la carpeta econòmica i la correcta coordinació amb la Secció d'Economia del Tribunal.

Article 96

A la sentència definitiva, pot ser condemnada en costes la part que, a petició de la contrària, hom demostrï que hagi litigat temeràriament o sense guardar els mínims criteris de respecte i de veracitats exigibles davant la jurisdicció eclesiàstica.

TÍTOL VII.**DEL RÈGIM DELS MINISTRES DEL TRIBUNAL I
DE LA DISCIPLINA QUE CAL OBSERVAR****Article 97**

Com a titular de la potestat vicària de govern en la seva vessant judicial, que deriva de la potestat episcopal, l'Il·lm. Sr. Vicari Judicial s'equipara a l'Il·lm. Sr. Vicari General de la Diòcesi i aquest precedeix aquell; els M. I. Srs. Promotor de Justícia i Defensors del Vincle precedeixen els Delegats Episcopals.

Article 98

En tots els aspectes de la seva actuació i capteniment, els ministres del Tribunal observaran escrupolosament llurs obligacions canòniques, tant les previstes per l'ordenament universal com pel particular; entre aquestes obligacions, cal fer especial esment de:

- a) atendre l'ofici propi dins l'horari presencial necessari i oportú per tal d'evitar perjudicis a la funció judicial; els ministres del Tribunal que siguin clergues i hagin d'atendre altres encàrrecs pastorals evitaran que aquesta atenció pugui posar en perill la funció judicial; els membres del Tribunal que hi treballin sota contracte laboral s'ajustaran en aquest punt a les normes de la Cúria diocesana;
- b) atendre amb tota cura i respecte pastoral els fidels i els lletrats que es relacionin amb el Tribunal, però alhora evitant l'aparença de favor o excessiva familiaritat;
- c) guardar secret de tot allò que hom pugui conèixer en l'exercici del càrrec (cf. c. 1455 § 1); *obligació* que té importància *primordial* tractant-se de la discussió i decisió de la causa, i que comprèn igualment els diferents vots emesos i les opinions que s'hi hagin manifestat, sense perjudici del que preveu el c. 1609 § 4 (cf del mateix c.1455 § 2);
- d) refusar cordialment però amb plena fermesa qualsevol mena d'obsequis o compensacions tant de particulars com d'institucions per raó del seu treball en actuacions judicials (cf. c. 1456), i evitar qualsevol situació en què hom pogués imaginar ni tan sols el més petit indici de venalitat;
- e) evitar el risc d'incórrer en qualsevol mena d'incompatibilitat, com pot ser l'exercici jurídic en altra jurisdicció o en un despatx professional que comporti tractar causes d'igual o semblant índole o col·laborar de la manera que sigui amb persones que les tracten;
- f) diferenciar amb cura entre les tasques pròpies del Tribunal i els assumptes personals o estranys al propi Tribunal; en aquest sentit, les dependències del Tribunal no podran acollir el despatx d'assumptes aliens ni podran usar-se amb aquesta finalitat els seus mitjans materials sense llicència del Vicari Judicial;
- g) actuar sempre en comunió i amb fidelitat a la doctrina de l'Església i amb obediència i lleialtat envers els pastors legítims, especialment al Pontífex Romà i al Bisbe Diocesà; igualment, actuar amb sentit de comunió i col·legialitat entre tots els membres del Tribunal.

Article 99

En cas d'absència imprevista (malaltia, afers familiars o personals greus, obligacions pastorals inesperades...), cada ministre del Tribunal serà suplert, d'acord amb les possibilitats del servei, per un altre del seu mateix ofici. Les baixes per malaltia hauran de ser comunicades al Vicari Judicial i, si s'escau, a la Secció de Personal de la Cúria diocesana.

Article 100

El Tribunal afavorirà prudentment que els seus ministres puguin assistir a simposis, congressos i jornades que redundin en la millora de l'administració de justícia, i fins i tot podrà oferir certes ajudes per a les despeses segons criteri del Vicari Judicial.

Article 101

Les queixes fundades sobre actuacions concretes dels ministres del Tribunal que no es refereixen a decisions judicials han de ser presentades davant el Vicari Judicial; les queixes o accions contra aquest, davant l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe Diocesà de Terrassa. No es pot recórrer al Bisbe Diocesà contra les decisions judicials del seu Tribunal, sinó que caldrà presentar aquests recursos segons la norma processal canònica.

Article 102

Tots els ministres del Tribunal han de gaudir de completa independència de criteri i actuació en l'exercici de la seva missió, que duren a terme amb sentit de justícia, amb equitat canònica i amb el sentit pastoral de *salus animarum* que marca la finalitat de tot l'ordenament jurídic a l'Església (cf. c. 1752). Fora d'allò previst a l'ordenament processal canònic, a ningú no li és lícit d'intentar influenciar de cap manera sobre el criteri i l'actuació dels ministres del Tribunal, ni obtenir informació de les causes que s'hi tramiten. Si s'esdevingués aquest perill, el Vicari Judicial haurà de posar-lo en coneixement del Bisbe Diocesà, i fins i tot del Suprem Tribunal de la Signatura Apostòlica.

Article 103

Els ministres del Tribunal presentaran la renúncia del seu càrrec al Bisbe Diocesà de Terrassa en complir l'edat de 75 anys; si el bé de l'Església i les circumstàncies ho aconsellen, i no existeixen impediments o dificultats, el Bisbe Diocesà podrà prorrogar la jubilació fins els 80 anys.

Article 104

- &1.** Prèvia amonestació infructuosa, l'incompliment greu i injustificat de les obligacions dels Judges i del Ministeri Públic del Tribunal podrà ser sancionat pel Bisbe Diocesà, tot preservant el dret de defensa i rere el procediment corresponent, amb suspensió temporal i fins i tot amb pèrdua de l'ofici (cf. c. 1457 § 1).
- &2.** En el mateix sentit, les faltes comeses pels secretaris i altres ajudants del Tribunal podran ser sancionades pel Vicari Judicial d'acord amb la llei (cf. c. 1457 § 2).

Article 105

La condició de ser ministre del Tribunal, si s'esdevingués la comissió de qualsevol delictes canònic, serà considerada circumstància agreujant en directa relació amb la responsabilitat del càrrec.

Article 106

Els judges, ministres i ajudants del Tribunal que endarrerissin injustificadament la tramitació de les causes, o actuessin amb negligència o mala fe en el compliment dels seus deures o sense el degut respecte a les persones o incomplissin les lleis generals i/o particulars, especialment allò disposat en el canons 1455, 1456 i 1457, seran sancionats, segons la gravetat, amb advertència, amonestació, suspensió temporal o privació d'ofici.

Article 107

- &1.** Els lletrats i procuradors que demanessin o rebessin honoraris en les causes d'ofici, seran sancionats, segons la seva gravetat, amb suspensió temporal, almenys d'un any, o eliminació de l'elenc. En qualsevol cas hauran de retornar les quantitats percebudes. En cas de reincidència, seran eliminats de l'elenc.
- &2.** Així mateix, els qui pactaren emoluments excessius sobre allò determinat en l'article 20 d'aquest Reglament, seran sancionats conforme al que disposa el canó 1488.
- &3.** Els que sostraguessin causes als Tribunals competents o atribuïssin competència a Tribunals incompetents mitjançant documents o proves falses, seran sancionats amb suspensió temporal, almenys d'un any, o eliminats de l'elenc, sobretot en el cas de reincidència.

&4. Els que fessin ús d'actes del procés davant la Jurisdicció civil o per a altres fins, o violessin el caràcter reservat o, en el seu cas, secret del procés canònic, o col·laboressin a això, seran sancionats amb suspensió temporal d'almenys un any, o eliminats de l'elenc, estant obligats a reparar el dany causat a la part o a un tercer.

Article 108

&1. Els lletrats i procuradors que no acceptessin una causa d'ofici, incomplint el que disposa l'article 89 d'aquest reglament, seran sancionats amb l'eliminació de l'elenc.

&2. Els lletrats i procuradors que fossin notòriament negligents en el compliment del seu ofici i, prèviament amonestats, persistissin en la seva conducta, seran sancionats amb suspensió temporal, almenys d'un any, o eliminats de l'elenc, sobretot en el cas de reincidència.

Article 109

Els lletrats i procuradors que al llarg del procés mostressin una conducta deficient, o actuessin amb negligència, o introduïssin pràctiques dilatòries, o faltessin al respecte i obediència deguts al Tribunal o a les persones que intervinguin en el procés, seran sancionats, tenint en compte la seva gravetat, amb advertència, expulsió de la Sala, amonestació pública, suspensió temporal, o, sobretot en cas d'acusada reiteració, eliminació de l'elenc del Tribunal.

Article 110

Qui de qualsevol manera actués en contra de les normes generals i/o particulars que regulen el procés canònic, seran sancionats, segons la gravetat, amb advertència, amonestació pública, suspensió temporal o eliminació de l'elenc, estant obligats, en el seu cas, a reparar els danys causats.

Article 111

Per a la imposició de les sancions anteriors s'incoarà l'oportú expedient administratiu, que en aquells casos on els fets siguin notoris i urgeixi prendre una resolució, ha de ser abreujat tant como sigui possible segons les normes del dret.

TÍTOL VIII. DE L'ARXIU DEL TRIBUNAL

Article 112

- &1.** El Tribunal Eclesiàstic custodia en el seu Arxiu els processos finalitzats d'acord amb les directrius de la Santa Seu. Aquest arxiu no gaudeix d'accés públic i és inviolable conforme a les lleis canòniques i civils (cf. art. 1, 6 de l'Acord entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu sobre assumptes jurídics, 3/1/1979).
- &2.** Els sumaris de les causes judicials es custodiaran a l'Arxiu del Tribunal almenys durant 50 anys a comptar des de la fermesa o arxivament, al capdavant del quals podran ser destruïts si convingués: tanmateix, caldrà conservar, en qualsevol cas, el text original o un exemplar autèntic de les sentències definitives, decrets confirmatoris o pronunciaments interlocutoris (cf. Suprem Tribunal de la Signatura Apostòlica, Decret de 13 d'agost de 2011).
- &3.** L'Arxiu Diocesà podrà conservar alguns exemplars de sumaris més antics a efectes de disposar de documentació amb finalitats històriques.

Article 114

- &1.** Les parts interessades, o els hereus legítims, poden obtenir certificació de les sentències definitives, decrets confirmatoris o pronunciaments interlocutoris que es custodien amb els sumaris a l'Arxiu del Tribunal. Fora d'aquests, ningú no pot obtenir originals ni còpies de documents custodiats a l'Arxiu, ni obtenir-ne tampoc qualsevol tipus de dades; les controvèrsies sobre aquesta facultat seran decidides pel Vicari Judicial.
- &2.** Els lletrats podran obtenir la lectura de sumaris arxivats, sota llicència del Vicari Judicial, si és necessària per a la interposició d'una nova causa.

TÍTOL IX. DE LA REVISIÓ I MODIFICACIÓ DEL REGLAMENT

Article 114

El present Reglament, que té com a finalitat contribuir al millor funcionament del Tribunal Eclesiàstic de la Diòcesi de Terrassa, s'aprova *ad experimentum* per a cinc anys, no obstant això la seva avaluació serà continuada per part del Vicari Judicial, transcorreguts els quals es procedirà a fer la revisió introduint, en la mesura en que es consideri necessari, les oportunes modificacions; i en cas de no fer-se s'entendrà prorrogada la seva vigència.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquest Reglament entrarà en vigor amb la seva publicació en les estrades del Tribunal. Publiqui's també en el Butlletí Oficial de la Diòcesi de Terrassa.

Homilies

Homilia en la Missa Crismal a la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa el dia 16 d'abril de 2019

Salutació

Un any més ens apleguem per celebrar la Missa Crismal, en la qual es reuneixen els preveres amb el seu bisbe entorn de l'altar. En ella es beneeixen els olis i es consagra el crisma, que serviran per a ungir els catecúmens, per a confortar els malalts i per a conferir la Confirmació i l'Orde sagrat. En aquesta celebració també renovarem les promeses sacerdotals, la nostra consagració i servei a Crist i a l'Església

Una salutació ben cordial al Sr. Bisbe Auxiliar, germà en l'episcopat, al Vicari Judicial, als Vicaris Episcopals, Secretari General i Canceller, arxiprestes, preveres i diaques, d'una manera especial als qui celebren els 50 i els 25 anys de la vostra ordenació sacerdotal: Mn. Francesc Catarineu i Mn. Pere Farriol els 50; Mn. Joan Carles Montserrat i el P. Llorenç Sagalés els 25. També una salutació als seminaristes, als membres de la Vida Consagrada i a totes les germanes i germans presents.

Vida i ministeri pastoral

La nostra vida i ministeri pastoral es desenvolupen actualment en un ambient no mancat de dificultats. Ens trobem immersos en una cultura dominant relativista i subjektivista; rebem l'impacte dels mitjans de comunicació i de les noves tecnologies; som també testimonis de la precarietat i de la pobresa en la que viuen moltes famílies i del fenomen migratori; constatem dia a dia un empobriment espiritual dels nostres coetanis; també podem observar la falta de fermesa i consistència, la liquiditat de la nostra societat. També constatem aspectes positius com la recerca del sentit de l'existència per part de molts altres contemporanis, que la solidaritat és present, que la defensa de la pau i de la igualtat ajunten les persones, que una major consciència ecològica va guanyant terreny, i que el voluntariat i l'altruisme són cada vegada més presents.

Darrerament hem estat copejats per les conseqüències de la plaga dels abusos a menors. Precisament en acabar la Missa de clausura de la

trobada en el Vaticà sobre *la protecció dels menors a l'Església* el passat 24 de febrer, el papa Francesc va declarar que «avui estem davant d'una manifestació del mal, descaradament agressiva i destructiva. Darrere i dins d'això hi ha l'esperit del mal». Va acabar el seu discurs amb un «agraïment de cor a tots els sacerdots i als consagrats que serveixen al Senyor amb fidelitat i totalitat (...), que no només són fidels al celibat, sinó que es gasten en un ministeri, que avui és més difícil pels escàndols d'uns pocs –encara que sempre masses– germans seus. I gràcies també als laics que coneixen bé als seus bons pastors i continuen resant per ells i sostenint-los». Finalment, va destacar la “importància de transformar aquest mal en oportunitat de purificació”.

«¡Ànims, sóc jo, no tingueu por!»

Certament, aquestes circumstàncies no ens han de portar al desànim o la desesperança; ben al contrari, ens han de portar a fixar més que mai els ulls en Jesucrist; perquè en ell trobarem el consol i la força. De fet, sempre hem de centrar i recentrar la nostra vida en Jesucrist, en la contemplació i la pregària, en la creu i el dolor, en el treball pastoral. Ens pot ajudar recordar l'episodi de la tempesta calmada en el Mar de Galilea (cf. Mt 8, 23-27). El text és prou conegut. Estant a la barca, tot d'una s'aixeca una gran tempesta en el llac, fins al punt que les onades cobrien l'embarcació. Els apòstols, plens de por i desconcertats, van a despertar Jesús, que dormia, i li diuen: Senyor, salva'ns, que ens enfonsem! Llavors Jesús es va aixecar, va increpar els vents i l'aigua, i seguí una gran bonança.

En aquest episodi el mar pot ben bé simbolitzar la vida present i la inestabilitat del món visible; la tempesta representa tota mena de tribulacions i dificultats que oprimeixen l'ésser humà. La barca esdevé imatge de l'Església edificada sobre Crist i guiada pels Apòstols. En aquell moment estan abandonats a si mateixos, exposats a les forces adverses exteriors, als elements de la natura i també als elements interiors de la fatiga, la por, la desconfiança. Tenen més consciència de la presència dels elements, de les dificultats, dels perills, que no pas de la presència de Jesús que està amb ells a la barca, tot i que estigui adormit.

Jesús els asserena. Abans de calmar la tempesta els dirà «Per què sou tan covards, gent de poca fe?». Els ensenya i ens ensenya a nosaltres a suportar amb valentia les adversitats de la vida, des de la confiança en Déu. Si només ens mirem a nosaltres mateixos, o si ens acomodem a l'estil de vida dispers i superficial de l'ambient actual, dependrem dels vents i les

onades que cobreixen la barca de la nostra vida i de l'Església, i difícilment les podrem superar. «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28, 20) ens dirà al final de l'evangeli. Ell està present a la nostra vida, camina amb nosaltres, però ens cal ser conscients de la seva presència. La pregària, la Paraula de Déu, la celebració dels Sagraments, particularment de l'Eucaristia, ens ajuden a centrar la vida en Crist, i a avançar sense por, perquè ell és el Senyor dels elements, el Senyor de la Història

Senyor, heretat meva i calze meu

També ens ajuda, enmig de les nostres preocupacions i patiments, tenir molt present el Salm 15, que expressa l'essència de la nostra vida: «Senyor, heretat meva i calze meu / vós m'heu triat la possessió; / la part que m'ha tocat és deliciosa, / i m'encisa la meva heretat». Quan el poble d'Israel arriba a la terra promesa i es procedeix al repartiment de terres entre les diferents tribus, cada tribu obté per sorteig el seu lot i així participa en el gran do que Déu havia promès. Només la tribu de Leví no rep cap lot, perquè el Senyor ha de ser la seva porció i la seva heretat.

Els sacerdots no vivien del treball de la terra, sinó de la seva participació en las ofrenes, dels béns que s'oferien a Déu; d'aquests rebien ells una part com a encarregats del servei diví. La seva vida, doncs, depèn del Senyor i vers ell s'orienta. Déu és l'únic que els garanteix la vida. Ara bé, l'afirmació té un sentit encara més profund: Significa que Déu mateix és el veritable fonament de la vida del sacerdot, l'arrel de la seva existència, la terra de la seva vida. Aquesta és l'explicació del que significa la nostra missió sacerdotal, en comunió amb Jesús mateix. També nosaltres diem que el Senyor és la nostra porció, la nostra heretat, que el fonament de la nostra existència és Déu mateix.

Aquesta és la nostra vida, aquest és el testimoniatge que estem cridats a oferir en una societat materialista i pragmàtica. La nostra missió principal consisteix a portar Déu als homes i dones del nostre temps. Per això, hem de ser homes de Déu. Només podem complir aquesta missió si vivim immersos, arrelats, fonamentats en Ell. Aquest és el servei principal que la humanitat necessita avui. Si la nostra vida sacerdotal perd aquesta centralitat de Déu, si Ell deixa de ser la nostra heretat, el nostre autèntic tresor, corre el perill de buidar-se de contingut i de sentit, i no hi ha càrrecs, ni nòmines, ni honors capaços d'omplir aquesta buidor. Estem cridats a ser homes de Déu, amics del Senyor Jesús, que estimen l'Església, que es lliuren fins a donar la vida per la salvació dels homes.

Final

Benvolguts germans: donem gràcies al Senyor per participar de l'únic sacerdoti de Crist, preguem pels sacerdots i per les vocacions sacerdotals. També avui especialment donem gràcies als nostres sacerdots pel seu treball pastoral, per la seva entrega generosa, per la fidelitat incondicional i la joia que omple la seva vida enmig de situacions no sempre fàcils i que són veritables reptes i oportunitats per viure el ministeri. Que Maria, Mare de Déu de la Salut, Mare i Mestra dels sacerdots ens acompanyi sempre i intercedeixi per la nostra santificació. Així sia.

Homilia en la celebració de l'Ofici de Dijous Sant a la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa el 18 d'abril de 2019

Salutació

Benvolgut germà en l'episcopat, preveres concelebrants, diaques, membres de la vida consagrada, germanes i germans que participeu en aquesta celebració. Ens apleguem un any més per a celebrar el memorial de la Cena del Senyor. Som convidats a viure aquesta celebració amb tota la intensitat de la nostra fe, units a Déu i als germans. L'últim sopar de Jesús, abans de la seva Passió, va ser el moment en que va instituir l'Eucaristia i el sacerdoti, i també va ser un moment de pregària, de súplica al Pare i de crida als deixebles.

Presència viva i real del Senyor

Jesús institueix l'Eucaristia en el context de la celebració de la pasqua jueva, que commemorava l'alliberament de l'esclavitud d'Egipte, l'esdeveniment fonamental de la història del poble d'Israel. En instituir l'Eucaristia, anticipa el sacrifici de la creu i la victòria de la resurrecció. Al mateix temps, Ell es revela com el veritable anyell immolat, previst en el disseny del Pare des de la creació del món. D'aquesta manera Jesús introdueix una novetat radical dins de l'antic sopar pasqual jueu. L'antic ritu ja s'ha complert i ha estat superat definitivament pel do d'amor del Fill de Déu encarnat.

Amb el mandat «Feu això en commemoració meva» (cf. Lc 22,19; 1 Co

11,25), ens demana actualitzar el seu sacrifici redemptor sacramentalment i correspondre al seu do immens. El memorial de la seva mort i resurrecció no significa una simple repetició de l'Últim Sopar. L'Eucaristia ens endinsa en l'acte oblatiu de Jesús, ens implica en la dinàmica del seu lliurament, ens arrossega cap a Ell, ens renova en el més íntim de l'ésser i transforma la nostra vida.

La presència del Senyor es fa viva i real per les paraules de la consagració. Sota l'aparença del pa i el vi, la seva substància, la seva realitat és absolutament nova i diferent: «Preneu, mengeu: això és el meu cos»... «Beveu tots; perquè aquesta és la meva sang de l'aliança». És un Misteri de fe que sobrepassa els nostres sentits i el nostre enteniment. I el Senyor mana als apòstols repetir aquest acte, —«feu això en memòria meva»—, i els capacita per a realitzar aquest Memorial, instituint també d'aquesta manera l'Orde sagrat. Un Misteri de fe, un misteri molt gran. No és estrany que molts coetanis nostres pensin com aquells que anaven seguint Jesús, i que quan escolten el sermó del pa de vida diuen: «Aquest llenguatge és molt difícil! Qui és capaç d'entendre'l?» (Jn 6, 60). Demanem al Senyor que cada vegada que celebrem l'Eucaristia augmenti la nostra fe.

Plenitud de la comunió eclesial

L'oració que Jesús dirigeix al Pare en l'Últim Sopar se centra sobretot en la unitat: «Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat. Jo els he donat la glòria que tu m'has donat, perquè siguin u com nosaltres som u. Que jo estigui en ells i tu en mi, perquè siguin plenament u». (Jn 17, 21-23). La unitat, la comunió eclesial, neix de l'encontre amb Jesucrist. Ell estableix una nova relació entre Déu i l'ésser humà, ens revela que Déu és amor i ens ensenya el manament nou de l'amor, l'única força capaç de transformar el món, perquè abans ha transformat el cor humà.

La unitat de les persones només té lloc si estan íntimament unides a Ell, a Jesús. Aquesta unitat ha de ser profunda i interior i alhora s'ha de fer visible, perquè és condició indispensable perquè el món cregui. Aquesta unitat té la seva arrel en l'Eucaristia: «El pa que nosaltres partim és comunió amb el cos de Crist. El pa és un de sol. Per això, tots nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem del mateix pa» (1 Co 10, 16-17). L'Església neix amb l'Eucaristia. Tots nosaltres mengem del mateix pa, rebem el mateix cos del Senyor, i si l'Eucaristia és el misteri de la comunió de cadascun amb el Senyor, ho és també de la unió visible entre tots.

L'Eucaristia ens porta a la vegada a viure en caritat i unitat. Ha de ser la medicina que guareix l'egoisme, la supèrbia, la rivalitat, la desconfiança. Ens porta a viure com la primera comunitat cristiana de Jerusalem, on els germans tenien "un sol cor i una sola ànima" (Fets 4, 32), i vivien el goig de la unitat. Recordem el salm 132: «Que n'és, de bo i agradable, viure tots junts els germans! És com el perfum que ungeix el cap i s'escampa per la barba, per la barba d'Aaron, que s'escampa fins al coll dels seus vestits. És com la rosada de l'Hermon, que s'escampa per les muntanyes de Sió. És allí que el Senyor dóna la seva benedicció: hi dóna la vida per sempre».

El temps de la fe i el testimoniatge

Celebrem l'amor de Déu, que s'ha fet present en la nostra vida, que ens salva, que s'actualitza en la celebració de l'Eucaristia. Només l'amor de Déu pot canviar el cor humà i la història. El món necessita trobar Crist i creure en Ell, rebre, viure i compartir l'amor de Déu. L'Eucaristia és font i culminació de la vida de l'Església, i també és la font i l'impuls per a la seva missió evangelitzadora. Hem contemplat com en l'Últim Sopar Jesús confia als seus deixebles aquest Sagrament, que actualitza el seu sacrifici redemptor. L'Eucaristia ens ha de portar a la missió, perquè la voluntat de Déu és que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat.

En cada celebració eucarística s'actualitza sacramentalment el do de la pròpia vida que Jesús va fer en la creu per nosaltres i per tot el món. Al mateix temps, en l'Eucaristia Jesús ens fa testimoni de la compassió i de l'amor de Déu per cada ésser humà. És així com neix, des del misteri de l'Eucaristia, el servei de la caritat envers el proïsme. Això només és pot viure des de l'encontre íntim amb Déu. Des d'aquesta trobada profunda amb Déu, que canvia la vida, que canvia el cor, podem mirar els altres amb la mirada de Jesucrist (cf. SC 88).

Final

Donem gràcies al Senyor pel seu amor immens, perquè ha volgut estar present entre nosaltres com a aliment de la nostra vida de pelegrins i apòstols. Gràcies pel do de l'Eucaristia, pel do del sacerdoti, pel seu exemple de servei fins a donar la vida per la nostra salvació. Que Maria, la dona eucarística per excel·lència, ens ajudi a seguir el seu exemple. Que així sigui.

Homilia de la Vetlla Pasqual a la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa el dia 20 d'abril de 2019.

Jesucrist ha ressuscitat

Santa Pasqua de Resurrecció a tots vosaltres! «¿Per què busqueu entre els morts aquell que viu? No hi és, aquí: ha ressuscitat. No tingueu por. Busqueu Jesús de Natzaret, el crucificat. Ha ressuscitat» (Lc, 24, 5-6). Aquestes paraules de dos homes “amb vestits resplendents” anuncien la resurrecció de Jesús a aquelles dones que havien anat al sepulcre de bon matí. Havien sobreviscut emocionalment a la tragèdia de la crucifixió del Senyor en el Calvari, a la tristesa i el desconcert. Malgrat tot, en l’hora de la prova més difícil elles no havien abandonat al seu Mestre; ben al contrari, havien resistit fermes, amb Maria i l’apòstol Joan, al peu de la creu.

Van molt d’hora al lloc on Jesús havia estat enterrat amb les espècies aromàtiques que havien preparat per a ungir el seu cos. L’amor les impulsa; aquell mateix amor que les va portar a seguir-lo pels carrers de Jerusalem fins al Calvari. No podien saber que aquella seria l’albada del dia més important de la història; no podien imaginar-se que elles serien els primers testimonis de la resurrecció de Jesús.

Quan arriben al sepulcre, troben que la pedra havia estat retirada; el sepulcre estava buit i reben l’anunci que Jesús ha ressuscitat. Aquesta notícia va canviar les seves vides com ha canviat la història humana, i des d’aleshores segueix ressonant de generació en generació. Un anunci antic i sempre nou que ha ressonat una vegada més en aquesta Vetlla Pasqual, i es difon per tota la terra en aquesta nit joiosa i santa, perquè Crist, «tot morint, destruïa la nostra mort, i ressuscitant ens ha tornat la vida», tal com recitarem en el Prefaci.

Jesús fa noves totes les coses

Hem començat la nostra celebració a l’atri de la catedral amb la benedicció del foc nou, del qual hem encès el Ciri Pascual. Després hem entrat al temple seguint al Ciri Pascual, símbol de Crist Llum del món, que dissipa les tenebres del cor i de l’esperit, i d’ell hem anat encenent els petits ciris que portàvem a les nostres mans. Després hem escoltat l’Anunci de la Pasqua, amb el cant del Pregó, un càntic impregnat de goig per la resurrecció de Crist. Goig del cel i de la terra, de la creació sencera i de l’Església.

Després del Lucernari hem escoltat les lectures de la Paraula de Déu que presenten la història de la nostra salvació. Una història d'amor des de la creació primera fins a la nova creació en Crist Jesús. Aquestes lectures han estat un resum de les meravelles que Déu ha realitzat en favor dels homes, culminant amb la resurrecció de Jesús. Hem contemplat com Déu duu a terme l'obra de la creació, que culmina amb la creació de l'home i la dona, a imatge i semblança seva: «veié tot el que havia fet, i era bo de debò» (Gn 2,2). Més endavant, crida a Abraham, que serà pare de totes les nacions, allibera al poble d'Israel, i el condueix pel Mar Roig, imatge de la font baptismal. I malgrat les infidelitats d'aquest poble elegit, pactarà amb ells una Aliança eterna, els cridarà pel camí que porta a la llum i els donarà un cor nou. I pel Baptisme, ens concedeix morir amb Crist i ressuscitar amb ell per començar una existència nova.

La Resurrecció de Jesús fa noves totes les coses. Ell viu victoriós a la dreta del Pare i ens ofereix la vida eterna, l'eterna salvació. La Resurrecció ens revela el sentit de la mort de Jesús com a compliment del disseny del Pare, mostra el Crist com instrument de redempció universal i com el camí que porta a la vida. La Resurrecció ha transformat la situació de l'home i del món, la situació de la història universal i de cada història personal. L'encontre amb el Senyor ressuscitat va transformar la vida dels apòstols. Des de la fugida i la por en el moment de la passió, arribaran a donar la vida després de l'encontre amb el Ressuscitat i de rebre l'Esperit Sant. Ells van predicar Jesús ressuscitat i el van testimoniar amb la seva vida i la de les seves comunitats. Sant Pau recorda també l'impacte que l'encontre amb Crist ressuscitat té en la seva vida i com transforma radicalment la seva existència.

Baptisme

Avui renovarem les promeses del Baptisme, el nostre sí a Jesucrist. Renovant les promeses baptismals hem de ser conscients de la nostra condició de fills de Déu, de membres del Crist i temples de l'Esperit Sant. Renovem també el nostre agraïment al do de Déu i el nostre compromís de viure aquesta vida de gràcia i per tant de ser portadors de la Bona Nova. Entrem a formar part del poble dels redimits mitjançant el Baptisme. En virtut del baptisme, submergits amb Crist en la seva mort, ressuscitem amb Ell a la vida eterna. És un nou naixement que ens incorpora a la Santa Mare Església, Poble de la Nova Aliança.

En aquesta celebració hi participen membres d'una comunitat del Camí Neocatecumenal, de la parròquia del Sagrat Cor de Sabadell que en aquesta nit renoven amb nosaltres, solemnement, les promeses del

baptisme. Ells, durant anys, han recorregut un camí de redescobriments de la fe; de la fe que un dia reberen de petits. Han caminat a la llum de la Paraula de Déu i de l'Eucaristia i, acompanyats per l'Església, han seguit l'itinerari de fe que proposa el Ritual de la Iniciació Cristiana d'Adults.

Benvolguts membres del Camí: Avui, davant el vostre pastor renovareu solemnement les promeses del Baptisme després d'aquest llarg període de formació. En el sí de l'Església heu descobert Jesucrist, mort i ressuscitat per la vostra salvació. L'heu pogut experimentar viu i present en les vostres vides. Després d'aquest camí de conversió heu entès què va significar el baptisme que va rebre un dia: el despullament de l'home vell i la regeneració en Crist com a creatures noves; la túnica blanca que porteu us ho recordarà sempre. Com diem en el ritual del Baptisme: *“que aquest vestit blanc sigui per a vosaltres signe de la vostra dignitat; guardeu aquesta dignitat sense taca fins a la vida eterna”*.

Alguns dels vostres fills han entonat un cant que pertany a la litúrgia jueva de la Pasqua. Benvolguts infants: Heu preguntat per què aquesta nit és diferent. Per què esteu *desperta*, en *dejú* i *esperant* I jo us contesto: En aquesta nit santa, els cristians, celebrem que Jesucrist ressuscita de la mort per salvar-nos, per donar-nos la vida. Per això estem *desperta* perquè és nit de vetlla i espera en honor del Senyor. Després de la tristesa per la mort de Crist, que celebràvem ahir Divendres Sant, avui, en acabar aquesta celebració trequem el dejuni com a signe de festa i d'alegria per la resurrecció del Senyor.

Final

Crist ha ressuscitat!. Ell és la resposta als nostres interrogants, als dubtes, a les crisis personals i comunitàries, a la necessitat de sentit i plenitud de la vida humana. Ell ens dóna la força per madurar i créixer com a fills de Déu, per renovar l'Església i per construir un món nou. Tot i que som pobres i febles, la seva presència enmig nostre dia rere dia, fins a la fi del món, és la nostra força i la nostra esperança. Ell és salvació i vida nova, i aquesta bona notícia no ens la podem quedar per nosaltres, l'hem de comunicar, l'hem de transmetre a través d'una manera de viure joiosa, solidària, esperançada.

Recordem, finalment, que aquesta nit de joia i esperança és una nit especialment de Maria, la Mare. No hi ha paraules per expressar el goig i l'amor de l'encontre de Jesús ressuscitat i Maria. Ella, que al peu de la creu va rebre una nova missió, la de ser Mare del creients, ens ajudarà a viure com a homes i dones nous, coherents amb la vida nova que hem rebut de Crist. Així sia.

Comunicacions diocesanes

Missa Crismal

Terrassa, 29 de març de 2019

Benvolgut mossèn,

Com cada any aviat viurem els dies sants de la Passió i la Resurrecció de Jesucrist, el Senyor. Dintre de la Setmana Santa i en la proximitat de la Pasqua té lloc la celebració de la Missa Crismal, trobada del Bisbe amb els preveres, diaques i seminaristes de la diòcesi. És una celebració situada dintre del Dijous Sant que el papa sant Pau VI va permetre avançar-la uns dies per facilitar l'assistència dels preveres de la diòcesi que renoven aquell dia les promeses fetes el dia de l'ordenació presbiteral.

Aquesta celebració rep el nom de Missa Crismal perquè en ella es consagra el Sant Crisma i es beneeixen l'oli dels catecúmens i l'oli dels malalts, que han de ser nous cada Pasqua. Per això us demano que convideu aquelles persones que intervenen en la pastoral dels sagraments on es fa ús del Crisma o dels Sants olis: el Baptisme i la Confirmació, així com els voluntaris de la Pastoral de la Salut i els visitadors dels malalts. Els seminaristes, per la seva banda, també hi seran presents perquè el dia de l'ordenació, les seves mans seran ungides amb el Sant Crisma.

La Missa Crismal és moment adient per a l'acció de gràcies pels preveres que celebren el seu Jubileu. Enguany donarem gràcies pels 50 anys d'ordenació de Mn. Francesc J. Catarineu i Mn. Pere Farriol i pels 25 anys d'ordenació del Mn. Joan Carles Montserrat i P. Llorenç Sagalés, O. Cist.

Així doncs, us convido a participar en la celebració de la Missa Crismal que tindrà lloc, si Déu ho vol, el Dimarts sant, dia 16 d'abril, a les 11 del matí a l'Església Catedral Basílica del Sant Esperit. Al migdia compartirem el dinar de germanor els bisbes, preveres, diaques i seminaristes. Serà, com cada any, a la Fundació Busquets, a dos quarts de 2 del migdia.

Esperant de trobar-nos aquell dia, rebeu la meua salutació en Crist Sacerdot.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Aneu mar endins

L'opció benedictina (i 2) (2 de març de 2019)

Durant les primeres setmanes del gener passat vaig poder llegir algunes publicacions sobre història de l'espiritualitat i em vaig fixar en la figura de sant Benet (480-547). Després d'una experiència eremítica a Subiaco emigrà cap al sud d'Itàlia i va fundar el monestir de Montecassino. Allà va escriure la Regla Benedictina, una sàvia combinació d'elements precedents de la vida monàstica, una autèntica síntesi de l'espiritualitat del segle VI. Després de la seva mort milers de monestirs varen omplir Europa guiats per la seva Regla. Segons sant Gregori el Gran es tracta d'un monument a la proporció, a la justa harmonia amb que combina tots els elements de la vida monàstica, l'equitat en el govern, el sentit comú. És fruit d'un carisma i d'una intel·ligència ordenada i pràctica.

Sant Benet va combinar de manera harmònica la pregària i el treball. La pregària és la principal ocupació del monjo i és més àmplia que l'Ofici diví perquè també inclou l'oració personal. La pregària de la Litúrgia de les Hores no ocupa tota la vida en el monestir i per això es combinen els temps de treball, d'oració personal i de *lectio divina*. La relació i la trobada del monjo amb el Senyor també tenen lloc en el treball; així com Jesús va santificar el treball amb el seu ofici de fuster, el monjo s'uneix a ell quan treballa. A més, si es fa amb esperit d'obediència no distreu de ser conscient de la presència de Déu.

Jo portava uns dies reflexionant sobre com aplicar i adaptar aquests ensenyaments a la nostra diòcesi. En el context actual és urgent per als sacerdots, els membres de la vida consagrada, i també per al laïcat, trobar l'equilibri i la proporció justa entre la pregària, la formació permanent, el treball pastoral, el temps lliure necessari i el descans; i també és fonamental per a respondre a la crida a la santedat, cadascú en el seu estat de vida. Doncs bé, justament aquells dies es va presentar a diferents ciutats d'Espanya un llibre titulat *L'opció benedictina* de Rod Dreher, un escriptor i periodista nord-americà, que vol dissenyar una estratègia per als cristians en una societat poscristiana.

El seu diagnòstic és que estem arribant a una situació en la que aviat serem com els monestirs del segle VI, com uns cristians que viuen entre

pobles secularitzats, perquè la cultura cristiana ha caigut i ens toca viure en una cultura, no ja indiferent sinó fins i tot a voltes anticristiana. La proposta és crear comunitats cristianes fermes de debò. Les famílies cristianes, les parròquies, els moviments i les realitats d'Església han de ser tan fermes i militants com varen ser-ho aquells monestirs. La fe ha d'ésser central en la vida de cada persona i de cada comunitat.

Ara bé, aquestes comunitats es poden plantejar com un pur refugi aïllat de l'exterior, com una mena d'Arca de Noè esperant que s'acabi el diluvi i a l'exterior tot es mori; o es poden plantejar com les minories creatives de les que parlava el papa Benet XVI, inspirant-se en l'historiador anglès Arnold Joseph Toynbee. No hem d'oblidar que sant Pau en el segle I ja avisava les primeres comunitats cristianes: "No us emmotlleu al món present; transformeu-vos renovellant la vostra manera de veure les coses, perquè pugueu reconèixer quina és la voluntat de Déu: reconèixer allò que és bo, agradable a Déu i perfecte" (Rm 12,2).

La nostra missió serà, amb humilitat i realisme, viure com sal de la terra i llum del món, fermentant d'evangeli els ambients, és a dir, transformant la societat i il·luminant i ordenant les realitats temporals d'acord amb la voluntat de Déu. Una transformació que es porta a terme mitjançant l'exercici de les pròpies tasques, manifestant el Crist davant els altres amb la paraula i el testimoni, amb la fe, l'esperança i la caritat, implicats en les feines i en les condicions ordinàries de la vida familiar i social: en l'estudi, el treball, les relacions socials, d'amistat, culturals, professionals, etc. És el Senyor el qui ens encarrega aquesta missió. Confiats en la seva paraula, calarem les xarxes.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Quaresma (10 de març de 2019)

Avui comencem la Quaresma de l'any 2019. A la nostra Catedral del Sant Esperit tindrà lloc el Ritu d'Elecció dels Catecúmens. En aquest ritu els catecúmens, un cop han estat interrogats ells i els seus padrins sobre el seu procés de maduració en la Fe, diuen un per un el seu nom i signen en el llibre dels Elegits. Hem de reconèixer que en bona part del nostre occident ric ens trobem immersos d'un temps ençà en un procés de secularització i que aparentment no sembla aturar-se. Per això cada vegada hi ha més adults i joves que volen ser batejats. El Concili Vaticà II

va ordenar que es restaurés el Catecumenat baptismal d'adults (Cf. *Sacrosanctum Concilium*, 64) com la institució que, en el si de la pastoral d'Iniciació Cristiana de la Diòcesi, està al servei del procés de formació d'aquelles persones que desitgen rebre el Baptisme, inserir-se en el misteri de Crist i incorporar-se a l'Església.

La nostra situació cada vegada te més semblances amb la dels cristians dels primers segles, en els que el primer pas per a ser cristià era viure en una actitud de fe i conversió. L'admissió al cristianisme era personal, no multitudinària, i consistia fonamentalment en tres aspectes: l'entrega a la persona de Jesús i al seu missatge, l'experiència d'una vida comunitària i la participació en unes celebracions sagrades. La conversió és la conseqüència, el final del canvi que ha significat l'encontre amb Jesús, amb el seu Evangeli i amb la comunitat. En aquests primers segles es produïren moltes conversions. En moltes ocasions la conversió es presenta com un camí de recerca a través de diferents sistemes de pensament o filosofies fins que s'abraça la fe cristiana, ja sigui a través de la lectura de les Sagrades Escriures o per l'impacte testimonial de la vida dels cristians.

La centralitat de Crist esdevindrà una constant. El ritu de la iniciació remarcava especialment aquesta centralitat i constava de tres sagraments: el Baptisme, la Confirmació i l'Eucaristia. La significació era trinitària: la trobada amb Crist, el segell de l'Esperit Sant i la realització del pla salvífic del Pare. La iniciació cristiana no era només la porta d'entrada a la vida sacramental i de fe, sinó que també comportava disposar de tot el necessari per al camí que es començava a recórrer.

En aquests primers segles la iniciació al cristianisme era un procés ric i complex. Es tractava d'una cosa gran, d'una gran transcendència per a la vida del catecumen, que s'havia de preparar degudament. La conversió i la fe anaven actuant simultàniament amb el catecumenat i culminaven en el ritu d'iniciació. Tota la riquesa del simbolisme dels sagraments formava part d'aquesta iniciació doctrinal. Els catequistes iniciaven en el misteri a partir de l'explicació dels elements simbòlics i tipològics: l'aigua en la que la persona es submergeix i es purifica; la unció amb l'oli que enforteix; la imposició de les mans sobre el catecumen i transmetent la gràcia; el pa i el vi que mengen són aliment per al camí.

Acabem de començar una nova Quaresma. En l'admonició sacerdotal (*oratio admonitionis*) de la missa del I Diumenge de quaresma del Ritu

Hispanic –el ritu que celebraven els nostres avantpassats, del segle V al VII a la diòcesi d'Ègara– la litúrgia ens instrueix sobre el sentit de la Quaresma: Moisès, Elies i el Senyor ens indiquen el que hem de fer no només amb les seves paraules, sinó també amb les seves obres. El primer és Moisès, el legislador, que en l'espai de quaranta dies pujà al cim de l'excelsa muntanya del Sinaí. Durant aquests dies només es va alimentar de la paraula divina que sortia de la boca de Déu. En segon lloc ens ve Elies, el profeta, que amb la força d'un sol menjar en quaranta dies arribà al cim de la muntanya. Allí va merèixer escoltar el missatge diví relatiu a la salvació dels israelites. El tercer és nostre Senyor Jesucrist mateix: durant quaranta dies sencers penetrà en els secrets del desert i va vèncer totes les temptacions del diable. Instruïts, doncs, amb el seu exemple, esforcem-nos per a treure de nosaltres durant aquests quaranta dies tot llevat de corrupció, de manera que puguem transformar-nos després amb pans àzims de sinceritat i de veritat.

Pregària, dejuni i almoïna. Pregària, sacrifici i compartir. Santa Quaresma!

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Casa i escola de vocació (17 de març de 2019)

L'Església és la casa i l'escola de vocació. Sant Joan Pau II en començar el tercer mil·lenni va assenyalar que el gran desafiament del segle XXI consistia en fer de l'Església la casa i l'escola de comunió, seguint fidelment la voluntat de Déu i responant a les aspiracions profundes del gènere humà. La vivència de la comunió eclesial facilita la missió de la comunitat cristiana per a reconèixer i acollir tots els dons de l'Esperit i per acollir la varietat de vocacions. Tots els batejats han de ser conscients d'aquesta responsabilitat i missió en la vida de l'Església i col·laborar perquè la pastoral vocacional arribi a tots llocs i ambients i propiciï la resposta personal de tots i cadascú a la crida de Déu. Per això, podem dir que l'Església es converteix en una casa i escola de vocació.

La comunitat eclesial conté en ella mateixa totes les vocacions que Déu suscita. La pastoral ha d'ajudar les persones a escoltar la crida del Senyor i a comprometre tota la seva existència en la resposta. La dimensió vocacional és doncs part integrant de la pastoral infantil i juvenil, més encara, és un element transversal de tota la pastoral. Les comunitats

cristianes han de fomentar la cultura de la vocació i el clima espiritual que faciliti l'escolta de la crida de Déu. D'altra banda, han d'acollir les vocacions que Déu va suscitant i les han d'acompanyar en el seu desenvolupament. Les famílies, les comunitats parroquials, les comunitats de vida consagrada, els moviments i noves realitats eclesials, constitueixen un àmbit propici per a viure la fe i per a crear el clima adequat que ajudi les persones a escoltar i respondre a la crida de Déu.

Per això avui volem subratllar sobretot que el Seminari és missió de tots, que tots som responsables d'aquesta tasca de la pastoral vocacional. La responsabilitat recau en la comunitat eclesial, en tots els àmbits i estaments del Poble de Déu. El primer responsable és el Bisbe amb el seu presbiteri. El Bisbe ha de promoure i coordinar les iniciatives adequades. Els preveres han de col·laborar sobretot per la seva entrega, pel seu testimoni de servei i fraternitat i pel seu zel evangelitzador. També els diaques i els membres de la vida consagrada. D'altra banda, cal promoure a totes les parròquies grups vocacionals i que els seus membres ofereixin tant la pregària com l'ofertament de les creus de cada dia, així com el seu recolzament moral i material. Els fidels laics tenen una gran importància, especialment els catequistes, els professors, els educadors, els animadors de la pastoral juvenil. També cal implicar-hi els nombrosos grups, moviments i associacions de fidels laics.

Una responsabilitat específica està confiada a la família cristiana. La família cristiana és una "Església domèstica" i constitueix com un primer Seminari. Ara bé, actualment ens trobem amb grans dificultats fins i tot en les famílies cristianes. És difícil que sorgeixin vocacions al sacerdoci en un ambient de secularització i consumisme com el nostre, amb un índex de natalitat tan baix i un model cultural de família que dificulta el conreu adequat de la possible llavor vocacional. Per això cal potenciar una cultura de la vida que animi a acollir amb generositat el do de la vida i també ajudi les famílies a valorar la vocació sacerdotal d'un fill com el regal més gran de Déu. En aquests temps de turbulències dintre i fora de l'Església, és l'hora de la fe ferma, de la confiança plena en el Senyor. Demanem que els joves estiguin oberts al projecte de Déu, i que Maria els faci de guia en el seu camí. Ella és causa de la nostra alegria, consol i esperança segura.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Descalçar-se davant del misteri (24 de març de 2019)

En el nostre itinerari quaresmal cap a la Pasqua, la Litúrgia de la Paraula de la Missa ens parla avui de la conversió com la millor actitud per a assumir la precarietat de l'existència humana i les adversitats que se'ns presenten al llarg del camí. Avui contemplem la figura de Moisès, que tot pasturant pel desert el ramat del seu sogre Jetró arriba fins la muntanya de l'Horeb i es fixa en una bardissa que cremava sense consumir-se. S'acosta per a observar aquest fenomen extraordinari i aleshores el Senyor el crida i li mana que es descalci perquè aquell lloc és terreny sagrat. Després li encarrega la missió d'alliberar el seu poble de l'esclavatge d'Egipte i de guiar-lo fins a la terra promesa. Aquest gest de descalçar-se és un acte d'humilitat i de respecte davant la presència de Déu, davant del misteri que el sobrepassa.

Descalçar-se davant del misteri, inclinar-se davant la grandesa de Déu, que es fa present en la nostra existència. El Concili Vaticà II ens recordava (cf. *Gaudium et Spes* 33) ja fa més de 50 anys que l'ésser humà sempre s'ha esforçat per a perfeccionar la seva vida amb el seu treball i el seu enginy, i que en els nostres dies, gràcies a la ciència i la tècnica, ha aconseguit ampliar el camp del seu domini sobre gairebé tota la natura i segueix fent-ho. Actualment els avenços de la ciència i de la tècnica són tants i tant ràpids que ens maregen. El problema arriba quan aquests avenços tenen com a conseqüència deixar de banda la religió. Si amb les tecnologies modernes podem aconseguir-ho tot, per què necessitem Déu? El perill arriba quan l'ésser humà segueix bastint noves torres de Babel no pas per aconseguir la mateixa alçada de Déu i ser com ell, sinó per a deixar-lo enrere, com quelcom antiquat que pertany al passat.

Hem de tenir present que la fe i la raó no són incompatibles i no té perquè donar-se un conflicte entre la religió i el progrés de la ciència. Sant Joan Pau II en el preàmbul de la seva Carta *Fides et Ratio* deia que “ la fe i la raó són com les dues ales amb les que l'esperit humà s'eleva cap a la contemplació de la veritat”. Recordem també Edith Stein, que cercava la veritat sense cansar-se'n, i que analitzant la seva pròpia vida arriba a la conclusió que Déu és la veritat i que aquell que cerca la veritat està cercant Déu, en sigui o no conscient. Aquesta recerca es va convertir per a ella en pregària. També arriba a la conclusió que aquell qui busca la veritat profunda de les coses i no una simple acumulació de dades, de tècnica, de ciència, etc., aquesta persona està molt a prop de Déu, que és la Veritat.

Descalçar-se davant del misteri. El significat de la paraula misteri va molt més enllà d'allò que és secret, amagat, ocult. Com ho assenyalava Odo Casel “és una acció de Déu, la realització d'un pla etern i una acció que procedeix de l'eternitat de Déu, es realitza en el temps i en l'espai i té novament el seu terme en el mateix Déu etern. Aquest misteri només es pot expressar en una única paraula, “Crist”. Déu es fa present a la nostra vida de diverses maneres i també crida cadascú a una missió concreta. Enmig de les presses i l'estrés, de l'ansietat i dels problemes que ens preocupen, cal fer una parada en el camí, fer silenci i recuperar l'admiració davant del misteri. Només podem reconèixer la presència de Déu si ens hi acostem, si som conscients de la nostra pobresa i petitesa, reconeixent les nostres culpes i limitacions, amb un respecte profund, descalços davant el misteri de l'amor de Déu.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Posar-se en camí (31 de març de 2019)

Charles Péguy va escriure sobre la paràbola del fill pròdig que “ha estat explicada moltes vegades a molts homes des de la primera vegada que va ser explicada i, si no es té un cor de pedra, ¿qui és capaç d'escoltar-la sense plorar?... Des de fa molts anys ha fet plorar a molts i ha tocat en el cor de l'home en el seu interior, secret, misteriós, inaccessible als altres... És prou coneguda fins i tot entre els incrèduls, i els ha captivat, i fins i tot ha quedat marcada com cap altra en el cor de l'incrèdul com un moment de tendresa”.

Aquesta paràbola descriu com mai l'itinerari existencial d'un ésser humà. Primer abandona la seva llar i se'n va lluny per a “viure la vida” tal com ell l'entén, descobrint llocs on podrà experimentar els seus desigs i expectatives, on res ni ningú podrà reprimir la seva llibertat. Després vindrà la segona fase, quan se li acaben el diner i els amics, quan acaba enfonsat en les misèries i degradacions més grans, quan experimenta el buit i la insatisfacció; aleshores la fam el porta a reflexionar tot recordant el seu pare, bondadós i comprensiu, i decideix retornar a casa per a ser tractat ni que sigui com un treballador; i es posa en camí cap a on estava el seu pare. Finalment, l'encontre amb el pare que li dóna l'abraçada del perdó, de la reconciliació, i content de recobrar-la se'n estalvi, organitza una festa per a celebrar-ho.

Posar-se en camí i tornar a la casa del pare. Podem trobar persones que es troben enfonsades en la misèria, dilapidant o destruint la pròpia vida; d'altres potser caminen en una mala direcció i quan més caminen més s'allunyen de la font de la veritat i del bé; també d'altres poden estar orientats en la bona direcció, però per diferents motius, es queden aturats o caminen massa poc a poc. El temps de Quaresma és un temps propici per a examinar la pròpia existència a la llum de la Paraula de Déu, i preguntar-se amb valentia si s'està satisfet amb la situació personal actual, i, més encara, respondre-hi amb sinceritat.

El fill petit, immadur i fràgil, se n'anà de casa a terres llunyanes a la recerca de novetats, de sensacions desconegudes, seduït pels encants i plaers que esperava descobrir, sense tenir en compte els sentiments del seu pare. El germà gran no va marxar de casa, però el seu cor també estava ben lluny, perquè no tenia consciència de ser fill sinó treballador; un treballador eficient i fidel, però que no mantenia una relació filial amb el seu pare ni de fraternitat amb el seu germà; és per això que s'indigna molt davant la magnanimitat del pare que fins i tot mata el vedell gras i organitza una festa. Per uns camins ben diferents, tant l'un com l'altre han d'aprendre a tornar a la casa del pare.

Nosaltres, cristians del segle XXI, vivim com accelerats, incapaços de processar l'allau d'informació que ens arriba cada dia a través dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies, en plena revolució de la ciència i de la tecnologia, ¿què pensem, què sentim quan escoltem i meditem la paràbola del fill pròdig? ¿Se'ns remou alguna cosa en el fons del nostre cor, s'il·lumina quelcom en el nostre enteniment, es fa més viva la determinació de la nostra voluntat? Per a nosaltres també és el moment de tornar a la casa del Pare, és el temps per reconciliar-nos amb ell. O bé perquè ens hem allunyat de la seva presència, o bé perquè estant-hi a la vora no ho vivim de manera plena i conscient. Tot i això, Ell ens espera sempre, Ell surt sempre a trobar-nos per a donar-nos la seva abraçada de perdó i de gràcia. Posem-nos doncs en camí.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Tirar la primera pedra (7 d'abril de 2019)

L'evangeli del cinquè diumenge de quaresma ens ofereix una nova oportunitat per reflexionar sobre la manera com Jesús tracta les persones. A l'atri del Temple de Jerusalem, lloc on Jesús ensenyava, els escribes i els fariseus li porten una dona que havia estat sorpresa en adulteri. La seva intenció és posar-lo a prova, fer que cometi un error greu, i per això li demanen que jutgi aquesta dona pecadora bo i recordant-li que la Llei de Moisès preveia la lapidació per al qui cometi aquesta falta. Si la seva resposta contradiu la Llei de Moisès, està posant en perill la seva pròpia vida perquè l'acusarien de blasfèmia. Si la resposta és que s'apliqui la Llei de Moisès i es lapidi aquella pobra dona, quedarà posada en tela de judici la imatge que els seus deixebles tenen d'un Mestre compassiu i misericordiós, que ensenya a perdonar sempre. D'altra banda també el podrien denunciar al procurador romà per aplicar el dret de la pena capital, un dret que estava reservat als romans.

La situació és, doncs, complicada i dramàtica. Aquells acusadors hipòcrites no volien de cap manera resoldre una qüestió jurídica o moral, ni el seu objectiu principal era la lapidació d'aquella dona; en el fons el que pretenen és comprometre i acusar Jesús, i així acabar amb ell. I s'esdevé que mentre els acusadors l'interroguen, Jesús s'inclina i es posa a escriure amb el dit a terra, amb un gest carregat de misteri. Davant la insistència d'aquells homes, Jesús s'incorpora i els respon amb una sentència del tot inesperada i desconcertant per a ells: "Aquell de vosaltres que no tingui cap pecat que comenci a tirar pedres"; és a dir, qui estigui sense pecat, qui no hagi comès cap falta que tiri la primera pedra. Jesús coneix el cor de cada persona, veu en el fons del seu interior i per això els desarma amb la seva resposta. I aleshores, conscients que també ells són pecadors i que podrien ser condemnats, d'un a un comencen a marxar d'aquell loc.

Al final del text queden sols Jesús i la dona. Després d'un diàleg tan breu com entranyable, Jesús no la condemna pel seu pecat, sinó que la introdueix en una vida nova: "Tampoc jo no et condemno. Vés-te'n, i d'ara endavant no pequis més". Tot i que el relat és molt sobri en els detalls, podem imaginar la mirada de Jesús a aquella dona que havia pecat i després havia estat humiliada i convertida en objecte d'escarni públic. És la mirada de l'amor incondicional que es fixa en la persona més enllà dels seus valors o mèrits, o dels seus pecats, una mirada gratuïta d'amor etern que es manté sempre fidel. En altres passatges evangèlics, la mirada a Zaqueu va fer reviure la seva esperança i el portà a la conversió

de cor; per a Pere fou una mirada entristida, però sobretot compassiva, una invitació a aixecar-se; per aquesta dona, sorpresa en adulteri, comportà tornar-li la seva dignitat i introduir-la en una nova vida. La mirada de Jesús des de la creu va ser d'una entrega total, d'amor i de perdó.

Avui demanem al Senyor que ens ensenyi a mirar les persones com Ell les mira, que ens ensenyi a no jutjar el proïsme, a no condemnar els altres; que ens ajudi a no transigir amb el pecat, però a ser comprensius amb les persones, perquè també nosaltres som pecadors davant Déu. Avui fem nostres les paraules de sant Pau que escoltem a la segona lectura d'aquest diumenge: "tots els avantatges que jo pogués tenir, els considero desavantatjosos comparats amb el valor que té poder conèixer Jesucrist, el meu Senyor. Per ell m'he avingut a perdre tot avantatge i a considerar-lo com a escòries a canvi de guanyar Crist i veure'm incorporat a ell. Ni tampoc sóc just gràcies a una justícia meva guanyada per haver observat la Llei, sinó gràcies a aquella justícia que Déu dóna als creients" (Fl 3,8-9). L'encontre amb Crist canvia la vida, ho canvia absolutament tot. No tinguem por, doncs, a la nova vida que Crist ens ofereix.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Beneït el qui ve en nom del Senyor! (14 d'abril de 2019)

Un any més, celebrem el Diumenge de Rams. Com aquella multitud de deixebles que es varen entusiasmar el primer Diumenge de Rams, també nosaltres en aquest dia proclamem amb entusiasme: "iBeneït el qui ve en nom del Senyor!" Aclamem Jesús, que és el Mestre, el Salvador, el centre de la vida, de la història, la Vida que dona sentit a la nostra vida. En ell s'han acomplert les Escriptures i ha començat el temps de la salvació. Amb ell ha arribat el temps de gràcia per als pobres, els captius, els oprimits. Ell ha vingut a alliberar-nos de la ceguesa del cos i de l'esperit, de la pobresa i l'esclavitud, Ell ve a alliberar del pecat. És l'Ungit de Déu per l'Esperit per a anunciar la Bona Notícia del Regne als desheretats i els pecadors de la terra, als que estan necessitats de la salvació.

"Beneït el qui ve en nom del Senyor!" Amb aquestes paraules de joia i d'entusiasme els habitants de Jerusalem varen acollir Jesús. Avui, Diumenge de Rams, també l'acollim en el nostre cor i actualitzem l'entrada de Jesús a Jerusalem, quan era a prop la celebració de la Pasqua. Ell

entra a la ciutat envoltat pe una multitud joiosa i expectant, segura que ell és el Messies, perquè ha confirmat amb la seva paraula i sobretot amb els seus miracles els anuncis dels antics profetes. Ell, però, és plenament conscient que no arriba a Jerusalem per a ser entronitzat com a rei sinó per a consumir el misteri de la seva passió, mort i resurrecció, i que la corona que rebrà serà una corona d'espines.

Jesús lliura la seva vida a la creu per a la remissió dels pecats de la humanitat. La seva mort serà la culminació del que ha estat la seva vida tota sencera, entregada lliurement i sacrificada per a la salvació dels homes. No havia vingut a ser servit sinó a servir i donar la seva vida en rescat per una multitud (cf. Mc 10,45). El seu acte de donar la vida és la conseqüència de la seva trajectòria vital, una entrega en totalitat als altres. La creu esdevindrà el gest més gran de servei i de donació: “Per això el Pare m’estima, perquè jo dono la vida (...) Ningú no me la pren, sóc jo qui la dono lliurement” (Jo 10, 17-18). Contemplant la creu descobrim l’amor immens de Déu, un amor etern, infinit, encarnat en l’actuació misericordiosa de Jesús que mostra a la creu la seva màxima realització: “Ningú no té un amor més gran que el qui dona la seva vida pels seus amics” (Jo 15,13).

Però la seva vida no acaba amb la mort a la creu. El Senyor ressuscita vencent la mort i es converteix en el fonament i l’esperança de resurrecció per a tots els éssers humans. L’amor redemptor de Déu és més fort que la mort. El qui va ser penjat d’una creu, ha estat ressuscitat per Déu i exaltat a la seva dreta (cf. Fets 5,31). La resurrecció de Crist és principi de vida nova per a la humanitat. La vida del cristià consisteix en viure en Crist, amb l’alegria immensa per ser salvat i sentir-se salvat, per saber-se associat a l’obra de la salvació. A la vegada, caldrà imitar i assimilar-se al Ressuscitat, treballar en l’edificació de l’Església, amb alegria i entusiasme.

Ser cristià significa seguir el camí que Crist ens ha marcat, és tenir els mateixos sentiments de Crist, penetrar en aquests sentiments, viure’ls, que és viure la humilitat i l’entrega, la generositat i el despreniment. Ell, essent igual a Déu, va assumir la condició humana fins a la mort i una mort en Creu, però Déu l’ha exalçat i li ha concedit el Nom que està per damunt de tot altre nom (cf. Fl 2, 5-11).

Us desitjo que tingueu tots una Setmana santa de veritat. Que Maria, la Mare i Mestra ens acompanyi per a viure-la amb fruit

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

¡Crist viu i és la Nostra esperança! (21 d'abril de 2019)

¡Santa Pasqua de Resurrecció a tots! ¡Crist viu i és la nostra esperança! Avui vull fer referència a l'Exhortació Apostòlica postsinodal del Sant Pare Francesc *Christus vivit*, dedicada als joves, fruit de la XV Assemblea Ordinària General del Sínode dels Bisbes que es va celebrar del 3 al 28 d'octubre de 2018, que es va presentar el proppassat dos abril. Les dues primeres paraules del text, que es converteixen en el títol de l'exhortació, resumeixen el seu contingut i ens ofereixen una clau hermenèutica per a interpretar tot el text. El missatge fonamental que el Sant Pare vol transmetre, tal com es va destacar en la presentació, és que Jesucrist no pertany només al passat, sinó també al present i al futur, perquè ell és la Vida eterna. Per això, cada generació de creients descobreix en ell un contemporani i un company de camí. El Papa Francesc ha volgut fer coincidir la publicació d'aquest document amb l'aniversari de la mort de sant Joan Pau II, el Papa que va escriure la primera Carta als joves del món l'any 1985, amb ocasió de l'Any Internacional de la Joventut.

¡Crist viu i és la nostra esperança! En el capítol quart de l'esmentada Exhortació Apostòlica el Papa es refereix al gran anunci que hem d'escoltar atentament: que Déu és amor, que Crist et salva a tu i és viu, que l'Esperit dóna vida. Déu és misericòrdia, és Amor i ens estima personalment. La Bona Nova de l'Evangeli és que som fills de Déu. Som cridats a contemplar i a viure l'experiència de l'amor de Déu, a contemplar i fer experiència de Déu Pare misericordiós. Estem cridats a viure i a ser testimonis d'aquesta experiència de filiació. També contemplem la grandesa de l'ésser humà, que és dignificat fins al punt de ser fill de Déu, cridat a formar una família en fraternitat i comunió. Finalment, hem de viure l'actitud filial confiant plenament en el Pare i en la seva providència amorosa, "com un nen a la falda de la mare" (Salm 130,2).

Crist ens salva. Ell lliurà la seva vida a la creu per a salvar-nos; donà la vida per tots i per cada un dels redimits. Amb sant Pau podem repetir: "La vida que ara visc en aquesta carn, la visc gràcies a la fe en el Fill de Déu, que m'ha estimat i s'ha entregat ell mateix per mi" (Ga 2,20). Des de la contemplació de la creu copsem l'immens amor de Déu a totes les persones, de qualsevol lloc i temps. Un amor infinit, encarnat en l'actuació misericordiosa de Jesús, que a la creu culmina amb la seva realització més gran. Allò que dóna valor redemptor a la crucifixió no és tant el dolor patit sinó l'immens amor de Déu que no s'atura davant del sofriment més gran. Allò que salva la humanitat és l'amor infinit de Déu en-

carnat en aquesta mort. Però el crucificat “al tercer dia, com deien ja les Escriptures, ressuscità” (1Cor 15,4). La Resurrecció del Senyor és, en definitiva, la seva consagració com el Salvador, com el Senyor que conquista la vida i ja domina sobre la mateixa mort, que ha estat vençuda.

L'Esperit dona vida. És el principi vivificant de l'Església, “l'ànima de l'Església”, el “cor de l'Església”. La caritat cristiana és un amor sobrenatural, i és l'horitzó on l'Esperit Sant col·loca els fidels de Crist; també aquest mateix Esperit promou en el nostre interior una autèntica pregària cristiana, ve en ajut de la nostra feblesa per a ensenyar-nos a demanar allò que ens convé; és creador d'unitat dintre de la comunitat cristiana a través del vincle de l'amor, i també impulsa a establir relacions de caritat amb totes les persones, sigui quina sigui la seva condició. L'Esperit Sant prepara els cors per a rebre l'anunci salvador i els dinamitza perquè donin fruits propis de la vida pasqual: amor, pau, paciència, afabilitat, bondat, fidelitat, mansuetud, sobrietat, goig (cf. Ga 5,23). ¡Santa Pasqua, doncs, a tots vosaltres!

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

La influencer de Déu (28 d'abril de 2019)

Dimarts vinent celebrarem la Festa de la Mare de Déu de Montserrat, patrona principal de Catalunya, traslladada del dia 27 per l'Octava de Pasqua i diumenge vinent celebrarem la Festa de la Mare de Déu del Roser a diferents indrets de la nostra geografia. Entrem en el mes de maig, el mes de Maria. El papa Francesc significativament ha signat l'Exhortació Apostòlica *Christus vivit* el passat 25 de març, solemnitat de l'Anunciació del Senyor, i ho ha fet a Loreto, al Santuari de la Santa Casa. No és un detall menor, sinó un gest carregat de simbolisme, que situa el document en la perspectiva mariana, tant en la seva dimensió juvenil com en la vocacional.

En el capítol segon d'aquesta exhortació, després de referir-se a la joventut de Jesús i a la joventut de l'Església, ens parla de Maria, la jove de Natzaret. Ella resplendeix en el cor de l'Església i “és el gran model per a una Església jove, que vol seguir Crist amb frescor i docilitat”. Quan rep l'anunci de l'àngel respon amb generositat i confiança. Respon amb un sí que compromet tota la seva vida. Sense cap seguretat humana, ni cap contracte blindat; “iMaria se la va jugar i per això és forta, per això

és una *influencer*, és la *influencer* de Déu!” diu el papa Francesc. Amb l'esdeveniment de l'encarnació Déu irromp en la vida de Maria d'una manera poderosa i sorprenent. Maria accepta el pla de Déu i dona el seu consentiment amb humilitat i generositat, sense cap altra seguretat que la seva confiança en la Paraula de Déu; ella respon amb una fe absoluta, en aquest moment únic i irrepetible de la història de la humanitat.

En el moment de l'anunciació Maria inicia un camí de fe i d'unió amb el seu Fill que mantindrà fins al final, acompanyant-lo en totes les circumstàncies, especialment en el seu dolor. La prova més dura tindrà lloc al Calvari; allà, tot i el sofriment, quan el seu cor és traspasat per una espasa de dolor, es manté ferma al peu de la creu. La tragèdia de la passió i la mort, que va fer trontollar la fe dels deixebles, no va ser capaç de trencar la consistència de Maria. L'evangelista sant Joan explica com Maria estava dreta i ferma prop de la creu. Sens dubte aquest va ser el moment més difícil en la seva missió de Mare, però es va mantenir fidel, sofrint i acompanyant el sofriment del Fill. Després de la resurrecció, la primera aparició va ser sens dubte a Maria, encara que no es narra en els evangelis, i no hi ha paraules per a explicar l'alegria de l'encontre del Fill amb la Mare.

En els començaments de la vida de l'Església, els apòstols eren constants en la pregària amb Maria, la mare de Jesús, algunes dones i els seus germans (cf. Fets 1,14). Al cenacle, Maria hi és present i exerceix les seves funcions de mare de l'Església des dels inicis, mantenint units de cor els apòstols, lliurant-los tots els seus records sobre la vida de Jesús, ensenyant els deixebles a viure en comunió amb Déu i en comunió fraterna. Ella és la Mare sol·lícita que presenta al Fill les necessitats dels altres fills i orienta aquests nous fills a l'encontre amb Crist i al seguiment. Així ho vivim des dels inicis de l'Església, confiant en la seva mediació i implorant el seu ajut.

Maria continua vetllant pels seus fills: Quan ens trobem en dificultats, quan tot es fa fosc, ella és llum per al camí i és font de salvació. A la seva protecció ens emparem una vegada més amb l'oració més antiga que es coneix dedicada a ella: “Sota el vostre mantell ens emparem, santa Mare de Déu; escolteu les nostres pregàries en tota necessitat i apar-teu-nos sempre dels perills, Verge gloriòsa i beneïda”.

† Josep Àngel Saiz Meneses
Bisbe de Terrassa

Activitats del Sr. Bisbe

Març

- 1 Consell de Govern.
Trobada amb professors de religió i rectors de parròquies de l'Arxiprestat de Sant Cugat del Vallès en el marc de la Visita Pastoral.
- 2 Sessió del Consell Pastoral Diocesà.
- 3 Missa Estacional a la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat de La Floresta-Pearson amb motiu de l'inici de la Visita Pastoral.
Trobada amb els agents de pastoral de l'Arxiprestat de Terrassa.
- 4 Recés de Quaresma per als preveres i diaques de la diòcesi al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès.
- 5 Visita Pastoral a la parròquia de Sant Joan Baptista de Mirasol.
Reunió a Valldoreix amb l'Equip de Formadors del Seminari Diocesà i trobada amb els seminaristes.
- 6 Visites programades.
Missa amb imposició de la cendra a la Catedral.
- 7 Visites programades.
Visita Pastoral a la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat de La Floresta-Pearson.
- 8 Visites programades.
- 9 Reunió a Madrid de la Comissió Executiva del MCC.
- 10 Missa i ritu d'Elecció dels catecúmens a la Catedral.
- 12 Visites programades.
- 14 Visites programades.
- 15 Visites programades.

- Visita als preveres de la diòcesi que són d'exercicis espirituals a Caldes de Montbui.
- 16 Visita al Casal de la Visitació de l'Ametlla del Vallès amb els membres del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics. Vetlla de pregària per les vocacions al Seminari Diocesà.
- 17 Missa retransmesa per TVE-2 en circuit català des del Monestir de Sant Domènec de Sant Cugat del Vallès amb motiu del Dia del Seminari.
Missa de cloenda del Moviment Effetà a la Casa d'Espiritualitat del P. Manyanet de Begues.
- 18 Reunió a Logroño amb els consiliaris i sacerdots col·laboradors del MCC d'Aragó, Navarra i País Basc.
- 19 Felicitació de la Cúria Diocesana al Sr. Bisbe amb motiu de la seva onomàstica.
- 20 Sessió del Consell Presbiteral.
Conferència Quaresmal i Missa a la Catedral.
- 21 Visites programades.
Reunió del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics.
- 22 Consell de Govern.
Visites programades.
- 23 Beatificació a la catedral de Tarragona del màrtir Marià Mullerat.
- 24 Missa Estacional a la parròquia de la Santa Creu de Bellaterra amb motiu de l'inici de la Visita Pastoral.
Missa a la presó de joves de Quatre Camins amb motiu de la cloenda d'un recés d'Effetà.
- 25 Visites programades.
Missa a la Fundació Busquets de Terrassa amb motiu de la renovació de vots de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül.
- 26 Visita Pastoral a la parròquia de la Santa Creu de Bellaterra.
- 27 Reunió de la Comissió Permanent de Caritas Diocesana.

- 28 Sessió del Col·legi de Consultors al Casal de la Visitació de l'Ametlla del Vallès.
Presentació, a la Sala Capitular de la Catedral de Terrassa, de l'informe de l'any 2018 sobre la llibertat religiosa al món per part d'Ajuda a l'Església Necessitada.

Abril

- 1-5 Assemblea Plenària de la CEE a Madrid.
- 6 Trobada a Sabadell dels professors de religió de les diòcesis catalanes.
- 7 Missa a la parròquia de Sant Pere d'Octavià amb motiu de la cloenda de la Visita Pastoral a l'arxiprestat de Sant Cugat del Vallès.
- 8 Visita al col·legi Viaró de Sant Cugat del Vallès.
- 9 Visites programades.
Reunió a Valldoreix amb l'Equip de Formadors del Seminari Diocesà i trobada amb els seminaristes.
- 10 Visites programades
Promoció de professors a la Facultat Antoni Gaudí.
- 11 Visites programades.
- 12 Consell de Govern.
Visites programades.
- 14 Celebració del Diumenge de Rams a la Catedral.
- 16 Missa Crismal a la Catedral i dinar de germanor amb els preveres, diaques i seminaristes.
- 18 Missa de la Cena del Senyor a la Catedral.
Processó del "Encuentro" a l'església de Santa Maria de les Arenes.
- 19 Celebració de la Passió del Senyor a la Catedral.
Via Crucis a la Catedral i carrers del centre de la ciutat.
- 20 Vetlla Pasqual a la Catedral.

- 21 Missa de diumenge de Resurrecció a la Catedral, amb Benedicció Apostòlica.
- 26 Consell de Govern.
- 28 Missa a la parròquia de Sant Feliu de Sabadell en la celebració de l'Aplec Pasqual dels arxiprestats de Sabadell Nord i Sabadell Centre i Sud.
- 29 Visita a l'alcaldeessa de Sant Cugat del Vallès dins el context de la Visita Pastoral que es va efectuar a l'Arxiprestat de Sant Cugat.
- 30 Reunió amb els rectors i formadors de Seminaris Majors de Catalunya.
Reunió amb els delegats de Pastoral Vocacional de les diòcesis catalanes.

Secretaria General i Cancelleria

CRITERIS I ORIENTACIONS EN RELACIÓ AL PROTOCOL DE PREVENCIÓ I ACTUACIÓ D'ABÚS DE MENORS

1. Atesa la situació provocada per l'aparició de denúncies d'abusos a menors a diferents llocs, l'any 2016 el Bisbat de Terrassa va elaborar un protocol que contenia uns criteris i orientacions d'actuacions per prevenir tot tipus d'abús a menors i establir els passos que cal prendre en cas d'un possible delicte. Els criteris presentats van ser elaborats tenint present la normativa de la Santa Seu continguda en el document ***Normae de gravioribus delictis*** i en les disposicions del Sant Pare i de la Congregació per la Doctrina de la Fe que li són aplicables. El Sr. Bisbe el va aprovar després de reflexionar-ho en els organismes diocesans pertinents.
2. El Sant Pare Francesc va convocar a Roma una trobada amb motiu “La protecció dels menors a l'Església” els dies 21-24 de febrer de 2019. A la clausura de la trobada el Sant Pare va afirmar que “*l'objectiu principal de qualsevol mesura és el de protegir els menors i impedir que siguin víctimes de qualsevol abús psicològic i físic*”. A més, i com a fruit del treball de la trobada, es van establir 21 punts de reflexió entorn al tema en qüestió. El número 1 és “*establir un vademècum pràctic en el que s'especifiqui els passos a seguir per l'autoritat en tots els moments claus de l'aparició d'un cas*”; i el número 6 “*revisar periòdicament els protocols i normes per salvaguardar un ambient protegit per als menors en totes les estructures pastorals*”.
3. En la base de la redacció d'aquests criteris i orientacions es troba la visió evangèlica de l'amor que troba en Jesucrist la seva plenitud tot mostrant que l'amor de Déu és infinit i el porta a donar la vida per la salvació de la humanitat. Des d'aquesta orientació l'acció de l'Esglé-

sia ha de cercar sempre i per damunt de tot la salvació i el bé de cada persona tot respectant la seva integritat com a fill de Déu.

4. Aquests criteris i orientacions han de ser aplicats a les parròquies de la diòcesi així com també a altres institucions i grups que estiguin en contacte amb menors i la responsabilitat dels quals recaigui sobre la pròpia diòcesi o parròquia. Els àmbits als quals pertoca són: la catequesi parroquial d'infants i adolescents, els centres d'esplai o agrupaments, moviments infantils i juvenils i altres realitats d'Església que treballen amb menors, les colònies i convivències amb menors, el reforç escolar, les escolanies parroquials, les corals infantils i les celebracions sacramentals.
5. El rector de la parròquia o el responsable del grup té l'obligació que aquests criteris i orientacions siguin coneguts i aplicats en aquells àmbits de la vida pastoral en els que hi hagi treball amb menors.
6. En compliment de la Llei 26/2015 “de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia”, el rector de la parròquia com a responsable jurídic s'ha d'assegurar que totes les persones que estan en contacte amb menors a través de les activitats pastorals ja siguin ministres ordenats, seminaristes, catequistes, monitors, responsables, o qualsevol altra persona, no tingui antecedents penals per cap delictes contra la llibertat i indemnitat sexual. Per poder-ho garantir el rector haurà de disposar d'un certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals de tots ells, d'acord amb la legislació vigent i en tot cas aquest certificat tindrà una vigència màxima de tres anys.
7. En relació amb la prevenció, cal tenir present les següents orientacions pel que fa a cada un dels àmbits pastorals:

Àmbit dels espais:

- les classes o aules i despatxos en el que es realitzen les activitats pastorals han de tenir la màxima visibilitat des de l'exterior,
- sempre que sigui necessari parlar individualment amb un menor cal fer-ho en un espai visible.

Àmbit de les relacions:

- cal que l'equip responsable de cada àmbit d'activitats amb menors estigui format almenys per dues persones adultes,
- cal evitar qualsevol tipus de tracte preferent amb un menor (obsequis, etc.) així com també desplaçaments a soles,

- evitar qualsevol tipus d'actitud, comentari, o contacte físic, que pugui ser mal interpretat, així com vetllar que a les converses no s'utilitzi mai llenguatge obscè o de connotació sexual.

Àmbit de les activitats:

- informar sempre els pares de qualsevol incidència que afecti el seu fill,
- vetllar a les sortides i colònies perquè es mantinguin les normes d'educació i civisme necessàries, que les habitacions de nois i noies estiguin separades,
- en les convivències, colònies o sortides que comportin dormir fora, cal tenir present que a les habitacions on dormen menors, si han de dormir adults per vigilar-los, han de ser sempre dos o més.

Àmbit específic del ministre ordenat:

- respecte a la confessió sacramental i l'acompanyament espiritual amb menors cal tenir present les orientacions anteriors que li corresponguin,
- preservar l'espai personal de la rectoria evitant que entrin menors sols.

Àmbit de les noves tecnologies i les xarxes socials:

- no enviar missatges ni mantenir converses amb menors excepte en grups ja creats i amb la presència d'altres adults responsables,
- no publicar informacions i fotografies o imatges que puguin ser mal interpretades,
- en el cas que es publiquin imatges o fotografies de menors cal tenir autorització per escrit dels pares.

8. En el supòsit que un ministre ordenat, catequista, monitor o alguna altra persona ha estat coneixedora d'una conducta inapropiada, ho ha de comunicar immediatament al rector de la parròquia, el qual ho posarà en coneixement tant aviat com sigui possible del Vicari General, el qual continuarà el procediment segons les disposicions canòniques i civils. Si fos necessari es pot comunicar directament al Vicari General.

9. Els Vicaris Episcopals i els Arxiprestes vetllaran pel coneixement d'aquestes orientacions a les parròquies del seu territori i en faran seguiment del seu compliment.

Març 2019

Defuncions

Mn. Romà Bertran Solé

El divendres dia 8 de març de 2019 va morir als 92 anys Mn. Romà Bertran Solé, prevere de l'Església de Terrassa, a la Residència Sant Josep Oriol a Barcelona.

Mn. Bertran havia nascut a Surp, província de Lleida, el 13 de setembre de 1926. L'any 1944 ingressà en la Societat de Sant Francesc de Sales (Salesians) i rebé l'ordenació presbiteral el 28 de juny de 1953 a Barcelona.

L'any 1964 va ser destinat com a rector a la parròquia de Maria Auxiliadora de Terrassa. Després va ser encarregat de la parròquia de Sant Lluc de Barcelona. L'any 1984 va ser nomenat rector de Santa Maria de Rubí. I l'any 1987 s'incardinà a l'arxidiòcesi de Barcelona.

Amb la creació de la diòcesi de Terrassa el 15 de juny de 2004 hi va quedar incardinat. Els darrers anys ha viscut a la Residència Sacerdotal de Sant Josep Oriol a Barcelona com a prevere jubilat.

Les exèquies van ser presidides per Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar el diumenge 10 de març a les 11h. a la Capella de la Residència Sant Josep Oriol a Barcelona i concelebraren diversos preveres, de la pròpia residència, i coneguts del finat.

Admissió a Ordes

El dissabte 27 d'abril de 2019 a l'església parroquial de Santa Maria de Palau Solità a les 20h, Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar, conferí l'Admissió a Ordes als següents candidats al diaconat permanent:

Raul Erones

Francesc Membrado

Lluís Muntanyola

Xavier Rocabayera

Vida Consagrada

En la pau de Crist

Germana Juana Santiago Serna, de la Sagrada Família d'Urgell (Comunitat de Rubí). Morí el 2 de febrer a Terrassa als 78 anys d'edat i 58 de professió religiosa.

P. Joan Pegueroles Moreno, sj. Morí el dia 28 de març al Centre Borja (Sant Cugat del Vallès) als 90 anys d'edat, 68 de vida religiosa i 59 de presbiterat.

Germà Antoni Isern i Rodés, sj. Morí el 5 d'abril al Centre Borja (Sant Cugat del Vallès). Tenia 94 anys d'edat i 75 de vida religiosa.

Vida diocesana

Crònica del Consell Presbiteral

Crònica de la cinquena sessió (20 de març de 2019)

El dimecres dia 20 de març de 2019, a la Cúria Diocesana de Terrassa, es va reunir el Consell Presbiteral sota presidència de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa. La sessió va començar a les 11 del matí i va acabar a les 2 del migdia.

1. Pregària d'Hora Menor

2. Salutació del Sr. Bisbe

3. Lectura i aprovació, si s'escau, de l'acta de la sessió anterior

4. Elements del magisteri recent entorn del tema dels abusos a menors

Mn. Carles Cahuana en fa una presentació, tot resseguint el tractament del tema en l'Església des del pontificat de Sant Joan Pau II fins al moment present a nivell d'Església Universal i de les diòcesis a Catalunya.

L'any 2001, el Papa Sant Joan Pau II va promulgar el *Motu proprio* "Sacramentorum sanctitatis tutela" relativa a les *Normae de gravioribus delictis* reservats a la Congregació de la Doctrina de la Fe, que va ser modificada posteriorment, en data 21 de maig de 2010, pel papa Benet XVI, ampliant-se la consideració d'abús sexual al comés sobre un menor de 18 anys, al qual s'equiparen les persones amb ús imperfecte de raó, i també s'amplia a l'adquisició, retenció i divulgació, amb fi libidinós, d'imatges pornogràfiques de menors d'edat inferior a 14 anys per part d'un clergue en qualsevol forma i amb qualsevol instrument. Així mateix el termini de prescripció passa a ser de 20 anys, que comença a córrer des del dia en que el menor compleix 18 anys, si bé

la Congregació de la Doctrina de la Fe té dret a derogar la prescripció per a casos singulars.

El mes de febrer de 2019 es van fixar 21 punts sobre la “Protecció dels menors en l'Església” per a treballar en l'encontre que el Sant Pare va tenir amb els presidents de les Conferències Episcopals i altres membres de la Cúria. Entre d'altres, destaquen els següents:

- nº 1: Elaborar un vademècum pràctic en el que s'especifiquin els passos a seguir per l'autoritat en tots els moments claus de l'aparició del cas (a la Diòcesi de Terrassa ja s'havia elaborat un protocol per a donar resposta a la legislació civil de protecció del menor que havia entrat en vigor).
- nº 2: Establir estructures d'escolta, compostes per persones capacitades i expertes, on es realitzi un primer discerniment dels casos de presumptes víctimes.
- nº 5: Informar les autoritats civils i les autoritats eclesiàstiques superiors d'acord amb les normes civils i canòniques.
- nº6: Revisar periòdicament els protocols i normes.
- nº14: El dret de defensa: la necessitat de salvaguardar el principi de dret natural i canònic de la presumpció d'innocència fins que es provi la culpabilitat de l'acusat.
- nº 15: El principi de proporcionalitat.
- nº 16 i 17: La formació als candidats al sacerdoci. Anàlisi psicològic dels candidats.
- nº 21: Instituir un organisme de fàcil accés per a les víctimes que desitgin denunciar els delictes (la Província Eclesiàstica de Barcelona té la voluntat de dotar-se d'un equip d'acompanyament).

El Papa Francesc, al final de la trobada va adreçar un discurs als presents en el qual remarcà vuit dimensions a tenir presents: 1^a. La protecció menors; 2^a. La serietat impecable; 3^a. Una veritable purificació; 4^a. La formació: en positiu; 5^a. Reforçar i verificar les directrius de les Conferències episcopals; 6^a. Acompanyar a les persones abusades; 7^a. El món digital; 8^a. El turisme sexual.

A continuació s'enceta el diàleg i els consellers fan diverses aportacions en referència a la tolerància zero, l'acompanyament de les víctimes i el sosteniment de les comunitats cristianes, la necessitat de ser proactius, la presència i actuació dels mitjans de comunicació, etc.

5. Revisió del protocol de prevenció i actuació en casos d'abusos o a menors.

Seguidament es fa una revisió del protocol diocesà a la llum dels darrers documents de la Santa Seu. Se'n fa una lectura conjunta i en veu alta. Es veu bé i es fan diverses incorporacions fent referència a la legislació recent, l'actualització cada 3 anys del certificat de penals necessari per treballar amb menors, una major visualització dels espais on treballar amb menors, clarificar més l'àmbit de les noves tecnologies i les xarxes socials, i la diligència en l'actuació en el cas de presumptes abusos notificant-ho al Vicari General directament.

6. Informacions diverses.

S'informa finalment de la propera celebració de la Missa Crismal, el dia del Seminari, la nova pàgina web del Bisbat, etc.

Finalment el Sr. Bisbe agraeix el treball del Consell i de cadascú des del seu lloc. La sessió acaba a les 2 del migdia amb una pregària final.

Crònica del Consell Pastoral Diocesà

Crònica de la cinquena sessió (2 de març 2019)

El dissabte dia 2 de març de 2019, a la Cúria Diocesana de Terrassa, es va reunir el Consell Pastoral Diocesà, sota la presidència de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa. La sessió va començar a les 10 del matí i va acabar a 2/4 de 2 del migdia.

1. Pregària d’Hora Menor.

2. Salutació del Sr. Bisbe.

3. Lectura i aprovació, si s’escau, de l’acta de la sessió anterior.

4. Nou Pla Pastoral Diocesà. Seguiment de les accions pel curs 2018-2019.

Mn. Fidel Catalán fa un breu recordatori dels quatre blocs que conformen el Pla Pastoral. Cada acció proposada per aquest curs correspon a un dels quatre blocs.

A continuació s’informa de les accions que es porten a terme, en les diferents realitats de la nostra Diòcesi, referents a les proposades pel Pla Pastoral per aquest curs:

a) *Oferir cursos de formació permanent per a laics i religiosos per el primer anunci de la fe, sobre temes d’actualitat i de cara a tasques de responsabilitat a les comunitats.*

- Arxiprestat de Terrassa: Amb el títol “Casar-nos? Per què?” s’età fent un cicle de formació d’adults i de joves que consta de sis sessions. Té com a text referent l’exhortació sobre l’Alegria del papa Francesc.
- Arxiprestat de Sabadell: Formació de catequistes en dissabte. S’ha procurat que totes les parròquies es sentissin convocades, ja que en anys anteriors hi havia parròquies que feien aquesta formació però altres no en tenien coneixement.
- A Sabadell Nord es constata que hi ha famílies desestructurades i molta immigració al barri. Hi ha molts joves, de moviments o no, que viuen angixats davant el seu futur. Per això es procura or-

ganitzar una formació que els ajudi a defensar-se davant les adversitats que se'ls presenten.

- Arxiprestat de Rubí: S'ofereix formació per adults organitzant el cafè Alfa. Formació per els joves oferint L com a recurs. Formació pels pares de catequesi encara que no és gaire participada.
- Arxiprestat de Granollers: Es procura una bona formació i acompanyament de catequistes. S'ofereix formació per adults en la que hi participen diferents grups. També en les accions de servei, Càritas per exemple, es procura que no es quedi en un servei purament, sinó que aquest sigui motiu de formació per les persones que el porten a terme.
- Arxiprestat de Montbui-Puiggraciós: A part de la formació que cada parròquia pugui fer al seu nivell, es planteja com millorar l'acolliment i oferir formació als pares que demanen el bateig i la primera comunió dels seus fills.
- Parròquia del Roser de Cerdanyola: S'ofereixen dues línies de formació. Una per nens i pares de primera comunió i l'altra dirigida als joves que es preparen per la Confirmació.
- Delegació de Pastoral Obrera: S'ha preparat un seminari per reflexionar com situar-se, des dels moviments obrers, en les realitats socials actuals. També està prevista pel dia 27 d'abril, una jornada de formació conjunta en la que hi participaran tots els moviments d'acció catòlica obrera.
- Delegació de catequesi: S'ha fet una trobada de formació de responsables de catequesi de les parròquies en la que es va reflexionar sobre la manera de fer el primer anunci a pares i nens de catequesi.
- Delegació de la Pastoral de la Salut: S'han ofert cursos de formació per les persones responsables d'aquesta pastoral i com fer arribar a les parròquies aquesta formació
- Comissió Diocesana de formació: Es proposen tres línies de treball: 1.- Primer anunci (Kerigma). 2.- Temes de formació permanent. 3.- Formació i argumentari sobre temes d'actualitat. També es procurarà recollir i fer difusió si cal de les diferents activitats formatives de les parròquies.
- A la Cúria s'està treballant per fer una pàgina web que ajudarà també a la difusió de les activitats, conferències o cursos que es fan a les parròquies i arxiprestats.

b) *Elaborar un directori diocesà per la pastoral exequial*

- Es veu la necessitat de facilitar i intensificar la relació parròquia – tanatori.
- Insistir i procurar que els enterraments es facin a la parròquia.
- Cuidar molt bé les celebracions que es fan en els tanatoris. Estar atent i vetllar tots els aspectes humans i espirituals.
- Interessar-se de com es viuen les exèquies. Estar atent al ressò que tenen les celebracions.
- Oferir a les famílies dels difunts la possibilitat de celebrar la missa a la parròquia si les exèquies s'han celebrat al tanatori.

c) *Organitzar a cada parròquia la pastoral de la salut amb un coordinador responsable i consolidar la coordinació entre les parròquies i el Servei Religios Hospitalari*

- Cal trobar persones que ho puguin fer i ho vulguin fer. Costa trobar gent nova disposada a fer aquest servei. Es suggereix que potser es podria demanar aquest servei a persones jubilades que hi ha a les parròquies.
- La pastoral de la salut és una missió important. Es tracta de fer present l'amor de Déu en una situació de debilitat, dolor i malaltia. Cal fer-ho amb alegria i recordar que no només s'evangelitza el malalt sinó també la seva família.
- Recordar als familiars del malalt i als centres sanitaris que tota persona malalta té dret a ser atès pel Servei Religios Hospitalari.
- Sensibilitzar la parròquia perquè la gent informi dels malalts que hi ha en l'àmbit parroquial tant si es troben en el seu domicili com si han estat ingressats a l'hospital.

d) *Propiciar formes diverses per viure la fraternitat sacerdotal i expressar la comunió.*

- És un aspecte que han de reflexionar especialment els sacerdots.
- És important que el prevere no quedi aïllat i mancat de relació amb els altres preveres. Tot respectant els espais propis, cal evitar el tancament personal.
- Els laics i laiques han d'ajudar que el sacerdot faci vida de poble i estableixi una relació cordial i normalitzada amb els feligresos.

- Una petició: que els mossens estimin els feligresos i aquests estimin i cuidin els mossens.

5. Reflexió a partir del document “Criteris i orientacions en relació al protocol de prevenció i actuació d’abús de menors”

Mn. Carles Cahuana situa la qüestió “d’abús de menors” en el context de l’Església Universal. Fa referència a declaracions del papa Francesc i a la trobada que va convocar a Roma per reflexionar sobre “La protecció dels menors a l’Església”. Recorda la nota que han fet els bisbes de la Tarraconense i d’altres referències que s’han fet a aquest problema.

Seguidament es procedeix a la lectura comentada d’aquest document que el bisbat de Terrassa va elaborar a l’any 2016. Va ser aprovat pel Senyor Bisbe després de reflexionar-ho amb els organismes diocesans pertinents. En la seva elaboració s’ha tingut en compte el document *Normae de gravioribus delictis* i les disposicions del sant Pare i de la Congregació per la Doctrina de la Fe. Conté criteris i orientacions d’actuació per prevenir tot tipus d’abús a menors i estableix els passos que cal prendre en cas de possible delicte i assenyalen els àmbits que cal tenir presents: àmbit dels esplais, àmbit de les relacions, àmbit de les activitats, àmbit específicament del ministre ordenat i àmbit de les noves tecnologies i les xarxes socials.

A continuació el Sr. Bisbe fa referència al document i a la situació eclesial global i diocesana pel que fa a aquest tema i s’obre un espai de diàleg amb tots els consellers.

Es constata la importància d’ajudar i educar els menors per tal que evitin situacions compromeses i que els ajudi a perdre la por a informar quan viuen situacions difícils. Pel que fa a educadors, catequistes, preveres i familiars cal que estiguin atents a petits detalls que indiquin un canvi en el comportament del menor.

El punt 6 d’aquest protocol indica que el rector de la parròquia, com a responsable jurídic, ha de disposar d’un certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals de totes les persones que estan en contacte amb menors a través de les activitats pastorals, que indiqui que no tenen antecedents penals per cap delicte contra la llibertat i indemnitat sexual. Aquest certificat no és indefinit. A nivell diocesà s’aconsella una renovació d’aquest certificat cada tres anys però és l’entitat o la parròquia quin pla de renovació

decideix. Acotar un temps curt per la renovació dóna prestigi i sensació de transparència.

Quan alguna escola, parròquia, esplai... es trobi en alguna situació d'abús de menors és important saber sostenir la comunitat o el grup per tal que aquesta crisi no robi ni afecti la il·lusió i l'esperança de viure amb més profunditat la nostra fe.

6. Informacions diverses

Després de les diverses informacions de delegacions i parròquies es clou la sessió amb la pregària final.

Visita Pastoral a l'Arxiprestat de Sant Cugat

Parròquia de Sant Cebrià de Valldoreix

El diumenge 20 de gener Mons. Salvador Cristau va presidir la Missa estacional a l'església de la Mare de Déu de l'Assumpció a les 11h.

El dimarts 22 de gener Mons. Saiz Meneses es va reunir a les 17.30h amb la Junta del Cementiri Parroquial, a les 18.30h amb els catequistes d'infants, adolescents i joves, a les 19.30h amb els acollidors de baptisme i matrimoni i finalment a les 20.30h va presidir la reunió del Consell Pastoral i Economia.

El dimecres 23 de gener Mons. Saiz Meneses va visitar a les 10.30h el temple, la rectoria i dependències, revisà i signà els llibres sacramentals i mantingué la conversa personal amb el rector.

El divendres 25 de gener Mons. Saiz Meneses es va trobar a les 18h amb els membres de Vida Creixent, a les 19h amb els grups de joves, a les 20h amb els responsables de l'Adoració i els de Comunió i Alliberament, i en acabar a les 21h amb el grup de joves universitaris.

Finalment el dimecres 30 de gener Mons. Saiz Meneses va visitar l'Escola El Pinar de Nuestra Señora, a les 11.30h, i la comunitat de religioses Filles de Santa Maria del Cor de Jesús i seguidament la Casa general i la comunitat de religioses Germanes Missioneres dels Sagrats Cor. A les 19.30h Mons. Salvador Cristau va visitar el Santuari de Schöenstatt i la seva comunitat religiosa i a les 20.30h es reuní amb els membres dels recessos d'Emaús.

Parròquia de Sant Pere Octavià

El diumenge 3 de febrer Mons. Saiz Meneses va presidir a les 19h la Missa Estacional.

El dimarts 5 de febrer a les 10h Mons. Saiz Meneses visità el temple, la rectoria i d'altres dependències, revisà i signà els llibres sacramentals i mantingué la conversa personal amb el rector, els altres preveres i diaca que hi col·laboren.

El dimecres 6 de febrer a les 18h Mons. Saiz Meneses va visitar el Monestir de Sant Domènec de Guzman de les monges dominiques, a les 20h celebrà l'Eucaristia a la parròquia i a les 20.30h es reuní amb els catequistes dels joves.

El dijous 7 de febrer Mons. Salvador Cristau es va reunir a les 16.30h amb els catequistes d'infants i monitors de l'esplai, a les 17.30h amb el grup de litúrgia i a les 18.30h amb els acollidors de matrimonis (CPM). Mons. Saiz Meneses a les 20h celebrà l'Eucaristia i a les 20.30h es reuní amb el grup d'evangelització.

El dimecres 13 de febrer Mons. Saiz Meneses visità a les 11.30h l'ermita del Sant Crist de Llaceres, a les 12h el Casal d'Avis de Can Ganxet i a les 14h es reuní amb els preveres de la parròquia.

El dijous 14 de febrer Mons. Saiz Meneses visità a les 17.30h el Col·legi Europa, a les 18.30h es reuní amb els membres de Càritas parroquial, a les 20h celebrà l'Eucaristia i a les 20.30h presidí la reunió del Consell Pastoral i d'Economia.

El dissabte 16 de febrer Mons. Saiz Meneses visità a les 13h la comunitat de jesuïtes del Centre Borja.

El dimarts 19 de febrer Mons. Saiz Meneses visità a les 10h el Col·legi Santa Isabel i la comunitat de Franciscanes Missioneres de la Immaculada, a les 11.30h el Col·legi Pureza de Maria i la comunitat de religioses Pureza de Maria i a les 13.30h va dinar en el menjador social de Càritas.

Finalment el dilluns 29 d'abril Mons. Saiz Meneses va ser rebut a l'Ajuntament per la Sra. Carmela Fortuny, alcaldessa a les 11h.

Parròquia de Sant Joan Baptista de Mirasol

El diumenge 17 de febrer a les 11.30h Mons. Salvador Cristau va presidir la Missa Estacional.

El dilluns 18 de febrer Mons. Saiz Meneses va visitar a les 11.30h l'església de la Mare de Déu del Carme, a les 12h el temple parroquial, la rectoria i dependències i revisà i signà els llibres sacramentals. Posteriorment mantingué la conversa personal amb els preveres de la parròquia.

El dimecres 20 de febrer Mons. Saiz Meneses presidí la Missa a les 20h, i a les 20.30h presidí la reunió amb els responsables de grups i activitats i altres feligresos en general.

El dimarts 5 de març Mons. Saiz Meneses va visitar a les 16.30h l'Hospital General de Catalunya i a les 18h el Tanatori de Sant Cugat.

Parròquia de la Mare de Déu de Montserrat de La Floresta-Pearson

El diumenge 3 de març Mons. Saiz Meneses presidí la Missa Estacional a les 11.30h.

El dijous 7 de març Mons. Saiz Meneses visità a les 16.30h la capella de Sant Pere, seguidament a les 17h el temple parroquial, rectoria i dependències i revisà i signà els llibres sacramentals. Posteriorment mantingué la conversa personal amb el rector. I a les 19h presidí la reunió del Consell pastoral i d'Economia.

Parròquia de la Santa Creu de Bellaterra

El diumenge 24 de març a les 13.15h Mons. Saiz Meneses presidí la Missa Estacional.

El dimarts 26 de març a les 9.30h Mons. Saiz Meneses visità la Fundació Bell Aire, a les 10.30h es reuní amb el president de l'EMD de Bellaterra, a les 11.30h visità el temple, rectoria i dependències i signà els llibres sacramentals després de revisar-los i mantingué la conversa personal amb el rector i el diaca. A les 19h es reuní amb els responsables de l'agrupament escolta, a les 20h celebrà l'Eucaristia i finalment a les 20.30h es reuní amb els responsables i feligresos en general de la parròquia.

Arxiprestat i cloenda

El divendres 1 de març a les 17.30h Mons. Saiz Meneses es va reunir a la parròquia de Sant Cebrià de Valldoreix amb els professors de religió de les escoles de l'arxiprestat.

El diumenge 7 d'abril a les 20.30h Mons. Saiz Meneses va presidir la Santa Missa de cloenda de la Visita Pastoral a la parròquia de Sant Pere Octavià a Sant Cugat del Vallès.

Crònica diocesana

Dinar solidari arxiprestal a Terrassa

El diumenge 3 de març el Sr. Bisbe presidí el dinar arxiprestal solidari de Terrassa amb 200 comensals entre els preveres de les parròquies, membres de consells i activitats arxiprestals i feligresos en general. Els beneficis van destinats a Càritas Arxiprestal i al projecte de Mans Unides de l'arxiprestat.

Recés de preparació per la Quaresma

El dilluns 4 de març, al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès, tingué lloc el Recés de preparació per a la Quaresma del clergat de Terrassa. Va ser predicat per Mons. Sergi Gordo, Bisbe auxiliar de Barcelona. Va reflexionar a partir del missatge del Papa per a la Quaresma i de la realitat eclesial i social, prenent com a fil conductor el diàleg de Jesús amb la Samaritana (Jn 4,5-42).

Ritu d'Elecció de Catecúmens a la Catedral de Terrassa

El dia 10 de març, primer diumenge de Quaresma, a les 12h, Mons. Saiz Meneses presidí a la Catedral la Missa en la que tingué lloc el Ritu d'Elecció dels 9 catecúmens que rebran els sagraments de la Iniciació Cristiana durant la Pasqua. Procedeixen de Terrassa, Rubí, Granollers i Caldes de Montbui.

Exercicis Espirituals per a preveres

Entre els dies 10 i 15 de març 20 preveres de la diòcesi varen participar en els Exercicis Espirituals que tingueren lloc a la Casa d'Espiritualitat de la Mare de Déu de Montserrat a Caldes de Montbui. En aquesta ocasió foren predicats per Mons. Domingo Oropesa, bisbe de Cienfuegos (Cuba). El darrer dia Mons. Saiz Meneses visità els exercitants i va compartir amb ells el dinar de cloenda.

Conferències quaresmals a la Catedral

El dimecres 20 de març Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrasa, pronuncià la primera conferència quaresmal a la Catedral amb el títol *És possible viure la santedat en el segle XXI?* a partir de l'exhortació del papa Francesc *La crida a la santedat en el món contemporani*. El dia 27 va fer-ho Mons. Salvador Cristau Coll, Bisbe auxiliar, amb el títol *El carnet d'identitat del cristià*. La tercera conferència, el dimecres 3 d'abril, la pronuncià Mn. Miquel Planas Buñuel, Rector de la parròquia de la Santa Creu de Terrasa, amb el tema *El combat de la vida cristiana*. Totes tres conferències es varen pronunciar a les 19.15h.

Primer recés d'Effetà al Centre penitenciari de Quatre Camins

El cap de setmana del 22 al 24 de març va tenir lloc el primer recés d'Effetà al Centre penitenciari per a joves de Quatre Camins. Mons. Saiz Meneses va presidir la Missa de clausura el diumenge a la tarda.

Presentació de l'Informe sobre la Llibertat Religiosa en el món

El dijous 28 de març Mons. Saiz Meneses presidí a la Sala Capitular de la Catedral l'acte de presentació de l'informe sobre la llibertat religiosa en el món, que realitza cada any la fundació pontifícia *Ajuda a l'Església Necessitada*, el delegat de la qual a Terrasa és el Sr. Giorgio Chevallard. La Sra. Marta García ha col·laborat en l'elaboració de l'informe. A continuació de l'acte el Sr. Bisbe presidí la Missa a la Catedral.

Vetlla de Pregària per les vocacions

El dissabte 16 de març, joves procedents de moltes parròquies visitaren el Seminari a la tarda. A les 9 del vespre participaren en la Vetlla de Pregària per les Vocacions presidida per Mons. Saiz Meneses, que estigué acompanyat per Mons. Salvador Cristau, Bisbe Auxiliar i Rector del Seminari, i un bon nombre de preveres joves. En acabar, compartiren un sopar fred preparat pels seminaristes.

El Sr. Bisbe presideix la Missa retransmesa per TVE 2

El diumenge 17 de març, amb motiu del dia del Seminari, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe responsable dels seminaris dintre de la Conferència Episcopal Tarraconense, presidí la Missa en el Monestir de Sant Domènec de Guzmán a Sant Cugat del Vallès, retransmesa per TVE 2 Catalunya.

XIII Jornada interdiocesana de professors de religió catòlica a Sabadell

El dissabte 6 d'abril la diòcesi de Terrassa va acollir a l'escola Sagrada Família de la ciutat de Sabadell la XIII Jornada interdiocesana del professorat de religió catòlica de Catalunya. Presidí l'acte Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa i estigué acompanyat per Mons. Jaume Pujol, Arquebisbe de Tarragona i encarregat d'ensenyament a la Tarraconense. El Pare Koldo Gutiérrez, SDB presentà una ponència sobre el passat Sínode de Joves. Participaren en la Jornada més de 200 professors. Mons. Saiz Meneses presidí l'Eucaristia a la parròquia de Sant Feliu de Sabadell.

Benedicció del Rams

El diumenge dia 14 d'abril al migdia Mons. Saiz Meneses celebrà la Benedicció dels Rams a la Plaça Vella de Terrassa, plena de fidels amb presència de molts infants. Seguidament, presidí la Missa a la Catedral del Sant Esperit.

Missa Crismal

El Dimarts Sant, Mons. Saiz Meneses, acompanyat de Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar, de 90 preveres, 10 diaques i els seminaristes de la diòcesi i amb l'assistència de nombrosos fidels, va celebrar a la Catedral la Missa Crismal, consagrant el Sant Crisma i beneint l'Oli dels catecúmens i l'Oli dels malalts. Els preveres varen renovar les promeses del dia de l'ordenació. En el dinar de germanor es va felicitar els qui celebren el jubileu sacerdotal que enguany són: Mn. Francesc Josep Catarineu

Vilageliu i Mn. Pere Farriol Vinyes que celebren 50 anys d'ordenació; Mn. Joan Carles Montserrat Pulido i el P. Llorenç Sagalés Cisquilla O. Cist. que celebren els 25 anys. Es varen tenir presents els preveres que estan a missions i els preveres i diaques difunts en aquest darrer any.

Tridu Pasqual

Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa va presidir les celebracions del Tridu Pasqual a la Catedral del Sant Esperit. El Dijous Sant, dia 18 d'abril a les 19h celebrà la Missa de la Cena del Senyor, amb el lavatori de peus de seminaristes i el trasllat solemne del Santíssim Sagrament. Seguí la celebració de l'Hora Santa. Seguidament el Sr. Bisbe presidí la *Procesión del Encuentro* a la parròquia de Santa Maria de les Arenes.

El Divendres Sant, dia 19, a les 12, presidí la Celebració de la Passió del Senyor, i a les 20h, el *Via Crucis* multitudinari pels carrers del centre de la ciutat, amb participació de preveres de l'Arxiprestat.

La nit de Pasqua (20 d'abril) a les 22h presidí la Vetlla Pasqual. Hi participaren els membres de la tercera comunitat neocatecumenal de la parròquia del Sagrat Cor de Sabadell que culminaven el seu itinerari. El diumenge de Pasqua (dia 21 d'abril) presidí la celebració de la Missa a les 12 del migdia. La capella de Música de la Catedral acompanyà els cants i el Sr. Bisbe impartí la Benedicció Apostòlica. En totes aquestes celebracions estigué acompanyat per Mons. Salvador Cristau, Bisbe auxiliar, i pels preveres que estan al servei de la Catedral.

Aplec Pasqual de Sabadell

El diumenge 28 d'abril, segon de Pasqua, les parròquies de l'Arxiprestat Sabadell Centre i Sud es varen trobar a les 18h a la parròquia de Sant Feliu en l'Aplec Pasqual. La celebració de l'Eucaristia va ser presidida per Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, Bisbe de Terrassa en escaure's el 15 aniversari de l'Aplec.

Trobada esportiva de les escoles diocesanes i parroquials

El dilluns 29 d'abril va tenir lloc a les instal·lacions esportives de La Garriga la setena trobada esportiva dels alumnes de cinquè de primària de les escoles diocesanes i parroquials de Terrassa. Hi participaren alumnes de Terrassa, Sabadell, Rubí i La Garriga. Els acompanyà en representació del Sr. Bisbe Mn. Joan Làzaro, Vicari Judicial i membre del patronat de la Fundació d'Escoles Diocesanes i Parroquials

Trobada pastoral de les escoles diocesanes i parroquials

El dimarts 30 d'abril el Casal de la Visitació a l'Ametlla del Vallès va acollir la trobada de pastoral d'alumnes de 2 d'ESO de les escoles diocesanes i parroquials de la diòcesi. El lema que treballen enguany les escoles a Terrassa, Sabadell, Rubí i La Garriga és "L'aventura de la VIDA" acompanyats per la figura de Santa Teresa de Calcuta. En representació del Sr. Bisbe hi va assistir Mn. Carles Cahuana, Secretari General i Canceller.

Santa Seu

Sant Pare

CRIST, LA NOSTRA ESPERANÇA, VIU!

Capítols primer a quart*

Exhortació apostòlica postsinodal *Christus vivit* als joves i a tot el poble de Déu**

1. Crist, la nostra esperança, viu, i Ell és la més bella joventut d'aquest món. Tot el que Ell toca esdevé jove, es renova, s'omple de vida. Llavors, les primeres paraules que vull dirigir a cadascun dels joves cristians són: Ell viu i et vol viu!
2. Ell està en tu, Ell està amb tu. Per més que t'allunyis, allà hi ha el Ressuscitat, cridant-te i esperant-te per tornar a començar. Quan et sentis envellit per la tristesa, les rancúnies, les pors, els dubtes o els fracassos, Ell hi serà per restituir-te la força i l'esperança.
3. A tots els joves cristians us escric amb afecte aquesta Exhortació apostòlica, és a dir, una carta que recorda algunes conviccions de la nostra fe i que al mateix temps encoratja a créixer en la santedat i en el compromís amb la pròpia vocació. Però ja que és una fita dins d'un camí sinodal, em dirigeixo al mateix temps a tot el Poble de Déu, als seus pastors i als seus fidels, perquè la reflexió sobre els joves i per als joves ens convoca i ens estimula a tots. Per tant, en alguns paràgrafs parlaré directament als joves i en altres oferiré plantejaments més generals per al discerniment eclesial.
4. M'he deixat inspirar per la riquesa de les reflexions i diàlegs del Sínode de l'any passat. No podré recollir aquí totes les aportacions que vosaltres podreu llegir en el Document final, però he tractat d'assumir en la redacció d'aquesta carta les propostes que em van semblar més significatives. D'aquesta manera, la meua paraula estarà carregada de milers de veus de creients de tot el món que van fer arribar les seves opinions al Sínode. Tot i els joves no creients, que van voler participar amb les seves reflexions, han proposat qüestions que em van plantejar noves preguntes.

* Els capítols cinquè a novè es publicaran al Butlletí número 18.

** Traducció realitzada a *Documents d'Església*.

Capítol primer

QUÈ DIU LA PARAULA DE DÉU SOBRE ELS JOVES?

5. Rescatem alguns tresors de les Sagrades Escripures, on diverses vegades es parla dels joves i de com el Senyor surt al seu encontre.

A l'Antic Testament

6. En una època en què els joves comptaven poc, alguns textos mostren que Déu els mira amb uns altres ulls. Per exemple, veiem que Josep era un dels més petits de la família (cf. *Gn 37,2-3*). Tanmateix, Déu li comunicava coses grans en somnis i va superar tots els seus germans en importants tasques quan tenia uns vint anys (cf. *Gn 37-47*).
7. En Gedeó reconeixem la sinceritat dels joves, que no acostumen a edulcorar la realitat. Quan se li va dir que el Senyor era amb ell, va respondre: «Si el Senyor és amb nosaltres, per què ens passa tot això?» (*Jt 6,13*). Però Déu no es va molestar per aquest retret i va redoblar l'aposta per ell: «Vés amb aquesta força que tens i salvaràs Israel» (*Jt 6,14*).
8. Samuel era un jovenet insegur, però el Senyor es comunicava amb ell. Gràcies al consell d'un adult, va obrir el seu cor per escoltar la crida de Déu: «Parla Senyor, que el teu servent escolta» (*1Sa 3,9-10*). Per això va ser un gran profeta que va intervenir en moments importants de la seva pàtria. El rei Saül també era un jove quan el Senyor el va cridar a complir la seva missió (cf. *1Sa 9,2*).
9. El rei David va ser escollit essent un noi. Quan el profeta Samuel estava buscant el futur rei d'Israel, un home li va presentar com a candidats els seus fills grans i més experimentats. Però el profeta va dir que l'elegit era el jovenet David, que tenia cura de les ovelles (cf. *1Sa 16,6-13*), perquè «l'home mira les aparences, però Déu mira el cor» (v. 7). La glòria de la joventut és al cor més que en la força física o en la impressió que un provoca en els altres.
10. Salomó, quan va haver de succeir el seu pare, es va sentir perdut i va dir a Déu: «Sóc un jove noi i no sé per on començar i acabar» (*1R 3,7*). No obstant això, l'audàcia de la joventut el va moure a

demanar a Déu la saviesa i es va lliurar a la seva missió. Una cosa semblant li va passar al profeta Jeremies, cridat a despertar el seu poble essent molt jove. En el seu temor va dir: «Ai Senyor! Mira que no sé parlar, perquè sóc massa jove» (*Jr 1,6*). Però el Senyor li va demanar que no digués això (cf. *Jr 1,7*), i va afegir: «No temis davant d'ells, perquè jo estic amb tu per alliberar-te» (*Jr 1,8*). El lliurament del profeta Jeremies a la seva missió mostra el que és possible si s'uneixen la frescor de la joventut i la força de Déu.

11. Una noieta jueva, que estava al servei del militar estranger Naaman, va intervenir amb fe per ajudar-lo a curar-se de la seva malaltia (cf. *2R 5,2-6*). La jove Rut va ser un exemple de generositat en quedar-se amb la seva sogra caiguda en desgràcia (cf. *Rt 1,1-18*), i també va mostrar la seva audàcia per sortir endavant en la vida (cf. *Rt 4,1-17*).

En el Nou Testament

12. Explica una paràbola de Jesús (cf. *Lc 15,11-32*) que el fill “més jove” va voler anar-se'n de la casa paterna cap a un país llunyà (cf. vv. 12-13). Però els seus somnis d'autonomia es van convertir en llibertinatge i disbauxa (cf. v. 13) i va experimentar la duresa de la soledat i de la pobresa (cf. vv. 14-16). Tot amb tot, va saber reflexionar per començar de nou (cf. vv. 17-19) i va decidir aixecar-se (cf. v. 20). És propi del cor jove disposar-se al canvi, ser capaç de tornar a aixecar-se i deixar-se ensenyar per la vida. ¿No acompanyarem el fill en aquest nou intent? Però el germà gran ja tenia el cor envellit i es va deixar posseir per l'avidesa, l'egoisme i l'enveja (cf. vv. 28-30). Jesús elogia el jove pecador que reprèn el bon camí més que el qui es creu fidel però no viu l'esperit de l'amor i de la misericòrdia.
13. Jesús, l'eternament jove, vol regalar-nos un cor sempre jove. La Paraula de Déu ens demana: «Netegeu-vos bé del llevat que éreu abans perquè sigueu una pasta nova» (*1Co 5,7*). Alhora ens convida a despullar-nos de l'«home vell» per revestir-nos de l'home «jove» (cf. *Col 3,9.10*).¹ I quan explica què és revestir-se d'aquesta joventut «que es va renovant» (v. 10) diu que és tenir «entra-

1. La mateixa paraula grega que es tradueix com “nou” s'utilitza per expressar “jove”.

nyes de misericòrdia, de bondat, d'humilitat, mansuetud, paciència, suportant-vos els uns als altres i perdonant-vos mútuament si algú té alguna queixa contra un altre» (Col 3,12-13). Això vol dir que la veritable joventut és tenir un cor capaç d'estimar. En canvi, allò que envelleix l'ànima és tot el que ens separa dels altres. Per això conclou: «Per damunt de tot, revestiu-vos de l'amor, que és el vincle de la perfecció» (Col 3,14).

14. Advertim que a Jesús no li queia bé que les persones adultes mirassin despectivament els més joves o els tinguessin al seu servei de manera despòtica. Al contrari, Ell demanava: «que el més gran entre vosaltres sigui com el més jove» (Lc 22,26). Per a Ell l'edat no establia privilegis, i que algú tingués menys anys no significava que valgués menys o que tingués menys dignitat.
15. La Paraula de Déu diu que als joves cal tractar-nos «com a germans» (1Tm 5,1), i recomana als pares: «No exaspereu els vostres fills, perquè no es desanimin» (Col 3, 21). Un jove no pot estar desanimat, és propi d'ell somiar coses grans, buscar horitzons amplis, atrevir-se a més, voler menjar-se el món, ser capaç d'acceptar propostes desafiantes i desitjar aportar el millor d'ell mateix per construir quelcom millor. Per això insisteixo als joves que no es deixin robar l'esperança, i a cada un li repeteixo: «que ningú no menyspreï la teva joventut» (1Tm 4,12).
16. Amb tot, al mateix temps als joves se'ls recomana: «Sotmeteu-vos als ancians» (1Pe 5,5). La Bíblia sempre convida a un profund respecte cap als ancians, perquè tenen un tresor d'experiència, han provat els èxits i els fracassos, les alegries i les grans angoixes de la vida, les il·lusions i els desencisos, i en el silenci del seu cor guarden moltes històries que ens poden ajudar a no equivocar-nos ni enganyar-nos per falsos miratges. La paraula d'un ancià savi convida a respectar certs límits i a saber dominar-se a temps: «Exhorta igualment els joves perquè sàpiguen controlar en tot» (Tt 2,6). No fa bé caure en un culte a la joventut, o en una actitud juvenil que menysprea els altres pels seus anys, o perquè són d'una altra època. Jesús deia que la persona sàvia és capaç de treure del bagul tant allò que és nou com allò que és vell (cf. Mt 13,52). Un jove assenyat s'obre al futur, però sempre és capaç de rescatar alguna cosa de l'experiència dels altres.
17. En l'Evangeli de Marc apareix una persona que, quan Jesús li recorda els manaments, diu: «Els he complert des de jove» (10,20).

Ja ho deia el Salm: «Tu ets la meva esperança Senyor, la meva confiança està en tu des de jove [...] m'instruíreu des de jove i encara avui us proclamo admirable» (71,5.17). Cal no penedir-se de gastar la joventut essent bons, obrint el cor al Senyor, vivint d'una altra manera. Res d'això no ens treu la joventut, sinó que l'enforteix i la renova: «La teva joventut es renova com l'àguila» (Sl 103,5). Per això sant Agustí es lamentava: «Tard et vaig estimar, bellesa tan antiga i tan nova! Tard et vaig estimar!».² Però aquell home ric, que havia estat fidel a Déu en la seva joventut, va deixar que els anys li traguessin els somnis, i va preferir continuar aferrat als seus béns (cf. *Mc* 10,22).

18. En canvi, en l'Evangeli de Mateu apareix un jove (cf. *Mt* 19,20.22) que s'acosta a Jesús per demanar més (cf. v. 20), amb aquest esperit obert dels joves, que busca nous horitzons i grans desafiaments. En realitat el seu esperit no era tan jove, perquè ja s'havia aferrat a les riqueses i a les comoditats. Ell deia de cara enfora que volia alguna cosa més, però quan Jesús li va demanar que fos generós i repartís els seus béns, es va adonar que era incapaç de desprendre's del que tenia. Finalment, «en sentir aquestes paraules el jove se'n va anar entristit» (v. 22). Havia renunciat a la seva joventut.
19. L'Evangeli també ens parla d'unes joves prudentes, que estaven preparades i atentes, mentre altres vivien distretes i adormides (cf. *Mt* 25,1-13). Perquè un pot passar la seva joventut distret, volant per la superfície de la vida, adormit, incapaç de conrear relacions profundes i d'entrar en el més profund de la vida. D'aquesta manera prepara un futur pobre, sense substància. O un pot gastar la seva joventut per conrear coses belles i grans, i així prepara un futur ple de vida i de riquesa interior.
20. Si has perdut el vigor interior, els somnis, l'entusiasme, l'esperança i la generositat, davant teu es presenta Jesús com es va presentar davant el fill mort de la vídua, i amb tota la seva potència de Ressuscitat el Senyor t'exhorta: «Jove, a tu t'ho dic, aixeca't!» (*Lc* 7,14).
21. Sens dubte hi ha molts altres textos de la Paraula de Déu que poden il·luminar-nos sobre aquesta etapa de la vida. En recollirem alguns en els pròxims capítols.

2. *Confessions*, X, 27: *PL* 32, 795.

Capítol segon

JESUCRIST SEMPRE JOVE

22. Jesús és «jove entre els joves per tal de ser exemple dels joves i consagrar-los al Senyor».³ Per això el Sínode va dir que «la joventut és una etapa original i estimulante de la vida, que el mateix Jesús va viure, santificant-la».⁴ Què ens explica l'Evangeli sobre la joventut de Jesús?

La joventut de Jesús

23. El Senyor «va exhalar l'esperit» (Mt 27,50) en una creu quan tenia poc més de 30 anys d'edat (cf. Lc 3,23). És important prendre consciència que Jesús va ser un jove. Va donar la seva vida en una etapa que avui es defineix com la d'un adult jove. En la plenitud de la seva joventut va començar la seva missió pública i així «va brillar una gran llum» (Mt 4,16), sobretot quan va donar la seva vida fins al final. Aquest final no era improvisat, sinó que tota la seva joventut va ser una preciosa preparació, en cadascun dels seus moments, perquè «tot en la vida de Jesús és signe del seu misteri»⁵ i «tota la vida de Crist és misteri de redempció».⁶
24. L'Evangeli no parla de la infantesa de Jesús, però sí que ens narra alguns esdeveniments de la seva adolescència i joventut. Mateu situa aquest període de la joventut del Senyor entre dos esdeveniments: el retorn de la seva família a Natzaret, després del temps d'exili, i el seu baptisme al Jordà, on va començar la seva missió pública. Les últimes imatges de Jesús infant són les d'un petit refugiat a Egipte (cf. Mt 2,14-15) i posteriorment les d'un repatriat a Natzaret (cf. Mt 2,19-23). Les primeres imatges de Jesús, jove adult, són les que ens el presenten entre la gentada al costat del riu Jordà, per fer-se batejar pel seu cosí Joan Baptista, com un més del seu poble (cf. Mt 3,13-17).

³ St. Ireneu, *Contra les heretgies*, II, 22,4: PG 7, 784.

⁴ *Document Final de la XV Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes*, 60. En endavant aquest document se citarà amb la sigla DF.

⁵ *Catecisme de l'Església Catòlica*, 515.

⁶ *Ibid.*, 517.

25. Aquest baptisme no era com el nostre, que ens introdueix en la vida de la gràcia, sinó que va ser una consagració abans de començar la gran missió de la seva vida. L'Evangelí diu que el seu baptisme va ser motiu de l'alegria i del beneplàcit del Pare: «Tu ets el meu Fill estimat» (Lc 3,22). De seguida Jesús va aparèixer ple de l'Esperit Sant i va ser conduït per l'Esperit al desert. Així estava preparat per sortir a predicar i a fer prodigis, per alliberar i curar (cf. Lc 4,1-14). Cada jove, quan se senti cridat a complir una missió en aquesta terra, està convidat a reconèixer en el seu interior aquestes mateixes paraules que li diu Déu Pare: «Tu ets el meu fill estimat».
26. Entre aquests relats, en trobem un que mostra Jesús en plena adolescència. És quan va tornar amb els seus pares a Natzaret, després que ells el van perdre i el van trobar al Temple (cf. Lc 2,41-51). Allà diu que «els estava subjecte» (cf. Lc 2,51), perquè no renegava de la seva família. Després, Lluc afegeix que Jesús «creixia en saviesa, edat i gràcia de Déu i dels homes» (Lc 2,52). És a dir, s'estava preparant, i en aquest període anava aprofundint la seva relació amb el Pare i amb els altres. Sant Joan Pau II explicava que no creixia només físicament, sinó que «es va donar també en Jesús un creixement espiritual», perquè «la plenitud de gràcia en Jesús era relativa a l'edat: hi havia sempre plenitud, però una plenitud creixent amb el creixement de l'edat».⁷
27. Amb aquestes dades evangèliques podem dir que, en la seva etapa de jove, Jesús es va anar «formant», es va anar preparant per complir el projecte que el Pare tenia. La seva adolescència i la seva joventut el van orientar a aquesta missió suprema.
28. En l'adolescència i en la joventut, la seva relació amb el Pare era la del Fill estimat, atret pel Pare, creixia ocupant-se de les seves coses: «No sabíeu que he d'ocupar-me dels assumptes del meu Pare?» (Lc 2,49). Tanmateix, no cal pensar que Jesús fos un adolescent solitari o un jove abstret. La seva relació amb la gent era la d'un jove que compartia tota la vida d'una família ben integrada al poble. Va aprendre el treball del seu pare i després el va reemplaçar com a fuster. Per això, en l'Evangelí un cop se l'anomena «el fill del fuster» (Mt 13,55) i una altra vegada senzillament «el fuster» (Mc 6,3). Aquest detall mostra que era un noi més del seu poble,

⁷ Catequesi (27 juny 1990), 2-3: *Insegnamenti* 13,1 (1990), 1680-1681.

que es relacionava amb tota normalitat. Ningú no el mirava com un jove rar o separat dels altres. Precisament per aquesta raó, quan Jesús va sortir a predicar, la gent no s'explicava d'on treia aquesta saviesa: «¿No és aquest el fill de Josep?» (Lc 4,22).

29. El fet és que «Jesús tampoc no va créixer en una relació tancada i absorbent amb Maria i amb Josep, sinó que es movia gustosament en la família ampliada, que incloïa els parents i amics». ⁸ Així entenem per què els seus pares, quan tornaven del pelegrinatge a Jerusalem, estaven tranquils pensant que el jovenet de dotze anys (cf. Lc 2,42) caminava lliurement entre la gent, encara que no el veiessin durant un dia sencer: «Creient que era a la caravana, van fer una jornada de camí» (Lc 2,44). Certament, pensaven que Jesús hi era, anant i venint entre els altres, fent broma amb altres de la seva edat, escoltant les narracions dels adults i compartint les alegries i les tristeses de la caravana. El terme grec utilitzat per Lluç per a la caravana de pelegrins, *synodia*, indica precisament aquesta “comunitat en camí” de la qual forma part la sagrada família. Gràcies a la confiança dels seus pares, Jesús es mou lliurement i aprèn a caminar amb tots els altres.

La seva joventut ens il·lumina

30. Aquests aspectes de la vida de Jesús poden resultar inspiradors per a tot jove que creix i es prepara per a realitzar la seva missió. Això implica madurar en la relació amb el Pare, en la consciència de ser un més de la família i del poble, i en l'obertura a ser satisfet per l'Esperit i conduït a realitzar la missió que Déu encomana, la pròpia vocació. Res d'això no hauria de ser ignorat en la pastoral juvenil, per no crear projectes que aïllin els joves de la família i del món, o que els converteixin en una minoria selecta i preservada de tot contagi. Necessitem més aviat projectes que els enforteixin, els acompanyin i els llancin al trobament amb els altres, al servei generós, a la missió.
31. Jesús no us il·lumina a vosaltres, joves, des de lluny o des de fora, sinó des de la seva pròpia joventut, que comparteix amb vosaltres. És molt important contemplar el Jesús jove que ens mostren

⁸ Exhort. ap. postsin. *Amoris laetitia* (19 març 2016), 182: AAS 108 (2016), 384.

els evangelis, perquè Ell va ser veritablement un de vosaltres, i en Ell es poden reconèixer moltes notes dels cors joves. Ho veiem, per exemple, en les següents característiques: «Jesús tenia una confiança incondicional en el Pare, va cuidar l'amistat amb els seus deixebles, i fins i tot en els moments crítics va romandre fidel a ells. Va manifestar una profunda compassió pels més febles, especialment els pobres, els malalts, els pecadors i els exclosos. Va tenir el coratge d'enfrontar-se a les autoritats religioses i polítiques del seu temps; viure l'experiència de sentir-se incomprès i descartat; va sentir por del sofriment i va conèixer la fragilitat de la passió; va dirigir la seva mirada al futur abandonant-se en les mans segures del Pare i a la força de l'Esperit. En Jesús tots els joves es poden reconèixer».⁹

32. D'altra banda, Jesús ha ressuscitat i ens vol fer participants de la novetat de la seva resurrecció. Ell és la veritable joventut d'un món envellit, i també és la joventut d'un univers que espera amb «dolors de part» (*Rm 8,22*) ser revestit amb la seva llum i amb la seva vida. A prop d'Ell podem beure de la veritable font, que manté vius els nostres somnis, els nostres projectes, els nostres grans ideals, i que ens llança a l'anunci de la vida que val la pena. En dos detalls curiosos de l'evangeli de Marc podem advertir la crida a la veritable joventut dels ressuscitats. D'una banda, en la passió del Senyor apareix un jove temorós que intentava seguir Jesús però que va fugir nu (cf. *Mc 14,51-52*), un jove que no va tenir la força d'arriscar-ho tot per seguir el Senyor. En canvi, al costat del sepulcre buit, veiem un jove «vestit amb una túnica blanca» (16,5) que convidava a perdre la por i anunciava la joia de la resurrecció (cf. 16,6-7).
33. El Senyor ens crida a encendre estrelles a la nit d'altres joves, ens convida a mirar els veritables astres, aquests signes tan variats que Ell ens dóna perquè no ens quedem quiets, sinó que imitem el sembrador que mirava les estrelles per poder llaurar el camp. Déu ens encén estels perquè continuem caminant: «Les estrelles brillen alegres en els seus llocs de guàrdia, Ell les crida i li responen» (*Ba 3,34-35*). Però Crist mateix és per a nosaltres la gran llum d'esperança i de guia en la nostra nit, perquè Ell és «l'estel radiant del matí» (*Ap 22,16*).

⁹ DF 63.

La joventut de l'Església

34. Ser jove, més que una edat és un estat del cor. D'aquí que una institució tan antiga com l'Església pugui renovar-se i tornar a ser jove en diverses etapes de la seva llarguíssima història. En realitat, en els seus moments més tràgics sent la crida a tornar a l'essencial del primer amor. Recordant aquesta veritat, el Concili Vaticà II expressava que «rica en un llarg passat, sempre viu en ella i marxant cap a la perfecció humana en el temps i cap als objectius últims de la història i de la vida, és la veritable joventut del món. Sempre és possible de trobar-hi el Crist, «el company i amic dels joves».¹⁰

Una Església que es deixa renovar

35. Demanem al Senyor que alliberi l'Església dels qui volen envellir-la, esclerotitzar-la en el passat, aturar-la, immobilitzar-la. També demanem que l'alliberi d'una altra temptació: creure que és jove perquè cedeix a tot el que el món li ofereix, creure que es renova perquè amaga el seu missatge i es mimetitza amb els altres. No. És jove quan és ella mateixa, quan rep la força sempre nova de la Paraula de Déu, de l'Eucaristia, de la presència de Crist i de la força del seu Esperit cada dia. És jove quan és capaç de tornar una i altra vegada a la seva font.
36. És cert que els membres de l'Església no hem de ser “persones estranyes”. Tots hem de sentir-nos germans i propers, com els Apòstols, que «fruien de la simpatia de tot el poble» (Ac 2,47; cf. 4,21.33; 5,13). Però al mateix temps ens hem d'atrevir a ser diferents, a mostrar altres somnis que aquest món no ofereix, a testimoniar la bellesa de la generositat, del servei, de la puresa, de la fortalesa, del perdó, de la fidelitat a la pròpia vocació, de l'oració, de la lluita per la justícia i el bé comú, de l'amor als pobres, de l'amistat social.
37. L'Església de Crist sempre pot caure en la temptació de perdre l'entusiasme perquè ja no escolta la crida del Senyor al risc de la fe, a donar-ho tot sense mesurar els perills, i torna a buscar falses seguretats mundanes. Són precisament els joves els qui poden

¹⁰ Conc. Ecum. Vat. II, *Missatge a la humanitat: Als joves* (7 desembre 1965): AAS 58 (1966), 18.

ajudar-la a mantenir-se jove, a no caure en la corrupció, a no instal·lar-se, a no enorgullir-se, a no convertir-se en secta, a ser més pobre i testimonial, a estar a prop dels últims i descartats, a lluitar per la justícia, a deixar-se interpel·lar amb humilitat. Ells poden aportar a l'Església la bellesa de la joventut quan estimulen la capacitat «d'alegrar-se amb allò que comença, de donar-se sense recompensa, de renovar-se i de marxar de nou per a noves conquestes».¹¹

38. Als qui ja no som joves, ens calen ocasions per a tenir a prop la veu i els estímuls, i «la proximitat crea les condicions perquè l'Església sigui un espai de diàleg i testimoni de fraternitat que fascini».¹² Ens cal crear més espais on ressoni la veu dels joves: «L'escolta fa possible un intercanvi de dons, en un context d'empatia [...]. Alhora, posa les condicions per a un anunci de l'Evangeli que arribi veritablement al cor, de manera incisiva i fecunda».¹³

Una Església atenta als signes dels temps

39. «Per a molts joves Déu, la religió i l'Església són paraules buides, en canvi són sensibles a la figura de Jesús, quan és presentada de manera atractiva i eficaç».¹⁴ Per això cal que l'Església no estigui massa pendent de si mateixa sinó que reflecteixi sobretot Jesucrist. Això implica que reconegui amb humilitat que algunes coses concretes han de canviar, i per això necessita també recollir la visió i fins i tot les crítiques dels joves.
40. En el Sínode es va reconèixer «que un nombre consistent de joves, per raons molt diferents, no demanen res a l'Església perquè no la consideren significativa per a la seva existència. Alguns, fins i tot, demanen expressament que se'ls deixi en pau, ja que senten la seva presència com a molesta i fins irritant. Aquesta petició sovint no neix d'un menyspreu acrític i impulsiu, sinó que enfonsa les seves arrels en raons serioses i comprensibles: els escàndols sexuals i econòmics; la manca de preparació dels ministres ordenats que no saben copsar adequadament la sensibilitat dels joves; la poca cura en la preparació de l'homilia i en l'explicació

¹¹ Ibid.

¹² DF 1.

¹³ Ibid., 8.

¹⁴ Ibid., 50.

de la Paraula de Déu; el paper passiu assignat als joves dins de la comunitat cristiana; la dificultat de l'Església per donar raó de les seves posicions doctrinals i ètiques a la societat contemporània».¹⁵

41. Si bé hi ha joves que gaudeixen quan veuen una Església que es manifesta humilment segura dels seus dons i també capaç d'exercir una crítica lleial i fraterna, altres joves reclamen una Església que escolti més, que no perdi el temps condemnant el món. No volen veure una Església callada i tímida, però tampoc que estigui sempre en guerra per dos o tres temes que l'obsessionen. Per tal de ser creïble davant els joves, de vegades necessita recuperar la humilitat i senzillament escoltar, reconèixer en el que diuen els altres alguna llum que l'ajudi a descobrir millor l'Evangelí. Una Església a la defensiva, que perd la humilitat, que deixa d'escoltar, que no permet que la qüestionin, perd la joventut i esdevé un museu. Com podrà acollir d'aquesta manera els somnis dels joves? Encara que tingui la veritat de l'Evangelí, això no vol dir que l'hagi comprès plenament; més aviat ha de créixer sempre en la comprensió d'aquest tresor inesgotable.¹⁶
42. Per exemple, una Església massa temerosa i estructurada pot ser permanentment crítica davant tots els discursos sobre la defensa dels drets de les dones, i assenyalar constantment els riscos i els possibles errors d'aquests reclams. En canvi, una Església viva pot reaccionar prestant atenció a les legítimes reivindicacions de les dones que demanen més justícia i igualtat. Pot recordar la història i reconèixer una llarga trama d'autoritarisme per part dels homes, de submissió, de diverses formes d'esclavitud, d'abús i de violència masculista. Amb aquesta mirada serà capaç de fer seus aquests reclams de drets, i donarà la seva aportació amb convicció per a una major reciprocitat entre homes i dones, encara que no estigui d'acord amb tot el que proposin alguns grups feministes. En aquesta línia, el Sínode va voler renovar el compromís de l'Església «contra tota mena de discriminació i violència sexual».¹⁷ Aquesta és la reacció d'una Església que es manté jove i que es deixa qüestionar i impulsar per la sensibilitat dels joves.

¹⁵ Ibid., 53.

¹⁶ Cf. Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. *Dei Verbum*, sobre la divina Revelació, 8.

¹⁷ DF 150.

Maria, la noia de Natzaret

43. Al cor de l'Església resplendeix Maria. Ella és el gran model per a una Església jove, que vol seguir Crist amb frescor i docilitat. Quan era molt jove, va rebre l'anunci de l'àngel i no es va estar de fer preguntes (cf. *Lc 1,34*). Però tenia una ànima disponible i va dir: «Sóc l'esclava del Senyor» (*Lc 1,38*).
44. «Sempre crida l'atenció la força del “sí” de Maria jove. La força d'aquest “faci's” que va dir a l'àngel. Va ser una cosa diferent a una acceptació passiva o resignada. Va ser una cosa diferent a un “sí” com dient: bé, anem a provar a veure què passa. Maria no coneixia aquesta expressió: anem a veure què passa. Era decidida, va saber de què es tractava i va dir “sí”, sense giragonses. Va ser alguna cosa més, va ser una cosa diferent. Va ser el “sí” de qui es vol comprometre i el que vol arriscar, de qui vol apostar-ho tot, sense més seguretat que la certesa de saber que era portadora d'una promesa. I jo us pregunto a cada un de vosaltres. ¿Us senti-u portadors d'una promesa? Quina promesa tinc al cor per dur endavant? Maria tindria, sense dubte, una missió difícil, però les dificultats no eren una raó per dir “no”. Segur que tindria complicacions, però no serien les mateixes complicacions que es produeixen quan la covardia ens paralitza per no tenir-ho tot clar o assegurat per endavant. Maria no va comprar una assegurança de vida! Maria se la va jugar i per això és forta, per això és una *influencer*, és la *influencer* de Déu! El “sí” i les ganes de servir van ser més forts que els dubtes i les dificultats».¹⁸
45. Sense cedir a evasions ni miratges, «ella va saber acompanyar el dolor del seu Fill [...] sostenir-lo en la mirada, aixoplugar-lo amb el cor. Dolor que va patir, però no la va resignar. Va ser la dona forta del “sí”, que sosté i acompanya, acull i abraça. Ella és la gran custòdia de l'esperança [...]. D'ella aprenem a dir “sí” a la tossuda paciència i creativitat d'aquells que no s'acovardeixen i tornen a començar».¹⁹
46. Maria era la noia d'ànima gran que s'estremia d'alegria (cf. *Lc 1,47*), era la joveneta amb els ulls il·luminats per l'Esperit Sant

¹⁸ Discurs en la Vetlla amb els joves en la XXXIV Jornada Mundial de la Joventut a Panamà (26 gener 2019): *L'Osservatore Romano*, 28-29 febrer 2019, 6.

¹⁹ Oració conclusiva del Viacrucis en la XXXIV Jornada Mundial de la Joventut a Panamà (25 gener 2019): *L'Osservatore Romano*, 27 gener 2019, 12.

que contemplava la vida amb fe i ho guardava tot en el seu cor de noia (cf. *Lc 2,19.51*). Era la inquieta, la qual es posa contínuament en camí, que quan va saber que la seva cosina la necessitava no va pensar en els seus propis projectes, sinó que va sortir cap a la muntanya «de pressa» (*Lc 1,39*).

47. I si calia protegir el seu nen, anava amb Josep a un país llunyà (cf. *Mt 2,13-14*). Per això va romandre al costat dels deixebles reunits en oració esperant l'Esperit Sant (cf. *Ac 1,14*). Així, amb la seva presència, va néixer una Església jove, amb els seus Apòstols en sortida per fer néixer un món nou (cf. *Ac 2,4-11*).
48. Aquella noia avui és la Mare que vetlla pels fills, aquests fills que caminem per la vida moltes vegades cansats, necessitats, però volent que la llum de l'esperança no s'apagui. Això és el que volem: que la llum de l'esperança no s'apagui. La nostra Mare mira aquest poble pelegrí, poble de joves volgut per ella, que la busca fent silenci al cor encara que en el camí hi hagi molt soroll, converses i distraccions. Però davant els ulls de la Mare només hi cap el silenci esperançat. I així Maria il·lumina de nou la nostra joventut.

Joves sants

49. El cor de l'Església també està ple de joves sants, que van lliurar la seva vida per Crist, molts d'ells fins al martiri. Ells van ser preciosos reflexos de Crist jove que brillen per estimular-nos i per treure'ns de l'ensopiment. El Sínode va destacar que «molts joves sants han fet brillar els trets de l'edat juvenil en tota la seva bellesa i en la seva època van ser veritables profetes de canvi; el seu exemple mostra de què són capaços els joves quan s'obren al trobament amb Crist».²⁰
50. «A través de la santedat dels joves l'Església pot renovar el seu ardor espiritual i el seu vigor apostòlic. El bàlsam de la santedat generada per la vida bona de tants joves pot curar les ferides de l'Església i del món, retornant-nos a aquella plenitud de l'amor al qual des de sempre hem estat cridats: els joves sants ens animen a tornar al nostre amor primer (cf. *Ap 2,4*)».²¹ Hi ha sants que no van conèixer la vida adulta, i ens van deixar el testimoniatge d'una

²⁰ DF 65.

²¹ *Ibid.*, 167.

altra manera de viure la joventut. Recordem almenys a alguns d'ells, de diferents moments de la història, que van viure la santedat cadascun a la seva manera.

51. Al segle III, sant Sebastià era un jove capità de la guàrdia pretoriana. Expliquen que parlava de Crist per tot arreu i tractava de convertir els seus companys, fins que li van ordenar renunciar a la seva fe. Com que no ho va acceptar, van llançar sobre ell una pluja de fletxes, però va sobreviure i va continuar anunciant el Crist sense por. Finalment el van assotar fins matar-lo.
52. Sant Francesc d'Assís, essent molt jove i ple de somnis, va escoltar la crida de Jesús a ser pobre com Ell i a restaurar l'Església amb el seu testimoniatge. Va renunciar a tot amb alegria i és el sant de la fraternitat universal, el germà de tots, que lloava el Senyor per les seves criatures. Va morir el 1226.
53. Santa Joana d'Arc va néixer el 1412. Era una jove camperola que, malgrat la seva curta edat, va lluitar per defensar França dels invasors. Incompresa pel seu aspecte i per la seva forma de viure la fe, va morir a la foguera.
54. El beat Andreu Phû Yên era un jove vietnamita del segle XVII. Era catequista i ajudava els missioners. Va ser fet presoner per la seva fe, i pel fet que no va voler renunciar-hi va ser assassinat. Va morir dient: "Jesús".
55. En aquest mateix segle, santa Caterina Tekakwitha, una jove laica nativa d'Amèrica del Nord, va patir una persecució per la seva fe i va fugir caminant més de 300 quilòmetres a través de boscos espessos. Es va consagrar a Déu i va morir dient: "Jesús, t'estimo!".
56. Sant Domènec Savio oferia a Maria tots els seus sofriments. Quan sant Joan Bosco li va ensenyar que la santedat suposa estar sempre alegres, va obrir el seu cor a una alegria contagiosa. Procurava estar prop dels seus companys més marginats i malalts. Va morir el 1857 als catorze anys, dient: "Quina meravella estic veient!".
57. Santa Teresa de l'Infant Jesús va néixer el 1873. Als 15 anys, travessant moltes dificultats, va aconseguir ingressar a un convent carmelita. Va viure el caminet de la confiança total en l'amor del Senyor i es va proposar alimentar amb la seva oració el foc de l'amor que mou l'Església.

58. El beat Ceferino Namuncurá era un jove argentí, fill d'un destacat cacic dels pobles originaris. Va arribar a ser seminarista salesià, ple de desitjos de tornar a la seva tribu per dur a Jesucrist. Va morir el 1905.
59. El beat Isidor Bakanja era un laic del Congo que donava testimoni de la seva fe. Va ser torturat durant molt de temps per haver proposat el cristianisme a altres joves. Va morir perdonant el seu botxí el 1909.
60. El beat Pier Giorgio Frassati, que va morir el 1925, «era un jove d'una alegria contagiosa, una alegria que superava també moltes dificultats de la seva vida». ²² Deia que ell intentava retribuir l'amor de Jesús que rebia en la comunió, visitant i ajudant els pobres.
61. El beat Marcel Callo era un jove francès que va morir el 1945. A Àustria va ser tancat en un camp de concentració on confortava en la fe els seus companys de captiveri, enmig de durs treballs.
62. La jove beata Chiara Badano, que va morir el 1990, «va experimentar com el dolor pot ser transfigurat per l'amor [...]. La clau de la seva pau i alegria era la plena confiança en el Senyor i l'acceptació de la malaltia com una misteriosa expressió de la seva voluntat per al seu bé i el dels altres». ²³
63. Que ells i també molts joves que potser des del silenci i l'anonimat han viscut a fons l'Evangeli, intercedeixin per l'Església, perquè estigui plena de joves alegres, valents i entregats que regalin al món nous testimoniatges de santedat.

Capítol tercer

VOSALTRES SOU L'ARA DE DÉU

64. Després de recórrer la Paraula de Déu, no podem dir només que els joves són el futur del món. Són el present, l'estan enriquint amb la seva aportació. Un jove ja no és un nen, està en un moment de la vida en què comença a prendre diferents responsabilitats, participant amb els adults en el desenvolupament de la família,

²² St. Joan Pau II, Discurs als joves a Torí (13 abril 1980), 4: *Insegnamenti* 3,1 (1980), 905.

²³ Benet XVI, Missatge per a la XXVII Jornada Mundial de la Joventut (15 març 2012): AAS 104 (2012), 359.

de la societat, de l'Església. Però els temps canvien, i ressona la pregunta: com són els joves avui, què els passa ara?

En positiu

65. El Sínode ha reconegut que els fidels de l'Església no sempre tenen l'actitud de Jesús. En lloc de disposar-nos a escoltar-los a fons, «de vegades predomina la tendència a donar respostes pre-establertes i receptes preparades, sense deixar que les preguntes dels joves es plantegin amb la seva novetat i sense acceptar la seva provocació».²⁴ En canvi, quan l'Església abandona esquemes rígids i s'obre a l'escolta disponible i atenta dels joves, aquesta empatia l'enriqueix, perquè «permet que els joves donin la seva aportació a la comunitat, ajudant-la a obrir-se a noves sensibilitats i a plantejar-se preguntes inèdites».²⁵
66. Avui els adults correm el risc de fer un llistat de calamitats, de defectes de la joventut actual. Alguns podran aplaudir-nos perquè semblen experts a trobar punts negatius i perills. Però quin seria el resultat d'aquesta actitud? Més i més distància, menys proximitat, menys ajuda mútua.
67. La clarividència de qui ha estat cridat a ser pare, pastor o guia dels joves consisteix a trobar la petita flama que continua cremant, la canya que sembla trencar-se (cf. *Is* 42,3), però que tanmateix encara no s'esberla. És la capacitat de trobar camins on altres veuen només muralles, és l'habilitat de reconèixer possibilitats on altres veuen només perills. Així és la mirada de Déu Pare, capaç de valorar i alimentar les llavors de bé sembrades en els cors dels joves. El cor de cada jove, per tant, ha de ser considerat "terra sagrada", portador de llavors de vida divina, davant del qui ens hem de "des-calçar" per poder apropar-nos i aprofundir en el Misteri.

Moltes joventuts

68. Podríem intentar descriure les característiques dels joves d'avui, però abans de res vull recollir un advertiment dels Pares sinodals: «La composició del Sínode ha fet visible la presència i l'aportació

²⁴ DF 8.

²⁵ Ibid.

de les diverses regions del món, i ha posat en relleu la bellesa de ser Església universal. Fins i tot en un context de globalització creixent, els Pares sinodals han demanat que es destaquessin les nombroses diferències entre contextos i cultures, àdhuc dins d'un mateix país. Hi ha una pluralitat de mons juvenils, tant és així que en alguns països es tendeix a utilitzar el terme "joventut" en plural. A més, la franja d'edat considerada per aquest Sínode (16-29 anys) no representa un conjunt homogeni, sinó que està composta per grups que viuen situacions peculiars.²⁶

69. Ja des del punt de vista demogràfic, en alguns països hi ha molts joves, mentre d'altres tenen una taxa de natalitat molt baixa. Però «una altra diferència deriva de la història, que distingeix els països i continents d'antiga tradició cristiana, la cultura és portadora d'una memòria que cal no perdre, respecte dels països i continents marcats en canvi per altres tradicions religioses i en els quals el cristianisme és una presència minoritària i de vegades recent. En altres territoris, a més, les comunitats cristianes i els joves que en formen part són objecte de persecució».²⁷ També cal distingir els joves «als quals la globalització ofereix un major nombre d'oportunitats, d'aquells que viuen al marge de la societat o en el món rural i pateixen els efectes de formes d'exclusió i descart».²⁸
70. Hi ha moltes diferències més, que seria complex detallar aquí. Per tant, no crec convenient aturar-me a oferir una anàlisi exhaustiva sobre els joves en el món actual, sobre com viuen i què els passa. Però, com que tampoc no puc deixar de mirar la realitat, recolliré breument algunes aportacions que van arribar abans del Sínode i altres que hi vaig poder recollir.

Algunes coses que els passen als joves

71. La joventut no és una cosa que es pugui analitzar en abstracte. En realitat, "la joventut" no existeix, existeixen els joves amb les seves vides concretes. En el món actual, ple de progressos, moltes d'aquestes vides estan exposades al sofriment i a la manipulació.

²⁶ Ibid., 10.

²⁷ Ibid., 11.

²⁸ Ibid., 12.

Joves d'un món en crisi

72. Els pares sinodals van evidenciar amb dolor que «molts joves viuen en contextos de guerra i pateixen la violència en una innombrable varietat de formes: segrestos, extorsions, crim organitzat, tràfic d'éssers humans, esclavitud i explotació sexual, estupes de guerra, etc. A d'altres joves, a causa de la seva fe, els costa trobar un lloc en les seves societats i són víctimes de diversos tipus de persecucions, i fins i tot la mort. Són molts els joves que, per constricció o falta d'alternatives, viuen perpetrant delictes i violències: nens soldats, bandes armades i criminals, tràfic de droga, terrorisme, etc. Aquesta violència trunca moltes vides joves. Abusos i addiccions, així com violència i comportaments negatius són algunes de les raons que porten els joves a la presó, amb una especial incidència en alguns grups ètnics i socials».²⁹
73. Molts joves són ideologitzats, utilitzats i aprofitats com a carn de canó o com a força de xoc per destruir, acoquinar o ridiculitzar-ne uns altres. I el pitjor és que molts es tornen éssers individualistes, enemics i desconfiats de tots, que així esdevenen presa fàcil d'ofertes deshumanitzants i dels plans destructius que elaboren grups polítics o poders econòmics.
74. Encara són «més nombrosos al món els joves que pateixen formes de marginació i d'exclusió social per raons religioses, ètniques o econòmiques. Recordem la difícil situació d'adolescents i joves que queden embarassades i la plaga de l'avortament, així com la difusió de la Sida, les diverses formes d'addicció (drogues, jocs d'atzar, pornografia, etc.) i la situació dels nens i joves de carrer, que no tenen casa ni família ni recursos econòmics».³⁰ Quan, a més, són dones, aquestes situacions de marginació es tornen doblement doloroses i difícils.
75. No siguem una Església que no plora davant d'aquests drames dels seus fills joves. Mai no ens hi hem d'acostumar, perquè qui no sap plorar no és mare. Nosaltres volem plorar perquè la societat també sigui més mare, perquè en comptes de matar aprengui a parir, perquè sigui promesa de vida. Plorem quan recordem als joves que ja han mort per la misèria i la violència, i demanem a la

²⁹ Ibid., 41.

³⁰ Ibid., 42.

societat que aprengui a ser mare solidària. Aquest dolor no se'n va, camina amb nosaltres, perquè la realitat no es pot amagar. El pitjor que podem fer és aplicar la recepta de l'esperit mundà que consisteix a anestesiar els joves amb altres notícies, amb altres distraccions, amb banalitats.

76. Potser «aquells que portem una vida més o menys sense necessitats no sabem plorar. Certes realitats de la vida només es veuen amb els ulls nets per les llàgrimes. Us convido que cadascú es pregunti: He après a plorar? ¿He après a plorar quan veig un nen amb fam, un nen drogat al carrer, un nen que no té casa, un nen abandonat, un nen abusat, un nen usat per una societat com esclau? ¿O el meu plor és el plor capritxós d'aquell que plora perquè li agradaria tenir una mica més?». ³¹ Intenta aprendre a plorar pels joves que estan pitjor que tu. La misericòrdia i la compassió també s'expressen plorant. Si no et surt, prega al Senyor que et concedeixi vessar llàgrimes pel sofriment d'altres. Quan sàpigues plorar, llavors sí que seràs capaç de fer quelcom de cor pels altres.
77. A vegades el dolor d'alguns joves és molt punyent; és un dolor que no es pot expressar amb paraules; és un dolor que ens bufeteja. Aquests joves només poden dir-li a Déu que pateixen molt, que els costa massa seguir endavant, que ja no creuen en ningú. Però en aquest lament punyent es fan presents les paraules de Jesús: «Feliços els afligits, perquè seran consolats» (Mt 5,4). Hi ha joves que han pogut obrir-se camí en la vida perquè els ha arribat aquesta promesa divina. Tant de bo que sempre hi hagi prop d'un jove sofrent una comunitat cristiana que pugui fer ressonar aquestes paraules amb gestos, abraçades i ajudes concretes.
78. És veritat que els poderosos presten alguns ajuts, però sovint a un alt cost. En molts països pobres les ajudes econòmiques d'alguns països més rics o d'alguns organismes internacionals solen estar vinculades a l'acceptació de propostes occidentals pel que fa a la sexualitat, al matrimoni, a la vida o a la justícia social. Aquesta colonització ideològica danya especialment els joves. Alhora, veiem com certa publicitat ensenya a les persones a estar sempre insatisfetes i contribueix a la cultura de l'exclusió, on els mateixos joves acaben convertits en material a excloure.

³¹ Discurs als joves a Manila (18 gener 2015): *L'Osservatore Romano*, 19-20 gener 2015, 7.

79. La cultura actual presenta un model de persona molt associat a la imatge d'allò que és jove. Se sent bell qui aparenta joventut, qui realitza tractaments per fer desaparèixer les empremtes del temps. Els cossos joves són constantment usats en la publicitat, per vendre. El model de bellesa és un model juvenil, però estiguem atents, perquè això no és un elogi per als joves. Només vol dir que els adults volen robar la joventut per a ells, no que respectin, estimin i cuidin als joves.
80. Alguns joves «senten les tradicions familiars com opriments i les defugen impulsats per una cultura globalitzada que de vegades els deixa sense punts de referència. En altres parts del món, en canvi, entre joves i adults no es dona un veritable conflicte generacional, sinó una estranyesa mútua. De vegades els adults no tracten de transmetre els valors fonamentals de l'existència o no ho aconsegueixen, o bé assumeixen estils juvenils, invertint la relació entre generacions. D'aquesta manera, es corre el risc que la relació entre joves i adults romangui en el pla afectiu, sense tocar la dimensió educativa i cultural». ³² Si en fa de mal, això, als joves, encara que alguns no ho adverteixin! Els mateixos joves ens han fet notar que això dificulta enormement la transmissió de la fe «en alguns països on no hi ha llibertat d'expressió, i on se'ls impedeix de participar en l'Església». ³³

Desitjos, ferides i recerques

81. Els joves reconeixen que el cos i la sexualitat tenen una importància essencial per a la seva vida i en el camí de creixement de la seva identitat. No obstant això, en un món que emfatitza excessivament la sexualitat, és difícil mantenir una bona relació amb el propi cos i viure serenament les relacions afectives. Per aquesta i per altres raons, la moral sexual sol ser moltes vegades «causa d'incomprensió i d'allunyament de l'Església, ja que es percep com un espai de judici i de condemna». Alhora, els joves expressen «un explícit desig de confrontar-se sobre les qüestions relatives a la diferència entre identitat masculina i femenina, a la reciprocitat entre homes i dones, i a l'homosexualitat». ³⁴

³² DF 34.

³³ Document de la Reunió presinodal per a la preparació de la XV Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes (24 març 2018), I, 1.

³⁴ DF 39.

82. En el nostre temps «els avenços de les ciències i de les tecnologies biomèdiques incideixen sobre la percepció del cos, induint a la idea que es pot modificar sense límit. La capacitat d'intervenir sobre l'ADN, la possibilitat d'inserir elements artificials en l'organisme (*cyborg*) i el desenvolupament de les neurociències constitueixen un gran recurs, però al mateix temps plantegen interrogants antropològics i ètics».³⁵ Poden portar-nos a oblidar que la vida és un do, i que som éssers creats i limitats, que fàcilment podem ser instrumentalitzats pels que tenen el poder tecnològic.³⁶ «A més en alguns contextos juvenils es difon un cert atractiu per comportaments de risc com a instrument per explorar-se a si mateixos, buscant emocions fortes i obtenir un reconeixement. [...] Aquests fenòmens, als quals estan exposades les noves generacions, constitueixen un obstacle per a una maduració serena».³⁷
83. En els joves també hi ha els cops, els fracassos, els records tristos clavats en l'ànima. Moltes vegades «són les ferides de les derrotes de la pròpia història, dels desitjos frustrats, de les discriminacions i injustícies sofertes, el fet de no haver-se sentit estimats o reconeguts». A més «hi ha les ferides morals, el pes dels propis errors, els sentiments de culpa per haver-se equivocat».³⁸ Jesús es fa present en aquestes creus dels joves, per oferir-los la seva amistat, el seu alleujament, la seva companyia guaridora, i l'Església vol ser el seu instrument en aquest camí cap a la restauració interior i la pau del cor.
84. En alguns joves reconeixem un desig de Déu, encara que no tingui tots els contorns del Déu revelat. En altres podrem albirar un somni de fraternitat, que no és poc. En molts hi haurà un desig real de desenvolupar les capacitats que hi ha en ells per aportar alguna cosa al món. En alguns veiem una sensibilitat artística especial, o una recerca d'harmonia amb la natura. En altres hi haurà potser una gran necessitat de comunicació. En molts d'ells trobarem un profund desig d'una vida diferent. Es tracta de veritables punts de partida, fibres interiors que esperen amb obertura una paraula d'estímul, de llum i d'alè.
85. El Sínode ha tractat especialment tres temes de gran importància, les conclusions vull acollir textualment, tot i que encara ens

³⁵ Ibid., 37.

³⁶ Cf. Carta enc. *Laudato si'* (24 maig 2015), 106: AAS 107 (2015), 889-890.

³⁷ DF 37.

³⁸ Ibid., 67.

requeriran avançar en un major anàlisi i desenvolupar una més adequada i eficaç capacitat de resposta.

L'ambient digital

86. «L'ambient digital caracteritza el món contemporani. Àmplies franges de la humanitat estan immerses en ell de manera ordinària i contínua. Ja no es tracta només d'“usar” instruments de comunicació, sinó de viure en una cultura àmpliament digitalitzada, que afecta de manera molt profunda la noció de temps i d'espai, la percepció d'un mateix, dels altres i del món, la manera de comunicar, d'aprendre, d'informar-se, d'entrar en relació amb els altres. Una manera d'apropar-se a la realitat que sol privilegiar la imatge respecte a l'escolta i a la lectura incideix en la manera d'aprendre i en el desenvolupament del sentit crític».³⁹
87. La web i les xarxes socials han creat una nova manera de comunicar-se i de vincular-se, i «són una plaça en què els joves passen molt de temps i es troben fàcilment, encara que l'accés no és igual per a tots, en particular en algunes regions del món. En qualsevol cas, constitueixen una extraordinària oportunitat de diàleg, trobada i intercanvi entre persones, així com d'accés a la informació i al coneixement. D'altra banda, l'entorn digital és un context de participació sociopolítica i de ciutadania activa, i pot facilitar la circulació d'informació independent capaç de tutelar eficaçment les persones més vulnerables posant de manifest les violacions dels seus drets. En nombrosos països, web i xarxes socials representen un indret irrenunciable per arribar als joves i implicar-los, fins i tot en iniciatives i activitats pastorals».⁴⁰
88. Però per comprendre aquest fenomen en la seva totalitat cal reconèixer que, com tota realitat humana, està travessat per límits i mancances. No és sa confondre la comunicació amb el simple contacte virtual. De fet, «l'ambient digital també és un territori de solitud, manipulació, explotació i violència, fins arribar al cas extrem de la *dark web*. Els mitjans de comunicació digitals poden exposar al risc de dependència, d'aïllament i de progressiva pèrdua de contacte amb la realitat concreta, obstaculitzant el desen-

³⁹ Ibid., 21.

⁴⁰ Ibid., 22.

volupament de relacions interpersonals autèntiques. Noves formes de violència es difonen a través dels mitjans de comunicació social, per exemple el ciberassetjament; la *web* també és un canal de difusió de la pornografia i d'exploració de les persones per a fins sexuals o mitjançant el joc d'atzar».⁴¹

89. No s'hauria d'oblidar que «en el món digital hi ha en joc ingents interessos econòmics, capaços de realitzar formes de control tan subtils com invasives, creant mecanismes de manipulació de les consciències i del procés democràtic. El funcionament de moltes plataformes sovint acaba per afavorir el trobament entre persones que pensen de la mateixa manera, obstaculitzant la confrontació entre les diferències. Aquests circuits tancats faciliten la difusió d'informacions i notícies falses, fomentant prejudicis i odís. La proliferació de les *fake news* és expressió d'una cultura que ha perdut el sentit de la veritat i sotmet els fets a interessos particulars. La reputació de les persones està en perill mitjançant judicis sumaris en línia. El fenomen afecta també l'Església i els seus pastors».⁴²
90. En un document que van preparar 300 joves de tot el món abans del Sínode, van indicar que «les relacions en línia es poden tornar inhumanes. Els espais digitals ens enceguen a la vulnerabilitat de l'altre i obstaculitzen la reflexió personal. Problemes com la pornografia distorsionen la percepció que el jove té de la sexualitat humana. La tecnologia usada d'aquesta manera, crea una realitat paral·lela il·lusòria que ignora la dignitat humana».⁴³ La immersió en el món virtual ha propiciat una mena de “migració digital”, és a dir, un distanciament de la família, dels valors culturals i religiosos, que porta moltes persones a un món de solitud i d'autoinvenció, fins a experimentar així una manca d'arrels encara que romanguin físicament al mateix lloc. La vida nova i desbordant dels joves, que empeny i busca autoafirmar la pròpia personalitat, s'enfronta avui a un desafiament nou: interactuar amb un món real i virtual en el qual s'endinsen sols com en un continent global desconegut. Els joves d'avui són els primers a fer aquesta síntesi entre el personal, el propi de cada cultura, i el global. Però això requereix que aconseguixin passar del contacte virtual a una bona i sana comunicació.

⁴¹ Ibid., 23.

⁴² Ibid., 24.

⁴³ Document de la Reunió presinodal per a la preparació de la XV Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes (24 març 2018), I, 4.

Els emigrants com a paradigma del nostre temps

91. ¿No recordarem tants joves afectats per les migracions? Els fenòmens migratoris «no representen una emergència transitòria, sinó que són estructurals. Les migracions poden tenir lloc dins del mateix país o bé entre països diferents. La preocupació de l'Església afecta en particular aquells que fugen de la guerra, de la violència, de la persecució política o religiosa, dels desastres naturals –deguts, entre altres coses, als canvis climàtics– i de la pobresa extrema: molts d'ells són joves. En general, busquen oportunitats per a ells i per les seves famílies. Somien amb un futur millor i volen crear les condicions perquè es faci realitat».⁴⁴ Els emigrants «ens recorden la condició originària de la fe, és a dir la de ser “forasters i pelegrins a la terra” (He 11,13)».⁴⁵
92. Altres emigrants són «atreïts per la cultura occidental, de vegades amb expectatives poc realistes que els exposen a grans desil·lusions. Traficants sense escrúpols, sovint vinculats als càrtels de la droga i de les armes, exploten la situació de debilitat dels immigrants, que al llarg del seu viatge amb massa freqüència experimenten la violència, el tràfic de persones, l'abús psicològic i físic, i sofriments indescriptibles. Cal assenyalar l'especial vulnerabilitat dels immigrants menors no acompanyats, i la situació dels qui es veuen obligats a passar molts anys en els camps de refugiats o que romanen bloquejats durant molt de temps en els països de trànsit, sense poder continuar els seus estudis ni desenvolupar els seus talents. En alguns països d'arribada, els fenòmens migratoris susciten alarma i por, sovint fomentats i explotats amb fins polítics. Es difon així una mentalitat xenòfoba, de gent tancada i replegada sobre si mateixa, davant la qual cal reaccionar amb decisió».⁴⁶
93. «Els joves que emigren han de separar-se del seu propi context d'origen i sovint viuen un desarrelament cultural i religiós. La fractura també afecta a les comunitats d'origen, que perden els elements més vigorosos i emprenedors, i les famílies, en particular quan emigra un dels pares o tots dos, deixant els fills al país d'origen. L'Església té un paper important com a referència per als

⁴⁴ DF 25.

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Ibid., 26.

joves d'aquestes famílies trencades. Tot amb tot, les històries dels emigrants també són històries de trobament entre persones i entre cultures: per a les comunitats i les societats a les quals arriben són una oportunitat d'enriquiment i de desenvolupament humà integral de tots. Les iniciatives d'acollida que fan referència a l'Església tenen un paper important des d'aquest punt de vista, i poden revitalitzar a les comunitats capaços de realitzar-les».⁴⁷

94. «Gràcies a la diversa procedència dels Pares [sinodals], respecte al tema dels emigrants el Sínode ha viscut el trobament de moltes perspectives, en particular entre països d'origen i països d'arribada. A més, ha ressonat el crit d'alarma d'aquelles Esglésies els membres de les quals es veuen obligats a escapar de la guerra i de la persecució, i que veuen en aquestes migracions forçades una amenaça per a la seva pròpia existència. Precisament el fet d'incloure en el seu si totes aquestes perspectives posa l'Església en condicions d'exercir enmig de la societat un paper profètic sobre el tema de les migracions».⁴⁸ Demano especialment als joves que no caiguin en les xarxes dels qui volen enfrontar-los a altres joves que arriben als seus països, fent-los veure com a éssers perillosos i com si no tinguessin la mateixa inalienable dignitat de tot ésser humà.

Posar fi a tota mena d'abusos

95. En els últims temps se'ns ha reclamat amb força que escoltem el crit de les víctimes dels diferents tipus d'abús que han portat a terme alguns bisbes, sacerdots, religiosos i laics. Aquests pecats provoquen en les seves víctimes «sofriments que poden arribar a durar tota la vida i als quals cap penediment no pot posar remei. Aquest fenomen està molt difós en la societat i afecta també l'Església i representa un seriós obstacle per a la seva missió».⁴⁹
96. És veritat que «la plaga dels abusos sexuals a menors és per desgràcia un fenomen històricament difús en totes les cultures i societats», especialment en el si de les pròpies famílies i en diverses institucions, l'extensió del qual s'ha evidenciat sobretot «gràcies a un canvi de sensibilitat de l'opinió pública». Però «la universalitat

⁴⁷ Ibid., 27.

⁴⁸ Ibid., 28.

⁴⁹ Ibid., 29.

d'aquesta plaga, ahora que confirma la seva gravetat en les nostres societats, no disminueix la seva monstruositat dins de l'Església» i «en la justificada ràbia de la gent, l'Església veu el reflex de la ira de Déu, traït i bufetejat».⁵⁰

97. «El Sínode renova el seu ferm compromís en l'adopció de mesures rigoroses de prevenció que impedeixin que es repeteixin, a partir de la selecció i de la formació d'aquells a qui s'encomanaran tasques de responsabilitat i educatives».⁵¹ Al mateix temps, ja no s'ha d'abandonar la decisió d'aplicar les «accions i sancions tan necessàries».⁵² I tot això amb la gràcia de Crist. No hi ha marxa enrere.
98. «Hi ha diversos tipus d'abús: de poder, econòmic, de consciència, sexual. És evident la necessitat de desarrelar les formes d'exercici de l'autoritat en què s'empelten i de contrarestar la manca de responsabilitat i transparència amb la qual es gestionen molts dels casos. El desig de domini, la manca de diàleg i de transparència, les formes de doble vida, el buit espiritual, així com les fragilitats psicològiques són el terreny en el qual prospera la corrupció».⁵³ El clericalisme és una permanent temptació dels sacerdots, que interpreten «el ministeri rebut com un *poder* que cal exercir més que com un servei gratuït i generós a oferir; i això ens porta a creure que pertanyem a un grup que té totes les respostes i ja no necessita ni escoltar ni aprendre res».⁵⁴ Sens dubte, un esperit clericalista exposa les persones consagrades a perdre el respecte pel valor sagrat i inalienable de cada persona i de la seva llibertat.
99. Juntament amb els Pares sinodals, vull expressar amb afecte i reconeixement meu «gratitud envers els qui han tingut la valentia de denunciar el mal patit: ajuden l'Església a prendre consciència del que ha passat i de la necessitat de reaccionar amb decisió».⁵⁵ Però també mereix un especial reconeixement «l'afany sincer d'innombrables laics, sacerdots, consagrats i bisbes que cada dia es lliuren amb honestedat i dedicació al servei dels joves. La seva obra és un gran bosc que creix sense fer soroll. També molts dels

⁵⁰ Discurs conclusiu de l'encontre sobre "La protecció dels menors en l'Església" (24 febrer 2019): *L'Osservatore Romano*, 25-26 febrer 2019, 10.

⁵¹ DF 29.

⁵² Carta al Poble de Déu (20 agost 2018), 2: *L'Osservatore Romano*, 21-22 agost 2018, 7.

⁵³ DF 30.

⁵⁴ Discurs a la primera Congregació general de la XV Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes (3 octubre 2018): *L'Osservatore Romano*, 5 octubre 2018, 8.

⁵⁵ DF 31.

joves presents en el Sínode han manifestat gratitud per aquells que els han acompanyat i han ressaltat la gran necessitat de figures de referència». ⁵⁶

100. Gràcies a Déu els sacerdots que van caure en aquests horribles crims no són la majoria, que sosté un ministeri fidel i generós. Als joves us demano que us deixeu estimular per aquesta majoria. En tot cas, quan vegeu un sacerdot en risc, perquè ha perdut el goig del seu ministeri, perquè busca compensacions afectives o està equivocant el rumb, atreviu-vos a recordar-li el seu compromís amb Déu i amb el seu poble, anuncieu-li vosaltres l'Evangelí i animeu-lo a mantenir-lo en el bon camí. Així prestareu un inestimable ajut en alguna cosa fonamental: la prevenció que permeti evitar que es repeteixin aquestes atrocitats. Aquesta núvol negre esdevé també un desafiament per als joves que estimen Jesucrist i la seva Església, perquè poden aportar molt en aquesta ferida si posen en joc la seva capacitat de renovar, de reclamar, d'exigir coherència i testimoni, de tornar a somiar i de reinventar.
101. No és aquest l'únic pecat dels membres de l'Església, la història de la qual té moltes ombres. Els nostres pecats estan a la vista de tots; es reflecteixen sense pietat en les arrugues de la cara mil·lenària de la nostra Mare i Mestra. Perquè ella camina des de fa dos mil anys, compartint «els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes». ⁵⁷ I camina com és, sense fer-se cirurgies estètiques. No tem mostrar els pecats dels seus membres, que de vegades alguns d'ells intenten dissimular, davant la llum ardent de la Paraula de l'Evangelí que neteja i purifica. Tampoc no deixa de recitar cada dia, avergonyida: «Compadeix-te de mi, Senyor, per la teva bondat. [...] Tinc sempre present el meu pecat» (Sl/51,3.5). Però recordem que no s'abandona la Mare quan està ferida, sinó que se l'acompanya perquè tregui d'ella tota la seva fortalesa i la seva capacitat de començar sempre de nou.
102. Enmig d'aquest drama que justament ens fa mal a l'ànima, «Jesús Nostre Senyor, que mai no abandona la seva Església, li dóna la força i els instruments per a un nou camí». ⁵⁸ Així, aquest moment fosc, «amb la valuosa ajuda dels joves, pot ser realment una oportunitat».

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ Conc. Ecum. Vat. II, Const. past. *Gaudium et spes*, sobre l'Església en el mundo actual, 1.

⁵⁸ DF 31.

tunitat per a una reforma de caràcter històric»,⁵⁹ per obrir-se a una nova Pentecosta i començar una etapa de purificació i de canvi que atorgui a la Església una renovada joventut. Però els joves podran ajudar molt més si se senten de cor part del «sant i pacient Poble fidel de Déu, sostingut i vivificat per l'Esperit Sant», perquè «serà justament aquest sant Poble de Déu el que ens alliberi de la plaga del clericalisme, que és el terreny fèrtil per coses tan abominables».⁶⁰

Hi ha sortida

103. En aquest capítol m'he aturat a mirar la realitat dels joves en el món actual. Alguns altres aspectes apareixeran en els següents capítols. Com he dit, no pretenc ser exhaustiu amb aquesta anàlisi. Exhorto les comunitats a fer amb respecte i amb serietat un examen de la seva pròpia realitat juvenil més propera, per poder discernir els camins pastorals més adequats. Però no vull acabar aquest capítol sense dirigir algunes paraules a cadascun.
104. Et recordo la bona notícia que ens va regalar el matí de la Resurrecció: que en totes les situacions fosques o doloroses que hem esmentat hi ha sortida. Per exemple, és veritat que el món digital pot posar-te davant el risc de l'abstracció, l'aïllament o del plaer buit. Però no oblidis que hi ha joves que també en aquests àmbits són creatius i de vegades genials. És el que feia el jove venerable Carlos Acutis.
105. Ell sabia molt bé que aquests mecanismes de la comunicació, de la publicitat i de les xarxes socials poden ser utilitzats per a tornar-nos éssers adormits, dependents del consum i de les novetats que podem comprar, obsessionats pel temps lliure, tancats a la negativitat. Però ell va ser capaç d'utilitzar les noves tècniques de comunicació per transmetre l'Evangeli, per comunicar valors i bellesa.
106. No va caure en el parany. Veia que molts joves, encara que semblen diferents, en realitat acaben essent el conte de mai no acabar, corrent rere d'allò que els imposen els poderosos a través

⁵⁹ Ibid., 31.

⁶⁰ Discurs conclusiu de l'encontre sobre "La protecció dels menors en l'Església" (24 febrer 2019): *L'Osservatore Romano*, 25-26 febrer 2019, 11.

dels mecanismes de consum i d'ensopiment. D'aquesta manera, no deixen brollar els dons que el Senyor els ha donat, no ofereixen a aquest món aquelles capacitats tan personals i úniques que Déu ha sembrat en cada un. Així, deia el Carles, passa que "tots neixen com originals, però molts moren com fotocòpies". No permetis que això et passi.

107. No deixis que et robin l'esperança i l'alegria, que et narcotitzin per utilitzar-te com a esclau dels seus interessos. Atreveix-te a ser més, perquè el teu ser importa més que qualsevol cosa. No et serveix tenir o aparèixer. Pots arribar a ser el que Déu, el teu Creador, sap que ets, si reconeixes que estàs cridat a molt. Invoca l'Esperit Sant i camina amb confiança cap a la gran meta: la santedat. Així no seràs una fotocòpia. Seràs plenament tu mateix.
108. Per això necessites reconèixer alguna cosa fonamental: ser jove no és només la recerca de plaers passatgers i d'èxits superficials. Perquè la joventut compleixi la finalitat que té en el recorregut de la teva vida, ha de ser un temps de lliurament generós, d'ofrena sincera, de sacrificis que fan mal però que ens tornen fecunds. És com deia un gran poeta:

*«Si para recobrar lo recobrado
debí perder primero lo perdido,
si para conseguir lo conseguido
tuve que soportar lo soportado,*

*Si para estar ahora enamorado
fue menester haber estado herido,
tengo por bien sufrido lo sufrido,
tengo por bien llorado lo llorado.*

*Porque después de todo he comprobado
que no se goza bien de lo gozado
sino después de haberlo padecido.*

*Porque después de todo he comprendido
que lo que el árbol tiene de florido
vive de lo que tiene sepultado».*⁶¹

109. Si ets jove en edat, però et sents feble, cansat o desil·lusionat, demana-li a Jesús que et renovi. Amb Ell no hi falta l'esperança. El mateix pots fer si et sents submergit en els vicis, els mals cos-

⁶¹ Francisco Luis Bernárdez, «Soneto», a *Cielo de tierra*, Buenos Aires 1937.

tums, l'egoisme o la comoditat malaltissa. Jesús, ple de vida, vol ajudar-te per tal que ser jove valgui la pena. Així no privaràs al món d'aquest aportació que només tu pots fer-li, essent únic i irrepètible com ets.

110. Però vull recordar-te també que «és molt difícil lluitar contra la pròpia concupiscència i contra les insídies i temptacions del dimoni i del món egoista si estem aïllats. És tal el bombardeig que ens sedueix que, si estem massa sols, fàcilment perdem el sentit de la realitat, la claredat interior, i sucumbim».⁶² Això val especialment per als joves, perquè vosaltres units teniu una força admirable. Quan us entusiasmeu per una vida comunitària, sou capaços de grans sacrificis pels altres i per la comunitat. En canvi, l'aïllament us afebleix i us exposa als pitjors mals del nostre temps.

Capítol quart

EL GRAN ANUNCI PER A TOTS ELS JOVES

111. Més enllà de qualsevol circumstància, a tots els joves vull anunciar-vos ara la cosa més important, la primera, allò que mai no s'hauria de silenciar. És un anunci que inclou tres grans veritats que tots necessitem escoltar sempre, una i altra vegada.

Un Déu que és amor

112. Abans de res vull dir a cadascú la primera veritat: “Déu t'estima”. Si ja ho vas escoltar no ve d'aquí, t'ho vull recordar: Déu t'estima. Mai no en dubtis, més enllà del que et passi a la vida. En qualsevol circumstància, ets infinitament estimat.
113. Potser l'experiència de paternitat que has tingut no sigui la millor, el teu pare de la terra potser va ser llunyà i absent o, per contra, dominant i absorbent. O senzillament no va ser el pare que necessitaves. No ho sé. Però el que puc dir-te amb seguretat és que pots llançar-te segur als braços del teu Pare diví, d'aquest Déu que et va donar la vida i que te la dóna a cada moment. Ell et sostindrà amb fermesa, i al mateix temps sentiràs que Ell respecta fins al fons la teva llibertat.

⁶² Exhort. ap. *Gaudete et exultate* (19 març 2018), 140.

114. En la seva Paraula trobem moltes expressions del seu amor. És com si Ell hagués buscat diferents maneres de manifestar-ho per veure si amb alguna d'aquestes paraules podia arribar al teu cor. Per exemple, de vegades es presenta com aquests pares afectuosos que juguen amb els seus nens: *«Jo els atreia cap a mi amb llaços d'afecte i amor i era per a ells com els qui alcen un nen contra la seva galta»* (Os 11,4).

De vegades es presenta carregat de l'amor d'aquestes mares que estimen sincerament els seus fills, amb un amor entranyable que és incapaç d'oblidar o d'abandonar: *«És que oblida una dona el seu infantó, sense entendre-se amb el fill de les seves entranyes? Doncs, encara que ella se n'oblidés, jo no t'oblidaré»* (Is 49,15).

Fins i tot es mostra com un enamorat que arriba a tatuar la persona estimada al palmell de la seva mà per poder tenir el seu rostre sempre a prop: *«Mira, et porto tatuat al palmell de les meves mans»* (Is 49,16).

Altres vegades destaca la força i la fermesa del seu amor, que no es deixa vèncer: *«Ni que les muntanyes s'apartin i se somoguin els tossals, el meu amor mai no s'apartarà de tu, no se somourà la meva aliança de pau»* (Is 54, 10).

O ens diu que hem estat esperats des de sempre, perquè no vam aparèixer en aquest món per casualitat. Des d'abans que existís-sim érem un projecte del seu amor: *«T'estimo amb un amor etern; per això t'he guardat fidelitat»* (Jr 31,3).

O ens fa notar que Ell sap veure la nostra bellesa, la que ningú més no pot reconèixer: *«Ets preciós als meus ulls, ets estimat i jo t'estimo»* (Is 43,4).

O ens porta a descobrir que el seu amor no és trist, sinó pura alegria que es renova quan ens deixem estimar per Ell: *«El Senyor, el teu Déu, el tens a dins. Ell és poderós i et salva. Per tu se sent joíós i alegre; per l'amor que et té, no et vol blasmar; per tu està content i crida de goig»* (So 3,17).

115. Per Ell realment ets valuós, no ets insignificant, li importes, perquè ets obra de les seves mans. Per això et presta atenció i et recorda amb afecte. Has de confiar en el «record de Déu: la seva memòria no és un “disc dur” que registra i emmagatzema totes les nostres dades, la seva memòria és un cor tendre de compassió, que s'alegra eliminant definitivament qualsevol vestigi

del mal». ⁶³ No vol portar el compte dels teus errors i, en tot cas, t'ajudarà a aprendre alguna cosa també de les teves caigudes. Perquè t'estima. Intenta quedar-te un moment en silenci deixant-te estimar per Ell. Intenta fer callar totes les veus i crits interiors i queda't un instant en els seus braços d'amor.

116. És un amor «que no aixafa, és un amor que no margina, que no calla, un amor que no humilia ni avassalla. És l'amor del Senyor, un amor de tots els dies, discret i respectuós, amor de llibertat i per la llibertat, amor que cura i que aixeca. És l'amor del Senyor que sap més d'aixecades que de caigudes, de reconciliació que de prohibició, de donar nova oportunitat que de condemnar, de futur que de passat». ⁶⁴
117. Quan et demana alguna cosa o quan senzillament permet aquests desafiaments que et presenta la vida, espera que li donis un espai per poder-te tirar endavant, per promoure't, per madurar-te. No li molesta que li expressis els teus interrogants, el que li preocupa és que no li parlis, que no t'obris amb sinceritat al diàleg amb Ell. Diu la Bíblia que Jacob va tenir una baralla amb Déu (cf. *Gn 32,25-31*), i això no el va apartar del camí del Senyor. En realitat, és Ell mateix qui ens exhorta: «Veniu i discutim» (*Is 1,18*). El seu amor és tan real, tan veritable, tan concret, que ens ofereix una relació plena de diàleg sincer i fecund. Finalment, busca l'abraçada del teu Pare del cel en el rostre amorós dels seus valents testimonis a la terra!

Crist et salva

118. La segona veritat és que Crist, per amor, es va lliurar fins al final per salvar-te. Els seus braços oberts a la Creu són el signe més preciós d'un amic capaç d'arribar fins a l'extrem: «*Ell, que sempre havia estimat els seus en el món, els estimà fins a l'extrem*» (*Jn 13,1*). Sant Pau deia que ell vivia confiat en aquest amor que ho va donar tot: «*Visc de la fe en el Fill de Déu, que em va estimar i es va entregar ell mateix per mi*» (*Ga 2,20*).

⁶³ Homilia en la Santa Missa per a la XXXI Jornada Mundial de la Joventut a Cracòvia (31 juliol 2016): AAS 108 (2016), 923.

⁶⁴ Discurs en la cerimònia d'obertura de la XXXIV Jornada Mundial de la Joventut a Panamà (24 gener 2019): *L'Osservatore Romano*, 26 gener 2019, 11.

119. Aquest Crist que ens va salvar a la Creu dels nostres pecats, amb aquest mateix poder de la seva donació total continua salvant-nos i rescatant-nos avui. Mira la seva Creu, aferra't a Ell, deixa't salvar, perquè «els que es deixen salvar per Ell són alliberats del pecat, de la tristesa, del buit interior, l'aïllament». ⁶⁵ I si peques i te n'allunyes una mica, Ell torna a aixecar-te amb el poder de la seva Creu. Mai no oblidis que «Ell perdona setanta vegades set. Ens torna a carregar sobre les seves espatlles una i altra vegada. Ningú no podrà llevar-nos la dignitat que ens atorga aquest amor infinit i indestructible. Ell ens permet aixecar el cap i tornar a començar, amb una tendresa que mai no ens desil·lusiona i que sempre pot retornar-nos l'alegria». ⁶⁶
120. Nosaltres «som salvats per Jesús, perquè ens estima i no pot amb el seu geni. Podem fer-li les mil i una, però ens estima, i ens salva. Perquè només el que s'estima pot ser salvat. Només el que s'abraça pot ser transformat. L'amor del Senyor és més gran que totes les nostres contradiccions, que totes les nostres fragilitats i que totes les nostres petiteses. Però és precisament a través de les nostres contradiccions, fragilitats i petiteses com Ell vol escriure aquesta història d'amor. Va abraçar el fill pròdig, va abraçar Pere després de les negacions i ens abraça sempre, sempre, sempre després de les nostres caigudes ajudant-nos a aixecar-nos i posar-nos dempeus. Perquè la veritable caiguda –atenció a això– *la veritable caiguda, la que és capaç d'arruinar la vida és la de romandre a terra i no deixar-se ajudar*». ⁶⁷
121. El seu perdó i la seva salvació no són una cosa que hem comprat, o que hàgim d'adquirir amb les nostres obres o amb els nostres esforços. Ell ens perdona i ens allibera de franc. El seu lliurament a la Creu és quelcom tan gran que nosaltres no podem ni hem de pagar-ho, només hem de rebre'l amb immensa gratitud i amb l'alegria de ser tan estimats abans que poguéssim imaginar: «Ell ens ha estimat primer» (1Jn 4,19).
122. Joves estimats pel Senyor, si valeu vosaltres que heu estat redimits per la sang preciosa de Crist! Joves estimats, vosaltres «no teniu preu! No sou peces de subhasta! Si us plau, no us deixeu

⁶⁵ Exhort. ap. *Evangelii gaudium* (24 novembre 2013), 1: AAS 105 (2013), 1019.

⁶⁶ *Ibid.*, 3: 1020.

⁶⁷ Discurs en la Vetlla amb els joves en la XXXIV Jornada Mundial de la Joventut a Panamá (26 gener 2019): *L'Osservatore Romano*, 28-29 gener 2019, 6.

comprar, no us deixeu seduir, no us deixeu esclavitzar per les colonitzacions ideològiques que ens fiquen idees al cap i al final ens tornem esclaus, dependents, fracassats a la vida. Vosaltres no teniu preu: heu de repetir sempre: no estic en una subhasta, no tinc preu. Sóc lliure, sóc lliure! Enamoreu-vos d'aquesta llibertat, que és la que ofereix Jesús». ⁶⁸

123. Mira els braços oberts de Crist crucificat, deixa't salvar una vegada i una altra. I quan t'acostis a confessar els teus pecats, creu fermament en la seva misericòrdia que t'allibera de la culpa. Contempla la seva sang vessada amb tant d'afecte i deixa't purificar per ella. Així podràs renéixer, una i altra vegada.

Ell viu!

124. Però hi ha una tercera veritat, que és inseparable de l'anterior: Ell viu! Cal tornar a recordar sovint, perquè correm el risc de prendre Jesucrist només com un bon exemple del passat, com un record, com algú que ens va salvar fa dos mil anys. Això no ens serviria de res, ens deixaria iguals, això no ens alliberaria. El qui ens omple amb la seva gràcia, el qui ens allibera, el qui ens transforma, el qui ens guareix i ens consola és algú que viu. És Crist ressuscitat, ple de vitalitat sobrenatural, vestit d'infinita llum. Per això deia sant Pau: «Si Crist no hagués ressuscitat, vana és la vostra fe» (1Co 15,17).

125. Si Ell viu, llavors sí que podrà estar present en la teva vida, en cada moment, per omplir-lo de llum. Així no hi haurà mai més soledat ni abandó. Encara que tots se'n vagin, Ell hi serà, tal com ho va prometre: «Jo sóc amb vosaltres cada dia, fins a la fi del món» (Mt 28,20). Ell ho omple tot amb la seva presència invisible, i on vagis t'estarà esperant. Perquè Ell no sols va venir, sinó que ve i continuarà venint cada dia per convidar-te a caminar cap a un horitzó sempre nou.

126. Contempla Jesús feliç, desbordant de goig. Alegra't amb el teu Amic que va triomfar. Van matar el sant, el just, l'innocent, però Ell va vèncer. El mal no té l'última paraula. En la teva vida el mal tampoc no tindrà l'última paraula, perquè el teu amic que t'estima vol triomfar en tu. El teu salvador viu.

⁶⁸ Discurs en l'encontre amb els joves durant el Sínode (6 octubre 2018): *L'Osservatore Romano*, 8-9 octubre 2018, 7.

127. Si Ell viu això és una garantia que el bé pot obrir-se pas en la nostra vida, i que els nostres cansaments serviran per a alguna cosa. Llavors podem abandonar els laments i mirar per endavant, perquè amb Ell sempre es pot. Aquesta és la seguretat que tenim. Jesús és l'etern vivent. Aferrats a Ell viurem i travessarem totes les formes de mort i de violència que amenacen en el camí.
128. Qualsevol altra solució serà feble i passatgera. Potser servirà per a alguna cosa durant un temps, i de nou ens trobarem desprotegits, abandonats, a la intempèrie. Amb Ell, en canvi, el cor està arrelat en una seguretat bàsica, que roman més enllà de tot. Sant Pau diu que ell vol estar unit a Crist per «conèixer el poder de la seva resurrecció» (Fl 3,10). És el poder que es manifestarà un cop i un altre també a la teva existència, perquè Ell va venir per donar-te vida, «i vida en abundància» (Jn 10,10).
129. Si aconsegueixes valorar amb el cor la bellesa d'aquest anunci i et deixes trobar pel Senyor; si et deixes estimar i salvar per Ell; si entres en amistat amb Ell i comences a conversar amb Crist viu sobre les coses concretes de la teva vida, aquesta serà la gran experiència, aquesta serà l'experiència fonamental que sostindrà la teva vida cristiana. Aquesta és també l'experiència que podràs comunicar a altres joves. Perquè «no es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó pel trobament amb un esdeveniment, amb una Persona, que dóna un nou horitzó a la vida i, amb això, una orientació decisiva».⁶⁹

L'Esperit dóna vida

130. En aquestes tres veritats –Déu t'estima, Crist és el teu salvador, Ell viu– apareix Déu Pare i apareix Jesús. On hi ha el Pare i Jesucrist, també hi ha l'Esperit Sant. És Ell qui està darrere, és Ell qui prepara i obre els cors perquè rebin aquest anunci, és Ell qui manté viva aquesta experiència de salvació, és Ell qui t'ajudarà a créixer en aquesta alegria si el deixes actuar. L'Esperit Sant omple el cor de Crist ressuscitat i des d'allà es vessa en la teva vida com una deu. I quan el reps, l'Esperit Sant et fa entrar cada vegada més en el cor de Crist perquè t'omplis sempre més del seu amor, de la seva llum i de la seva força.

⁶⁹ Benet XVI, Carta enc. *Deus caritas est* (25 desembre 2005), 1: AAS 98 (2006), 217.

131. Invoca cada dia l'Esperit Sant, perquè renovi constantment en tu l'experiència del gran anunci. Per què no? No et perds res i Ell pot canviar la vida, pot il·luminar-la i donar-li un rumb millor. No et mutila, no et treu res, sinó que t'ajuda a trobar el que necessites de la millor manera. Necessites amor? No el trobaràs en la disbauxa, explotant els altres, posseint-los o dominant-los. El trobaràs d'una manera que veritablement et farà feliç. Busques intensitat? No la viuràs acumulant objectes, gastant diners, corrent desesperat darrere de coses d'aquest món. Arribarà d'una forma molt més bella i satisfactòria si et deixes impulsar per l'Esperit Sant.
132. Busques passió? Com diu aquest bell poema: Enamora't! (O deixa't enamorar), perquè «res no pot importar més que trobar Déu. És a dir, enamorar-se d'Ell d'una manera definitiva i absoluta. Allò del que t'enamores atrapa la teva imaginació, i acaba per anar deixant la seva empremta en tot. Serà el que decideixi què és el que et treu del llit al matí, què fas amb els teus capvespres, en què empres els teus caps de setmana, el que llegeixes, el que coneixes, el que trenca el teu cor i el que et sobta d'alegria i gratitud. Enamora't! Roman en l'amor! Tot serà d'una altra manera».⁷⁰ Aquest amor a Déu que pren amb passió tota la vida és possible gràcies a l'Esperit Sant, perquè «l'amor de Déu ha estat vessat en els nostres cors amb l'Esperit Sant que ens ha estat donat» (Rm 5,5).
133. Ell és la font de la millor joventut. Perquè el qui confia en el Senyor «és com un arbre plantat a la vora de les aigües, que posa les arrels en el corrent. Viu sense por quan arriba la calor i el seu fullatge resta fresc» (Jr 17,8). Mentre «els joves es cansen i es fatiguen» (Is 40,30), als qui esperen confiats en el Senyor «Ell els renovarà les forces, pujaran amb ales d'àguila, correran sense fatigar i caminaran sense cansar-se» (Is 40, 31).

Nota: Els capítols del cinquè al novè d'aquesta Exhortació es publicaran en el següent butlletí número 18.

70. Pedro Arrupe, *Enamórate*.

MISSATGE DEL SANT PARE per a la Quaresma de 2019

**«Tot l'univers creat està atent esperant que es reveli plenament la glorificació dels fills de Déu»
(Rm 8,19)**

Estimats germans i germanes:

Cada any, a través de la Mare Església, Déu «ens concedeix d'esperar cada any amb alegria i conversió de cor la celebració de la Pasqua. Així donats més intensament a l'amor i al servei dels germans arribarem a ser plenament fills de Déu per una participació més assídua dels sagraments que ens han donat la vida» (Prefaci I de Quaresma). D'aquesta manera podem caminar, de Pasqua en Pasqua, cap al compliment d'aquella salvació que ja hem rebut gràcies al misteri pasqual de Crist: «Hem estat salvats, però només en esperança» (Rm 8,24). Aquest misteri de salvació, que ja obra en nosaltres durant la vida terrena, és un procés dinàmic que inclou també la història i tota la creació. Sant Pau arriba a dir: «Tot l'univers creat està atent esperant que es reveli d'una vegada la glorificació dels fills de Déu» (Rm 8,19). Des d'aquesta perspectiva voldria suggerir alguns punts de reflexió, que acompanyin el nostre camí de conversió la propera Quaresma.

1. La redempció de la creació

La celebració del Tridu Pasqual de la passió, mort i resurrecció de Crist, cimal de l'any litúrgic, ens crida una vegada i una altra a viure un itinerari de preparació, conscients que ser imatge de Crist (cf. Rm 8,29) és un do inestimable de la misericòrdia de Déu.

Si l'home viu com a fill de Déu, si viu com a persona redimida, que es deixa guiar per l'Esperit Sant (cf. Rm 8,14), i sap reconèixer i posar en pràctica la llei de Déu, començant per la que està inscrita en el seu cor i en la naturalesa, *beneficia també la creació*, cooperant en la seva redempció. Per això, la creació –diu sant Pau– desitja ardentment que es manifestin els fills de Déu, és a dir, que aquells que gaudeixen de la gràcia del misteri pasqual de Jesús gaudeixin plenament dels seus fruits,

destinats a assolir la seva maduresa completa en la redempció del mateix cos humà. Quan la caritat de Crist transfigura la vida dels sants –esperit, ànima i cos–, aquests lloen Déu i, amb la pregària, la contemplació i l'art fan partícips d'això també a les criatures, com ho demostra de forma admirable el “Càntic del germà sol” de sant Francesc d'Assís (cf. Enc. *Laudato si'*, 87). No obstant, en aquest món l'harmonia generada per la redempció està amenaçada, avui i sempre, per la força negativa del pecat i de la mort.

2. La força destructiva del pecat

Efectivament, quan no vivim com a fills de Déu, sovint tenim comportaments destructius vers el proïsme i les altres criatures –i també vers nosaltres mateixos–, en considerar, més o menys conscientment, que podem usar-los com ens plagui. Aleshores, domina la intemperància i això porta a un estil de vida que viola els límits que la nostra condició humana i la naturalesa ens demanen respectar, i se segueixen els desitjos incontrolats que en el llibre de la Saviesa s'atribueixen als impius, o sigui als qui no tenen Déu com a punt de referència de les seves accions, ni una esperança per al futur (cf. 2,1-11). Si no anhelem contínuament la Pasqua, si no vivim en l'horitzó de la Resurrecció, és clar que la lògica del *tot i ara mateix*, del *tenir cada vegada més* acaba per imposar-se.

Com ja sabem, la causa de tot mal és el pecat, que des de la seva aparició entre els homes va interrompre la comunió amb Déu, amb els altres i amb la creació, a la qual estem vinculats abans que res mitjançant el nostre cos. El fet que s'hagi trencat la comunió amb Déu, també ha danyat la relació harmoniosa dels éssers humans amb l'ambient en el que estan cridats a viure, de manera que el jardí s'ha transformat en un desert (cf. Gn 3,17-18). Es tracta del pecat que duu l'home a considerar-se el déu de la creació, a sentir-se'n l'amo absolut i a no usar-la per a la finalitat desitjada pel Creador, sinó per al seu propi interès, en detriment de les criatures i dels altres.

Quan s'abandona la llei de Déu, la llei de l'amor, acaba triomfant la llei del més fort sobre el més dèbil. El pecat que es troba dintre del cor de l'home (cf. Mc 7,20-23) –i es manifesta com a avidesa, afany per un benestar desmesurat, desinterès pel bé dels altres i sovint també pel propi– duu a l'explotació de la creació, de les persones i del medi ambient, segons la cobdícia insaciable que considera tot desig com un

dret i que abans o després acabarà per destruir fins i tot a qui viu sota el seu domini.

3. La força regeneradora del penediment i del perdó

Per això, la creació té la irrefrenable necessitat que es manifestin els fills de Déu, aquells que s'han convertit en una “nova creació”: «Els qui estan en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat; ha començat un món nou» (2 Co 5,17). En efecte, manifestant-se, també *la creació pot “celebrar la Pasqua”*: obrir-se al cel nou i a la terra nova (cf. Ap 21,1). I el camí vers la Pasqua ens crida precisament a restaurar el nostre rostre i el nostre cor de cristians, mitjançant el penediment, la conversió i el perdó, per a poder viure tota la riquesa de la gràcia del misteri pasqual.

Aquesta “impaciència”, aquesta expectació de la creació trobarà compliment quan es manifestin els fills de Déu, és a dir quan els cristians i tots els homes emprenguin amb decisió el “treball” que suposa la conversió. Tota la creació està cridada a sortir, juntament amb nosaltres, «de l'esclavatge d'aquesta situació desgraciada per obtenir la llibertat que és la glorificació dels fills de Déu» (Rm 8,21). La Quaresma és signe sacramental d'aquesta conversió, és una crida als cristians a encarnar més intensament i concretament el misteri pasqual en la seva vida personal, familiar i social, en particular, mitjançant el dejuni, la pregària i l'almoïna.

Dejunar, o sigui aprendre a canviar la nostra actitud amb els altres i amb les criatures: de la temptació de “devorar-ho” tot, per a saciar la nostra avidesa, a la capacitat de sofrir per amor, que pot omplir el buit del nostre cor. *Pregària* per a saber renunciar a la idolatria i a l'autosuficiència del nostre jo, i declarar-nos necessitats del Senyor i de la seva misericòrdia. *Donar almoïna* per a sortir de la niciesa de viure i acumular-ho tot per a nosaltres mateixos, creient que així ens assegurem un futur que no ens pertany. I tornar a trobar així l'alegria del projecte que Déu ha posat en la creació i en el nostre cor, és a dir estimar-lo, estimar els nostres germans i el món sencer, i trobar en aquest amor la veritable felicitat.

Estimats germans i germanes, la “Quaresma” del Fill de Déu va ser un entrar en el *desert* de la creació per a fer que tornés a ser aquell *jardí* de la comunió amb Déu que era abans del pecat original (cf. Mc 1,12-13; Is

51,3). Que la nostra Quaresma suposi recórrer aquest mateix camí, per a dur també l'esperança de Crist a la creació, que ens allibera «de l'esclavatge d'aquesta situació desgraciada per obtenir la llibertat que és la glorificació dels fills de Déu» (Rm 8,21). No deixem transcórrer en va aquest temps favorable. Demanem a Déu que ens ajudi a emprendre un camí de conversió veritable. Abandonem l'egoisme, la mirada fixa en nosaltres mateixos, i dirigim-nos a la Pasqua de Jesús; fem-nos proïme dels nostres germans i germanes que passen dificultats, compartint amb ells els nostres béns espirituals i materials. Així, acollint en allò concret de la nostra vida la victòria de Crist sobre el pecat i la mort, atraurem la seva força transformadora també sobre la creació.

Francesc

MENSAJE URBI ET ORBI DEL SANTO PADRE FRANCISCO PASCUA 2019

**Logia central de la basílica vaticana
domingo 21 de abril de 2019**

Queridos hermanos y hermanas, ¡feliz Pascua!

Hoy la Iglesia renueva el anuncio de los primeros discípulos: «Jesús ha resucitado». Y de boca en boca, de corazón a corazón resuena la llamada a la alabanza: «¡Aleluya!... ¡Aleluya!». En esta mañana de Pascua, juventud perenne de la Iglesia y de toda la humanidad, quisiera dirigirme a cada uno de vosotros con las palabras iniciales de la reciente Exhortación apostólica dedicada especialmente a los jóvenes:

«Vive Cristo, esperanza nuestra, y Él es la más hermosa juventud de este mundo. Todo lo que Él toca se vuelve joven, se hace nuevo, se llena de vida. Entonces, las primeras palabras que quiero dirigir a cada uno de los jóvenes cristianos son: ¡Él vive y te quiere vivo! Él está en ti, Él está contigo y nunca se va. Por más que te alejes, allí está el Resucitado, llamándote y esperándote para volver a empezar. Cuando te sientas avejentado por la tristeza, los rencores, los miedos, las dudas o los fracasos, Él estará allí para devolvarte la fuerza y la esperanza» (*Christus vivit*, 1-2).

Queridos hermanos y hermanas, este mensaje se dirige al mismo tiempo a cada persona y al mundo. La resurrección de Cristo es el comienzo de una nueva vida para todos los hombres y mujeres, porque la verdadera renovación comienza siempre desde el corazón, desde la conciencia. Pero la Pascua es también el comienzo de un mundo nuevo, liberado de la esclavitud del pecado y de la muerte: el mundo al fin se abrió al Reino de Dios, Reino de amor, de paz y de fraternidad.

Cristo vive y se queda con nosotros. Muestra la luz de su rostro de Resucitado y no abandona a los que se encuentran en el momento de la prueba, en el dolor y en el luto. Que Él, el Viviente, sea esperanza para el amado pueblo sirio, víctima de un conflicto que continúa y amenaza con hacernos caer en la resignación e incluso en la indiferencia. En cambio,

es hora de renovar el compromiso a favor de una solución política que responda a las justas aspiraciones de libertad, de paz y de justicia, aborde la crisis humanitaria y favorezca el regreso seguro de las personas desplazadas, así como de los que se han refugiado en países vecinos, especialmente en el Líbano y en Jordania.

La Pascua nos lleva a dirigir la mirada a Oriente Medio, desgarrado por continuas divisiones y tensiones. Que los cristianos de la región no dejen de dar testimonio con paciente perseverancia del Señor resucitado y de la victoria de la vida sobre la muerte. Una mención especial reservo para la gente de Yemen, sobre todo para los niños, exhaustos por el hambre y la guerra. Que la luz de la Pascua ilumine a todos los gobernantes y a los pueblos de Oriente Medio, empezando por los israelíes y palestinos, y los aliente a aliviar tanto sufrimiento y a buscar un futuro de paz y estabilidad.

Que las armas dejen de ensangrentar a Libia, donde en las últimas semanas personas indefensas vuelven a morir y muchas familias se ven obligadas a abandonar sus hogares. Insto a las partes implicadas a que elijan el diálogo en lugar de la opresión, evitando que se abran de nuevo las heridas provocadas por una década de conflicto e inestabilidad política.

Que Cristo vivo dé su paz a todo el amado continente africano, lleno todavía de tensiones sociales, conflictos y, a veces, extremismos violentos que dejan inseguridad, destrucción y muerte, especialmente en Burkina Faso, Mali, Níger, Nigeria y Camerún. Pienso también en Sudán, que está atravesando un momento de incertidumbre política y en donde espero que todas las reclamaciones sean escuchadas y todos se esfuercen en hacer que el país consiga la libertad, el desarrollo y el bienestar al que aspira desde hace mucho tiempo.

Que el Señor resucitado sostenga los esfuerzos realizados por las autoridades civiles y religiosas de Sudán del Sur, apoyados por los frutos del retiro espiritual realizado hace unos días aquí, en el Vaticano. Que se abra una nueva página en la historia del país, en la que todos los actores políticos, sociales y religiosos se comprometan activamente por el bien común y la reconciliación de la nación.

Que los habitantes de las regiones orientales de Ucrania, que siguen sufriendo el conflicto todavía en curso, encuentren consuelo en esta Pascua. Que el Señor aliente las iniciativas humanitarias y las que buscan conseguir una paz duradera.

Que la alegría de la Resurrección llene los corazones de todos los que en el continente americano sufren las consecuencias de situaciones políticas y económicas difíciles. Pienso en particular en el pueblo venezolano: en tantas personas carentes de las condiciones mínimas para llevar una vida digna y segura, debido a una crisis que continúa y se agrava. Que el Señor conceda a quienes tienen responsabilidades políticas trabajar para poner fin a las injusticias sociales, a los abusos y a la violencia, y para tomar medidas concretas que permitan sanar las divisiones y dar a la población la ayuda que necesita.

Que el Señor resucitado ilumine los esfuerzos que se están realizando en Nicaragua para encontrar lo antes posible una solución pacífica y negociada en beneficio de todos los nicaragüenses.

Que, ante los numerosos sufrimientos de nuestro tiempo, el Señor de la vida no nos encuentre fríos e indiferentes. Que haga de nosotros constructores de puentes, no de muros. Que Él, que nos da su paz, haga cesar el fragor de las armas, tanto en las zonas de guerra como en nuestras ciudades, e impulse a los líderes de las naciones a que trabajen para poner fin a la carrera de armamentos y a la propagación preocupante de las armas, especialmente en los países más avanzados económicamente. Que el Resucitado, que ha abierto de par en par las puertas del sepulcro, abra nuestros corazones a las necesidades de los menesterosos, los indefensos, los pobres, los desempleados, los marginados, los que llaman a nuestra puerta en busca de pan, de un refugio o del reconocimiento de su dignidad.

Queridos hermanos y hermanas, ¡Cristo vive! Él es la esperanza y la juventud para cada uno de nosotros y para el mundo entero. Dejémosnos renovar por Él. ¡Feliz Pascua!

Francesc

Queridos hermanos y hermanas,

He recibido con tristeza y dolor las noticia de los graves atentados que, precisamente hoy, día de Pascua, han traído luto y dolor a algunas iglesias y otros lugares de encuentro en Sri Lanka.

Deseo manifestar mi afectuosa cercanía a la comunidad cristiana, golpeada mientras se recogía en oración y a todas las víctimas de tan cruel violencia. Encomiendo al Señor a todos los que trágicamente han desaparecido y pido por los heridos y todos los que sufren a causa de este dramático evento.

Renuevo mis felicitaciones de Buena Pascua a todos vosotros. A este propósito, me complace recordar que hace setenta años, precisamente en la Pascua de 1949, un Papa hablaba por primera vez en televisión. El venerable Pío XII se dirigía a la televisión francesa destacando cómo las miradas del sucesor de Pedro y de los fieles podían encontrarse también a través de un nuevo medio de comunicación. Esta fiesta me ofrece la ocasión para animar a las comunidades cristianas a utilizar todos los instrumentos que la tecnología pone a disposición para anunciar la buena noticia de Cristo resucitado, para comunicarnos, no sólo para contactarse.

Iluminados por la luz de la Pascua, llevemos el perfume de Cristo resucitado en la soledad, en la miseria, en el dolor de tantos hermanos nuestros, dando un vuelco a la piedra de la indiferencia.

En esta plaza, el gozo de la Resurrección se simboliza en las flores, que también este año provienen de los Países Bajos, mientras que los de la Basílica de san Pedro provienen de Eslovenia. Un gran y especial gracias a los que han donado estos esplendidos regalos floreales.

Francesc

Conferència
Episcopal
Espanyola

Conferència Episcopal Espanyola

Nota y rueda de prensa final de la Asamblea Plenaria de la CEE

Los obispos españoles han celebrado del 1 al 5 de abril la **Asamblea Plenaria de primavera** en la sede de la Conferencia Episcopal Española (CEE). La Plenaria se **inauguraba** el lunes **1 de abril** con el **discurso del presidente** de la CEE, cardenal **Ricardo Blázquez Pérez**. Después, en nombre del nuncio apostólico en España, **tomó la palabra** el consejero de nunciatura Mons. **Michael F. Crotty**.

El viernes 5 de abril de 2019, el secretario general de la Conferencia Episcopal Española, Mons. **Luis Argüello**, presenta en rueda de prensa los trabajos de esta Asamblea.

Participación en la Asamblea

Han participado todos los obispos miembros de pleno derecho, excepto el arzobispo de Zaragoza, Mons. **Vicente Jiménez**. Se han incorporado a la Plenaria el obispo de Ávila, Mons. **José Mª Gil**, quien ya había participado en las Asambleas como secretario general, y Mons. **Francisco Orozco**, obispo de Guadix. Recibieron la ordenación episcopal el 15 y el 22 de diciembre, respectivamente.

Los nuevos obispos han sido adscritos a las Comisiones Episcopales de Medios de Comunicación Social, Mons. **Gil**, y Apostolado Seglar, Mons. **Orozco**.

En la sesión inaugural, con las palabras del cardenal **Blázquez**, se tuvo un recuerdo especial para los obispos fallecidos desde la anterior Plenaria: Mons. **Santiago García Aracil**, arzobispo emérito de Mérida-Badajoz; cardenal **Fernando Sebastián**, arzobispo emérito de

Pamplona y Tudela; Mons. **Jaume Traserra**, obispo emérito de Solsona; y Mons. **Rafael Torija**, obispo emérito de Ciudad Real.

Solicitud para legislar un decreto general en torno a la protección de menores

La Asamblea Plenaria de la CEE ha aprobado solicitar a la Santa Sede un mandato especial para promulgar un decreto general, para toda la Iglesia en España, sobre los procesos en materia de abusos sexuales a menores. Esta solicitud ha sido propuesta por la **Comisión creada ad hoc** para la actualización de los protocolos en los casos de abusos a menores. Asimismo, también ha dado el visto bueno a la elaboración, por parte de esta Comisión, de un Directorio donde se den orientaciones precisas para la prevención de los abusos y el acompañamiento pastoral de las víctimas.

El íter ahora es recibir el mandato solicitado a la Santa Sede de elaboración de este decreto general, su aprobación en Asamblea Plenaria y su posterior reconocimiento por parte de la Santa Sede.

Desde el inicio de la actividad de la Conferencia Episcopal, hace 52 años, este sería el sexto decreto general.

Aprobación de los Estatutos de la CEE y del Plan de Formación para los Seminarios

La Asamblea Plenaria ha aprobado dos documentos importantes. Por un lado, la modificación de Estatutos de la Conferencia Episcopal Española. Este trabajo finalmente aprobado ha sido realizado por una Comisión creada al efecto que ha ido elaborando un documento base con propuestas y orientaciones para la redacción de un borrador de Estatutos. Entre las propuestas está prevista la creación de un Comité especial de protección de menores y personas vulnerables, a fin de hacer todos los lugares eclesiales seguros para estas personas.

Estos estatutos serán enviados a la Santa Sede para su reconocimiento. En la pasada Asamblea Plenaria se había aprobado dicho documento base, que fue entregado a la Junta Episcopal de Asuntos Jurídicos para la elaboración de un borrador de modificación de Estatutos que es el presentado y aprobado en esta Asamblea.

También se ha dado el visto bueno al Plan de Formación para los Seminarios Mayores de España que se ha desarrollado, como está previsto, a partir de la nueva ***Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotales***, aprobado por la Congregación del Clero de la Santa Sede. Este documento preveía la realización de planes de formación nacionales, que es el que se ha aprobado ahora por la Conferencia Episcopal. El Plan de Formación atiende también la preparación de los formadores de los Seminarios, la reestructuración de los seminarios españoles a partir de este Plan de Formación, y reavivar y renovar la formación permanente del Clero.

En relación a las informaciones difundidas sobre la diócesis de Alcalá

Durante estos días los obispos han tenido conocimiento de las noticias publicadas en diversos medios sobre las actividades del COF “Regina Familiae” de la diócesis de Alcalá de Henares y de la irrespetuosa entrada de manifestantes en la Catedral Magistral de Alcalá en horario de culto.

En un diálogo fraterno, además de expresar su apoyo y afecto a Mons. **Juan Antonio Reig Plá** y a los colaboradores del COF, y su más firme rechazo a la irrupción de un grupo de personas vociferantes en un templo donde se estaba celebrando la liturgia de la Iglesia, también han manifestado lo siguiente:

- Nos preocupa asistir, de nuevo, a un ejercicio de manipulación de la verdad y desinformación intencionada que termina provocando el “odio” que se dice querer evitar o denunciar.
- Defendemos la libertad de conciencia de cada persona para afrontar sus diversas situaciones existenciales buscando ayuda y acompañamiento en las personas e instituciones que les merecen confianza, entre otras, las de la Iglesia.
- Afirmamos la libertad de la Iglesia, reconocida en la Constitución española, la Ley orgánica de libertad religiosa y los Tratados internacionales sobre derechos humanos, para ofrecer su visión de la persona y acoger y acompañar a quien libremente se acerque a ella para crecer en un desarrollo humano integral desde el anuncio del Evangelio y el amor misericordioso de Dios.

Congreso de laicos Pueblo de Dios “en salida” (febrero de 2020)

El presidente de la Comisión Episcopal de Apostolado Seglar, Mons. **Javier Salinas**, ha presentado a los obispos los preparativos del Congreso nacional de laicos Pueblo de Dios “en salida”, que se celebrará en Madrid del 14 al 16 de febrero de 2020. Ya está en marcha la fase preparatoria, en la que se está dando especial importancia al trabajo en las diócesis.

El Congreso ya tiene su propia página web –**www.pueblodediosensalida.com**– con el material para el desarrollo de encuentros previos en las diócesis, la explicación del logo del Congreso, el **vídeo promocional** y los temas que se han elaborado para ir trabajando por grupos.

Mes misionero extraordinario y otras informaciones

Otro evento importante de la Iglesia española para el curso que viene será el Mes misionero extraordinario, convocado por el papa **Francisco** para octubre de 2019. El director del secretariado de la Comisión Episcopal de Misiones y director nacional de **Obras Misionales Pontificias**, **José María Calderón**, ha explicado las actividades previstas.

Los obispos han recibido también información sobre la situación actual de la Universidad Pontificia de Salamanca (UPSA) y del Colegio Español de San José de Roma, por parte de sus rectores. Además, el obispo de Córdoba, Mons. **Demetrio Fernández**, ha intervenido en la Plenaria para hablar sobre el 450 aniversario de la muerte de San Juan de Ávila, doctor de la Iglesia universal y patrón del clero secular en España.

Peregrinación al Cerro de los Ángeles y rezo del rosario mundial por la paz

Los obispos españoles ganaron, el 3 de abril, el Jubileo por el Centenario de la Consagración de España al Corazón de Jesús al peregrinar al Cerro de los Ángeles (Getafe), cruzar la Puerta Santa y celebrar la Eucaristía en el Santuario del Sagrado Corazón.

Aprovechando su participación en la Asamblea Plenaria, los obispos se acercaron al santuario getafense para celebrar la Eucaristía en la iglesia del monumento al Corazón de Jesús, en una ceremonia presidida por el

cardenal **Ricardo Blázquez**, arzobispo de Valladolid y presidente de la CEE (homilía íntegra en la web).

El obispo de Getafe, Mons. **Ginés García**, que ejerció como anfitrión, agradeció a los prelados su presencia en el Santuario del Sagrado Corazón con motivo de este Centenario y dio gracias a Dios por su “corazón abierto”.

También hubo un momento especial de oración el jueves 4 de abril. Es habitual que las sesiones de trabajo finalicen con una exposición del Santísimo Sacramento y este día, los obispos rezaron el rosario uniéndose a la oración por la paz en mundo convocada por la parroquia de Fátima.

Otros temas del orden del día

Como es habitual en la Plenaria de abril, los obispos han aprobado las Intenciones de la Conferencia Episcopal Española del año 2020 para el Apostolado de la Oración.

La Asamblea ha tratado distintos asuntos de seguimiento y económicos. Los presidentes de las Comisiones Episcopales han informado sobre sus actividades desde la última reunión de la Plenaria.

Sumari

ESGLÉSIA DIOCESANA

Bisbe diocesà

Decrets	5
Reglament del Tribunal Eclesiàstic	5
Homilies	45
Comunicacions diocesanes	54
Aneu mar endins	55
Activitats del Sr. Bisbe	69

Secretaria General i Cancelleria

Criteris i orientacions en relació al protocol de prevenció i actuació d'abús de menors	73
Defuncions	76
Admissió a Ordes	77
Vida Consagrada	77

Vida diocesana

Crònica del Consell Presbiteral	78
Crònica del Consell Pastoral Diocesà	81
Visita Pastoral a l'Arxiprestat de Sant Cugat	86
Crònica diocesana	89

SANTA SEU

Sant Pare

Exhortació Christus vivit	97
Missatge de Quaresma	134
Missatge de Pasqua	138

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Nota de premsa de l'Assemblea Plenària	145
--	-----

Subscripció anual: 35 €

Exemplar solt: 8 €

*El preu de la subscripció comprèn només l'edició del
«Butlletí del Bisbat de Terrassa» de l'any en curs*

